

RAPORT SANITARNO- HIGIENICZNY POWIATU TCZEWSKIEGO W 2019 ROKU

STAN SANITARNO-HIGIENICZNY POWIATU TCZEWSKIEGO 2019 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
I. Epidemiologia	3
II. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży	16
III. Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	46
IV. Higiena Pracy	67
V. Higiena Komunalna	74
VI. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	102
VII. Laboratorium Bakteriologii	108
VIII. Struktura organizacyjna Powiatowej Stacji Sanitarnej- Epidemiologicznej w Tczewie	111
IX. Podsumowanie	112

WSTĘP

Przedstawiam Państwu kolejny raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu tczewskiego w 2019 roku. Opisuje on w sposób rzetelny zagadnienia, nad którymi – jako instytucja powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego – sprawujemy nadzór. Odzwierciedla on wyniki sprawowanego nadzoru sanitarnego nad warunkami środowiska, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami, higieny w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, nad warunkami higieniczno-sanitarnymi obiektów użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów, w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Dbając o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców powiatu prowadzimy stałą działalność promocyjno-edukacyjną – docierając do możliwie najszerzej grupy odbiorców. Ponadto ważnym naszym działaniem jest kontynuacja wykonywania badań laboratoryjnych przez laboratorium bakteriologii-posiadające certyfikat akredytacji.

W ogólnej ocenie stan sanitarno-higieniczny naszego powiatu w 2019 r. był dobry. Systematycznie poprawia się sytuacja w zakładach pracy, placówkach służby zdrowia, szkołach, obiektach turystycznych oraz placówkach handlowo-usługowych.

Liczę, że raport będzie cennym źródłem informacji i przyczyni się do lepszego poznania zadań, jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonują Państwowe Inspekcje Sanitarne. A zatem zachęcam Państwa do lektury raportu i odwiedzania naszej strony internetowej <https://psse.tczew.pl/> oraz [facebook.com/Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Tczewie](https://facebook.com/Powiatowa%20Stacja%20Sanitarno%20-%20Epidemiologiczna%20w%20Tczewie)

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Tczewie

Dr Maria Wons

I. EPIDEMIOLOGIA

Główne zadania sekcji epidemiologii to:

- Nadzór nad niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej, indywidualnymi praktykami lekarskimi, indywidualnymi specjalistycznymi praktykami lekarskimi, grupowymi praktykami lekarskimi, indywidualnymi praktykami pielęgniarstka oraz laboratoriami w zakresie przestrzegania reżimu higieniczno-sanitarnego oraz stosowania procedur mających na celu minimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażenia wewnątrzszkolnego.
- Monitorowanie i analizowanie sytuacji epidemiologicznej powiatu tczewskiego na podstawie otrzymywanych danych statystycznych oraz informacji pozyskiwanych w wyniku przeprowadzanych wywiadów epidemiologicznych.
- Ocena realizacji harmonogramu szczepień ochronnych u osób w wieku od 0 do 19 r. ż.
- Przeprowadzanie nadzoru w zakresie dokumentacji dotyczącej szczepień ochronnych, prawidłowej gospodarki szczepionkami oraz oceny warunków higieniczno-sanitarnych punktów szczepień w podmiotach leczniczych.
- Bieżące monitorowanie i ocena występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Prowadzenie zbiorczej sprawozdawczości z zakresu szczepień ochronnych.
- Współpraca z innymi inspekcjami, służbami, władzami lokalnymi, instytucjami naukowymi, stacjami sanitarno-epidemiologicznymi w zakresie profilaktyki i zwalczania chorób zakaźnych ludzi.

1. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W 2019 roku: przeprowadzono **104 kontrole** w zakresie przestrzegania przepisów, określających wymagania techniczne, higieniczno-sanitarne pomieszczeń i urządzeń

oraz stosowania procedur dezynfekcji i sterylizacji, a także sporządzania dokumentacji z w/w czynności.

Ogółem zewidencjonowano 164 obiekty i wykonano 104 kontrole planowane, w tym:

1. Zakłady lecznictwa otwartego - 29 obiektów i 15 wykonanych kontroli
2. Indywidualne Praktyki Lekarskie - 37 obiektów i 30 wykonanych kontroli
3. Specjalistyczne Praktyki Lekarskie - 33 obiekty i 30 wykonanych kontroli
4. Grupowe Praktyki Lekarskie – 4 obiekty i 4 wykonane kontrole
5. Inne obiekty - 18 obiektów i 11 wykonanych kontroli
6. Zakłady Rehabilitacji Leczniczej - 4 obiekty i 2 wykonane kontrole
7. Gabinety pielęgniarskie - 39 obiektów i 6 wykonanych kontroli

Wykonano również 6 kontroli sprawdzających wykonanie nakazów decyzji wydanych przez PPIS w Tczewie.

Szczegółowe zestawienie liczbowe dotyczące skontrolowanych obiektów przedstawia Tabela 1.

Tabela 1 Liczba skontrolowanych obiektów w 2019 roku.

KONTROLA OBIEKTÓW PSSE Tczew

Obiekt	Liczba obiektów	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli wykonanych	Liczba rekontroli	Liczba kontroli doraźnych
Zakłady lecznictwa otwartego	29	16	15	6	0
Praktyki Lekarskie ogółem:	74, w tym:	70, w tym:	64, w tym:	0, w tym:	0, w tym:
- Indywidualne	37	33	30	0	0
- Specjalistyczne Stomatologiczne	13	13	13	0	0
- Specjalistyczne pozostałe	20	20	17	0	0
- Grupowe	4	4	4	0	0

Inne obiekty, w tym:	18, w tym:	11, w tym:	11, w tym:	0, w tym:	0, w tym:
- laboratoria	2	0	0	0	0
- NZOZ Centra Stomatologiczne	4	1	1	0	0
- Oddział Terenowy RCKiK	1	1	1	0	0
- NZOZ Pracownia Rezonansu Magnetycznego	2	2	2	0	0
- NZOZ Diaverum Stacja Dializ	1	1	1	0	0
- NZOZ Poradnia Okulistyczna	1	1	1	0	0
- Centrum Dermatologiczne	1	1	1	0	0
- punkty pobrań materiału biologicznego	1	1	1	0	0
- pracownia RTG	5	3	3	0	0
- opieka hospicyjna	1	1	1	0	0
	0	0	0	0	0
Zakłady Rehabilitacji Leczniczej	4	2	2	0	0
Gabinety Pielęgniarskie	39	6	6	0	0
RAZEM	164	105	98	6	0

W powyższej tabeli przedstawiono liczbę obiektów na dzień 31.12.2019. i wykonaną kontrolę bieżącą obiektów.

Podczas kontroli sanitarnych w w/w podmiotach leczniczych szczególną uwagę zwracano na postępowanie dotyczące przestrzegania obowiązujących procedur medycznych oraz zgodności tych procedur z wdrożonym w obiektach postępowaniem.

Świadczenia medyczne udzielane w zewidencjonowanych i kontrolowanych podmiotach leczniczych wykonywane są przy użyciu wyrobów medycznych, zarówno jednorazowego jak i wielokrotnego użytku. Sterylizacja narzędzi i sprzętu medycznego wielokrotnego użytku wykonywana jest we własnym zakresie w obiektach lub poza nimi, na podstawie zawartych umów.

W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości wydano ogółem 13 decyzji administracyjnych ustalających opłatę za przeprowadzone czynności kontrolne na łączną sumę 2479zł, nie nałożono mandatów. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości, dotyczyły niewłaściwej gospodarki odpadami medycznymi oraz rozbieżności pomiędzy stanem

faktycznym, a wdrożonymi w obiekcie procedurami medycznymi. Podczas kontroli udzielano szczegółowego instruktażu oraz wydawano zalecenia pokontrolne, a także przekazywano informacje o aktualnie obowiązujących przepisach prawnych w zakresie wymogów sanitarnych. Stan higieniczno-sanitarny placówek medycznych był zadawalający.

2. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie tczewskim.

Wiodącym zadaniem epidemiologii jest pozyskiwanie informacji koniecznych do planowania, wdrażania i oceny programów mających na celu poprawę stanu zdrowia społeczeństwa. Inspekcja sanitarna zajmuje się m.in. stałym, systematycznym gromadzeniem oraz weryfikacją napływających danych epidemiologicznych dotyczących podejrzeń zakażeń i potwierdzonych chorób zakaźnych, a także danych dotyczących dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, zgonów z powodu chorób zakaźnych z całkowitym zapewnieniem ochrony danych osobowych.

Rejestracja chorób zakaźnych i zatruc pokarmowych prowadzona była zgodnie z „Międzynarodową Klasyfikacją Chorób” (ICD – 10) oraz definicjami chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego na 2019 rok. Analizę sytuacji epidemiologicznej przeprowadzono w oparciu o zgłoszone i zarejestrowane w 2019 roku zakażenia i zachorowania na choroby zakaźne zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019r., poz. 1239 ze zm.).

W 2019r. zarejestrowano łącznie 1835 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia co oznacza, że nastąpił ich spadek w porównaniu z rokiem ubiegłym. Przeprowadzono 287 dochodzeń epidemiologicznych w przypadku wybranych jednostek chorobowych, w analogicznym okresie tj. w 2018r. takich wywiadów przeprowadzono 305.

Sytuację epidemiologiczną powiatu tczewskiego w zakresie chorób zakaźnych można uznać za korzystną, w 2019 roku nie zgłoszono jednostek chorobowych, które wymusiłyby podjęcie natychmiastowych działań w ramach wczesnego systemu ostrzegania i reagowania (Tabela 2).

**Tabela 2 Jednostki chorobowe uruchamiające system wczesnego ostrzegania (EWRS):
ogólna liczba zgłoszonych podejrzeń zachorowań.**

	Jednostka chorobowa	Liczba zgłoszonych przypadków
1	Botulizm	0
2	Cholera	0
3	Dżuma	0
4	Gorączka Q	0
5	Ospa prawdziwa	0
6	Tularemia	0
7	Wąglik	0

W tabeli poniżej (Tabela 3) przedstawiono porównanie występowania chorób zakaźnych na przestrzeni 4 ostatnich lat w powiecie tczewskim.

Tabela 3 Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie tczewskim w latach 2016-2019

Lp.	Jednostka chorobowa	2016	2017	2018	2019
1	Salmoneloza - zatrucie pokarmowe	25	35	26	22
2	Salmoneloza - posocznica	2	2	1	1
3	Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	1	1	0	1
4	Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	4	3	5	10
5	Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	1	1	1	0

6	Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	86	39	37	32
7	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	5	4	4	11
8	Gardioza (lamblioza)	8	23	16	6
9	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	57	206	112	118
10	Wirusowe zakażenia jelitowe - inne określone	8	25	29	36
11	Wirusowe zakażenia jelitowe - nieokreślone	141	109	108	85
12	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	77	136	99	92
13	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO	144	438	755	653
14	Krztusiec	20	1	2	8
15	Płonica	115	88	135	130
16	Inwazyjna choroba meningokokowa ogółem	0	4	1	1
18	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> - róża	10	9	14	15
19	Kiła wrodzona	1	1	0	0
20	Kiła wczesna	6	1	0	1
21	Kiła późna	0	1	0	0
22	Borelioza	31	26	23	31

23	Ostre porażenie wiotkie od 0-14 lat	0	0	1	0
24	Szczepienie p/wścieklicznie	29	20	26	18
25	Wirusowe zapalenie mózgu - nieokreślone	1	2	2	0
26	Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych nieokreślone	6	3	3	1
27	Ospa wietrzna	709	443	961	593
28	Różyczka	5	2	3	0
29	WZW Typu B ostre	0	0	1	1
30	WZW Typu B przewlekłe i BNO	32	31	28	24
31	WZW Typu C (2014)	14	11	4	7
32	Nowe HIV	3	1	1	1
33	Świnka	12	5	0	8
34	Toksoplazmoza wrodzona	0	0	0	0
	RAZEM	1553	1671	2398	1906

W minionym roku w powiecie tczewskim zarejestrowano 70.278 przypadków zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne (Tabela 4) co stanowi podobną ilość w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zgonów z powodu grypy nie odnotowano.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie www.psse.tczew.pl zamieszczono ulotki oraz materiały dotyczące profilaktyki zachorowań na grypę.

Tabela 4. Liczba zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na gripę wg wieku chorych

Wiek (ukończone lata)		Liczba zachorowań oraz podejrzeń		Powody skierowania do szpitala - liczba osób 4)		
		Ogółem	w tym osoby skierowane do szpitala	objawy ze strony układu krążenia	objawy ze strony układu oddechowego	Inne przyczyny
0		1	2	3	4	5
0 – 4	1	19.825	55	-	55	-
5 – 14	2	14.781	20	1	19	-
15 - 64	3	30.583	10	-	9	1
65 i więcej	4	5.089	4	-	4	-
Razem	5	70 278	89	1	87	1

Podczas bieżącej pracy, współpracowano z innymi inspekcjami, służbami, władzami lokalnymi, instytucjami naukowymi, stacjami sanitarno-epidemiologicznymi w zakresie profilaktyki i zwalczania chorób zakaźnych ludzi.

W ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Tczewie po pisemnym zawiadomieniu o zaistniałym zdarzeniu pokąsania przez zwierzę oraz po zakończonej obserwacji weterynaryjnej otrzymano świadectwo, lekarsko-weterynaryjne kończące postępowanie.

Łącznie przeprowadzono 117 dochodzeń w pojedynczych ogniskach osób narażonych na wścieklicznę. Zarejestrowane przypadki dotyczyły głównie pokąsania przez psy i koty. Szczepienia p/wścieklicznę w 2019 roku rozpoczęło 18 osób.

W 2019r. nastąpił spadek zachorowań w przypadku większości jednostek chorobowych. Biegunki i zatrucia pokarmowe nadal są istotną przyczyną chorobowości u dzieci do lat 2. Powszechnie uważa się jednak, że do zakażeń i zatruc pokarmowych wśród dzieci do 2 lat dochodzi najczęściej w środowisku domowym. W związku z powyższym istotny wpływ na kształtowanie się powyższych danych może mieć oświata zdrowotna poprzez kształtowanie zachorowań prozdrowotnych na rzecz zwiększenia higieny osobistej, otoczenia oraz higieny przygotowywania posiłków, a także propagowanie szczepień ochronnych przeciw rota wirusom wśród najmłodszych dzieci do 24 tygodnia życia.

Tabela 5. Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, u dzieci do lat 2: liczba zachorowań wg kierunku wykonanych badań laboratoryjnych z wynikiem ujemnym

Liczba zachorowań wykazanych w sprawozdaniach Mz - 56 /3,4		223
Zachorowania, w których nie wykonano żadnych badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych		104
Zachorowania, w których wykonano badania laboratoryjne w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych wg kierunku badania	bakteria/e	0
	wirus/y	99
	pasożyt/y	0
	bakteria/e , wirus/y	16
	bakteria/e , pasożyt/y	0
	wirus/y , pasożyt/y	2
	bakteria/e , wirus/y , pasożyt/y	2

Sytuacja dotycząca zachorowań na ospę wietrzną prawdopodobnie ma związek z ubiegłoroczną epidemią wyrównawczą. Po gwałtownym wzroście liczby przypadków ospy wietrznej w roku ubiegłym, obecnie mamy do czynienia z ich gwałtownym spadkiem. Należy pamiętać, że najskuteczniejszą ochroną przed ospą wietrzną są dwie dawki szczepionki.

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Tczewie bierze udział w programie WHO eliminacji odry i różyczki. Głównymi problemami programu eliminacji odry/różyczki jest przede wszystkim brak badań w przypadku podejrzeń o zachorowania na różyczkę, ale także brak zgodności między liczbą zgłoszeń przypadków podejrzeń o zachorowanie na odrę i liczbą przysyłanych materiałów do badań. Głównym założeniem programu eliminacji odry/różyczki jest przede wszystkim badanie serologiczne (oznaczenie przeciwciał w klasie IgM) w każdym przypadku podejrzenia o zachorowanie na odrę czy różyczkę. Pacjenci informowani są przez pracowników Inspekcji Sanitarnej o możliwości wykonania bezpłatnych badań w kierunku odry i różyczki i w większości przypadków z nich korzystają. W minionym roku sprawozdawczym odnotowano 2 podejrzenia zachorowań na odrę, jedno udało się wykluczyć dzięki badaniom, drugie nie spełniało kryteriów klinicznych definicji chorób zakaźnych stosowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Tabela 6. Odra - zachorowania i podejrzenia zachorowań.

Ogólna liczba zgłoszonych zachorowań i podejrzeń zachorowań /5			2
w tym liczba przypadków, w których zlecono badanie	serologiczne /7	wyłącznie przeciwciała w klasie IgM /6	0
		wyłącznie przeciwciała w klasie IgG (2 badania)	0
		przeciwciała w klasie IgM oraz IgG (2 badania)	0
	wirusologiczne /6	izolacja wirusa	0
		badanie molekularne	0
Liczba zachorowań wykazanych w sprawozdaniach MZ - 56 /3			0

Sytuacja powyższa jest spowodowana między innymi tym, że oprócz nadzoru tzw. biernego pracownicy inspekcji sanitarnej podczas licznych kontaktów z placówkami służby zdrowia oraz mieszkańcami powiatu podczas przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych bardzo szczegółowo informują o zagrożeniach epidemicznych, możliwościach szczepień, przyczyniając się tym samym do uświadomienia potencjalnych dróg zakażenia chorobami zakaźnymi i podniesienia świadomości zdrowotnej społeczeństwa.

3. Analiza wykonania szczepień ochronnych.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Tczewie obejmuje nadzorem 17 gabinetów szczepień, w których łącznie obowiązkowym szczepieniem ochronnym poddawanych jest 25982 osób do 19. roku życia (stan na dzień 31.12.2019 r.).

Do zadań PSSE w Tczewie w zakresie szczepień ochronnych należy kontrola realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym harmonogramem, nadzór nad zachowaniem ciągłości łańcucha chłodniczego w dystrybucji preparatów szczepionkowych oraz ich przechowywaniu, prowadzenie rejestru niepożądanych odczynów poszczepiennych, nadzór nad prawidłowym prowadzeniem dokumentacji medycznej w punktach szczepień, a także współpraca z punktami szczepień w zakresie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego wobec osób trwale uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

Realizacja szczepień na terenie powiatu tczewskiego odbywała się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO) obowiązującym w 2019 r. W minionym roku PSO obejmował swym zakresem bezpłatne szczepienia przeciw gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, Haemophilus influenzae typu b, poliomyelitis, odrze, śwince, różyczce oraz przeciw pneumokokom. W roku sprawozdawczym wprowadzono zmianę PSO w

zakresie szczepień przeciw odrze, śwince, różyczce, które to obejmowały dzieci w 6 r.ż. oraz tak jak dotychczas w 10 r.ż.

Program Szczepień, rok: **2019**

Źródło: <http://szczepienia.pzh.gov.pl/kalendarz-szczepien/>

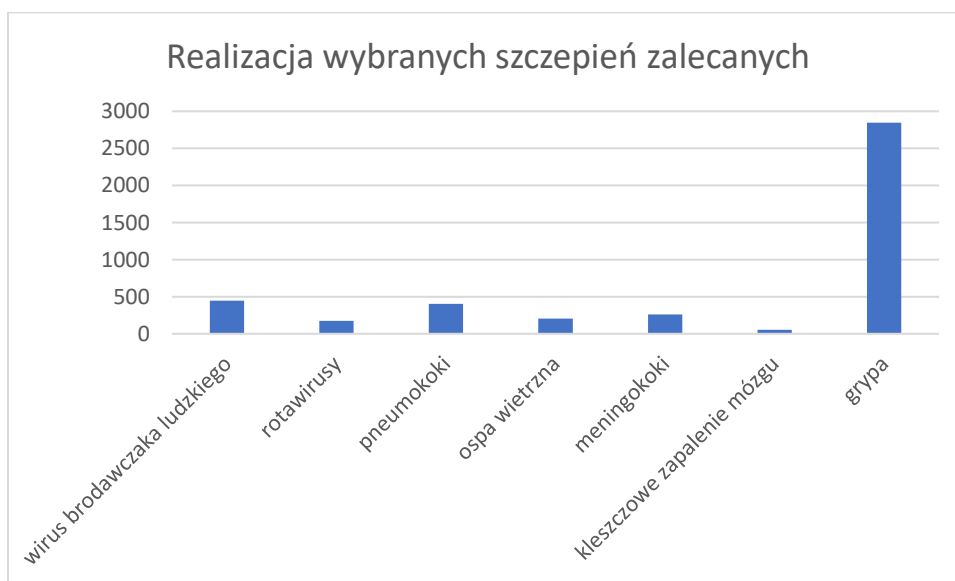
Na terenie powiatu kolejny rok prowadzony był program bezpłatnych szczepień dziewczynek w 13 r.ż. przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) oraz program bezpłatnych szczepień przeciw pneumokokom dla osób powyżej 65 r.ż. z grupy ryzyka, finansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego i samorządu terytorialnego. Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych wśród dzieci od 0 do 6 roku życia odbywa się bez zastrzeżeń, stopień uodpornienia wśród dzieci i młodzieży szkolnej jest na poziomie zadowalającym.

Utrzymanie właściwego poziomu wyszczepienia w znaczącej mierze zależy od zaangażowania lekarzy i pielęgniarek szczepiących. Realizacja Programu Szczepień Ochronnych ma charakter powszechny i podlegają jej osoby do końca 19. roku życia, które przebywają na terenie Polski przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Wysoki odsetek zaszczepionych jest niezbędnym warunkiem osiągnięcia odporności całej populacji, a to z kolei jest szczególnie istotne w przypadku osób, które nie mogą zostać poddane szczepieniom ochronnym ze względu na czasowe lub trwałe przeciwwskazania zdrowotne. Wzmoczone działania ruchów tzw. antyszczepionkowych głoszących niepotwierdzone badaniami naukowymi teorie dotyczące negatywnego wpływu szczepionek na zdrowie dzieci stają się przyczyną wzrostu ilości osób

uporczywie uchylających się od obowiązku szczepień. Najczęściej stwierdzane braki dotyczą szczepień przeciw odrze, śwince, różyczce (MMR) oraz na etapie pierwszej wizyty szczepiennej tj. pierwszej dawki podstawowego szczepienia przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, pneumokokom oraz drugiej podstawowej dawki szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typ B. Do grupy uchylających się od szczepień nie zalicza się osób z orzeczeniem lekarskim, potwierdzającym czasowe lub trwałe przeciwwskazania do przeprowadzania szczepień ochronnych.

Działania mające na celu wyegzekwowanie uzupełnienia brakujących szczepień pod groźbą grzywny prowadzone są przy zaangażowaniu Wojewody Pomorskiego. W celu poprawy poziomu wyszczepienia podejmowano współpracę z pielęgniarkami środowiskowymi, pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

. W profilaktyce szczepień dużą rolę odgrywają tzw. szczepienia zalecane. W ramach działań profilaktycznych, na terenie powiatu tczewskiego realizowano ww. szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV). Skuteczne informowanie o dostępności bezpłatnych szczepień przeciw ospie dla dzieci przebywających w żłobkach i klubach dziecięcych zaowocowało wzrostem zaszczepienia przeciw tej chorobie zakaźnej w porównaniu do roku ubiegłego. Odnotowano również znaczny wzrost ilości osób zaszczepionych przeciw grypie. Na poziomie jak w roku ubiegłym zainteresowaniem cieszyły się szczepienia zalecane przeciw takim chorobom jak: meningokoki, rotawirusy, pneumokoki, kleszczowe zapalenie mózgu.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 24 niepożądane odczyny poszczepienne, z czego 2 przypadki zakwalifikowano jako poważne, a pozostałe uzyskały stopień odczynu łagodnego. Niepożądane objawy wystąpiły głównie po szczepieniach preparatami pojedynczymi i 3w1, zdecydowanie rzadziej po szczepieniach tzw. preparatami wysoko skojarzonymi. Opracowaną dokumentację każdego przypadku przesłano do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie oraz WSSE w Gdańsku.

Dystrybucja preparatów szczepionkowych służących do realizacji Programu Szczepień Ochronnych na terenie powiatu tczewskiego odbywa się płynnie, w systemie comiesięcznym. Stan magazynowy szczepionek oraz warunki ich przechowywania w PSSE, w tym system monitorowania temperatury w urządzeniu chłodniczym, kontrolowane są przez Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Gdańsku.

Stały nadzór w zakresie kontroli przechowywania szczepionek w punktach szczepień prowadzony jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie. W tym miejscu należy nadmienić, iż wszystkie punkty szczepień będące pod nadzorem PPIS w Tczewie posiadają elektroniczny system monitorowania temperatury w chłodziarkach służących do przechowywania preparatów szczepionkowych, dający możliwość kontrolowania warunków przechowywania również po godzinach pracy jednostki. W roku sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 37 kontroli punktów szczepień.

Propagowanie wiedzy na temat roli szczepień w zapobieganiu chorobom zakaźnym jest wspierane przez działalność oświatowo – zdrowotną i sprzyja zapewnieniu wysokiego stopnia uodpornienia populacji.

II. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Podstawowym zadaniem sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia jest inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz zasad udzielania pierwszej pomocy. Do zadań pracownika OZPZ należy także pobudzanie aktywności społeczności lokalnej do działań na rzecz własnego zdrowia poprzez udzielanie porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi. Pracownik OZPZ odpowiedzialny jest również za wprowadzanie oraz koordynowanie programów edukacyjnych realizowanych w placówkach oświatowo – wychowawczych, przeprowadzanie konkursów, prelekcji oraz pogadanek dla różnych grup lokalnej społeczności tj. uczniów, młodzieży, ich rodziców oraz seniorów. Ponadto do zadań sekcji należy również organizowanie oraz uczestniczenie w akcjach i imprezach prozdrowotnych podejmowanych przez podległe jednostki, współpraca z jednostkami samorządowymi, organizacjami i instytucjami społecznymi oraz lokalnymi mediami.

Pozostała działalność to przeprowadzanie wizytacji z realizacji zadań w podległych jednostkach wraz z oceną realizacji interwencji programowej, prowadzenie dokumentacji zgodnie z obowiązującymi w pracy Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia procedurami, organizacja i udział w naradach i szkoleniach oraz konkursach.

Programy i akcje prozdrowotne inicjowane i przeprowadzane przez PSSE w Tczewie na terenie powiatu tczewskiego, kierowane są głównie do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, nauczycieli ale również kobiet w wieku rozrodczym, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, pracowników służby zdrowia, ogólnie pojętej grupie konsumentów środków spożywczych itp.

W placówkach oświatowo – wychowawczych realizowane są działania programowe i nieprogramowe, takie jak:

Program edukacyjny „**TRZYMAJ FORMĘ**” – skierowany do uczniów klas V – VIII szkół podstawowych oraz gimnazjum. Głównym celem jest zwiększenie świadomości uczestników programu dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Celem szczegółowym jest

edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin przez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety,

opierając się na odpowiedzialności indywidualnej i wolnym wyborze jednostki. Program prowadzony jest metodą projektu. Zajęcia edukacyjne mają rozwijać zainteresowania uczniów wykraczające poza podstawę programową i programy nauczania. Program ma również kształtować postawy i zachowania młodych ludzi związanych z prawidłowym żywieniem i odpowiednią jakością żywności oraz dostarczać wiedzę o informacjach zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych i wyrobić umiejętności korzystania z informacji o znakowaniu żywności.

W roku sprawozdawczym do WSSE Oddziału Promocji Zdrowia z Higieną Dzieci i Młodzieży przesłano zapotrzebowanie na materiały edukacyjne do XIII edycji programu „Trzymaj Formę”.

Szkolnych koordynatorów programu zapoznano z założeniami XIII edycji programu. Przeprowadzono indywidualne szkolenie dla szkolnego koordynatora ze szkoły, która przystąpiła do programu w roku szkolnym 2018/19, po raz pierwszy. Podczas szkolenia przedstawiono demograficzne uwarunkowania nadwagi i otyłości wśród uczniów w Polsce, omówiono wpływ niewłaściwego odżywiania i braku aktywności fizycznej jako przyczyna chorób niezakaźnych. Uczestnika szkolenia zapoznano z zagadnieniem zbilansowanej diety, piramidą zdrowia oraz zasadami zdrowego żywienia. Szkolnego koordynatora programu, zapoznano z założeniami programowymi. Omówiono oraz przekazano materiały edukacyjne a także poinformowano o sporządzeniu sprawozdania z realizacji XIII edycji programu.

W ramach realizacji programu uczestniczono w profilaktycznych akcjach w szkołach. Prowadzono bieżący nadzór nad programem.

Przesłano regulamin konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia wraz z załącznikami, który był adresowany do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych i gimnazjum. Tematem przewodnim konkursu były zasady zdrowego stylu życia obejmujące prawidłowe zbilansowanie diety i aktywność fizyczną.

Pomocne w realizacji programu są materiały edukacyjne, tj.: Poradnik dla nauczyciela, w którym zawarto podstawy teoretyczne programu, ulotka dla rodziców pt. „Co każdy rodzic wiedzieć powinien o żywieniu i aktywności fizycznej”, broszurka dla uczniów oraz plakat „Talerz zdrowia”, który został opracowany jako alternatywa do stosowanej dotychczas piramidy żywieniowej. W/w materiały zostały przekazane do szkół realizujących program.

Wszelkie informacje na temat prowadzonych działań edukacyjnych dot. zdrowego stylu życia i walki z otyłością oraz promowania aktywności fizycznej u dzieci i młodzieży zawarte są na portalu internetowym programu www.trzynajforme.pl., jak również na stronie internetowej BIP oraz facebooku.

Do działań w ramach programu włączają się również rodzice i opiekunowie, którzy mają bezpośredni wpływ na kształtowanie nawyków prozdrowotnych swoich dzieci.

Do programu edukacyjnego „Trzymaj Formę” w roku szkolnym 2018/19 przystąpiło **17** szkół powiatu tczewskiego (13 podstawowych i 4 gimnazja). Łącznie działaniami programowymi objętych zostało **1882** uczniów (**166** ze szkół gimnazjalnych oraz **1656** z klas V - VIII szkół podstawowych).

W spotkaniach dot. tematyki oraz realizacji programu „Trzymaj Formę” uczestniczyło **279** rodziców. Program spotkał się z dużą aprobatą ze strony młodzieży i rodziców. Wskazał zalety aktywności fizycznej, zdrowego stylu życia, podniósł świadomość prozdrowotną oraz wpłynął na zwiększenie aktywności fizycznej wśród młodzieży szkolnej i zdrowsze odżywianie.

Uczniowie z dużym zaangażowaniem włączali się w działania edukacyjne realizowane w ramach programu. Wszystkie przedsięwzięcia organizowane przez młodzież, cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów, jak również ich bliskich.

Dzięki metodzie projektu, uczniowie realizujący program mieli okazję wykazać się swoimi pomysłami, wiedzą, umiejętnościami, talentami plastycznymi i sportowymi.

Działania podjęte w ramach projektu przyczyniły się również do kształtowania środowiska przyrodniczego, a także podniosły świadomość młodzieży w zakresie racjonalnego gospodarowania żywnością. Uczniowie nauczyli się jak zdrowo się odżywiać oraz w jaki sposób nie marnować żywności. Zapoznali się również z konsekwencjami niezdrowego stylu życia i odżywiania. W opinii szkolnych realizatorów, program jest bardzo potrzebny dla współczesnej młodzieży, która bardzo często wyrabia w sobie złe nawyki żywieniowe i rzadko zdaje sobie sprawę z potrzeby aktywności fizycznej. Uczniowie widzą potrzebę kontynuacji programu, mają propozycje nowych działań.

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt.: „BIEG PO ZDROWIE”

Opracowany został dla dzieci w wieku 9 – 10 lat i adresowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców.

Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów, jak również zapobieganie paleniu papierosów wśród uczestników zajęć, zarówno obecnie, jak w przyszłości, w ich dalszym życiu.

Celem programu jest także ukazanie atrakcyjności życia wolnego od uzależnienia od tytoniu, kształtowanie postaw przeciwnych paleniu papierosów i chroniących przed biernym paleniem oraz lansowanie mody na niepalenie. Program ten jest źródłem rzetelnej wiedzy na temat problematyki palenia tytoniu, ukazuje korzyści wynikające z niepalenia papierosów. Ważnym elementem programu jest zaangażowanie rodziców w jego realizację.

Zajęcia przeprowadzane są za pomocą zróżnicowanych metod aktywizujących, które zostały dostosowane do wieku grupy docelowej.

W roku szkolnym 2018/19 odbyła się III edycja programu „Bieg po zdrowie”. Przeprowadzono indywidualne szkolenie dla szkolnego koordynatora ze szkoły, która przystąpiła do programu w roku 2018/19, po raz pierwszy. Do wszystkich szkół realizujących program przekazano materiały edukacyjne (tj. podręczniki dla nauczycieli, plakaty, zeszyty ćwiczeń dla uczniów, ulotki informacyjne dla rodziców, ankiety ewaluacyjne dla uczniów oraz rodziców, druki do sporządzenia informacji z realizacji III edycji programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt. „Bieg po zdrowie”).

Przeprowadzono wizytacje w szkołach oraz dokonano oceny realizacji programu. Zebrano informacje z realizacji programu, dokonano analizy zbiorczej oraz przesłano do WSSE w Gdańsku sprawozdanie z realizacji programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”. Program w roku szkolnym 2018/19 realizowało 8 szkół podstawowych powiatu tczewskiego, a działaniami edukacyjnymi zostało objętych **462** uczniów oraz **250** rodziców.

Różne formy edukacyjne, wykorzystane podczas realizacji programu, takie jak dyskusje, wymiana doświadczeń, spostrzeżeń, refleksji i pomysłów, sprzyjały identyfikowaniu się z omawianą tematyką i motywowały do tego, aby zdobytą wiedzę i umiejętności stosować w codziennym życiu.

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród uczniów wynika, iż dzięki zajęciom, wymianie doświadczeń oraz dyskusjom przeprowadzonym w ramach programu, dzieci zapoznały się ze szkodliwymi skutkami palenia.

Uświadomiły sobie również, że palenie jest przyczyną wielu chorób i może prowadzić do śmierci.

Program, zdaniem szkolnych realizatorów, jest bardzo ciekawy, wyrabia i kształtuje pozytywne postawy wśród uczniów oraz zwiększa świadomość prozdrowotną. Uczy dokonywania słusznych wyborów dotyczących zdrowego stylu życia. Dzięki temu, iż program skierowany został również do rodziców/opiekunów uczniów, zwiększona została świadomość zagrożeń, jakie mogą czyhać na dzieci palących dorosłych.

Program edukacyjny „**PODSTĘPNE WZW**”

W roku szkolnym 2018/19 realizowana była IV edycja programu adresowanego do uczniów szkół ponadpodstawowych. Głównym jego celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy

na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Cele szczegółowe to: przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HBV i HCV; uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie; pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych; kształtowanie postaw tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych.

Ofertę przystąpienia do programu przedstawiono dyrektorom wszystkich szkół ponadpodstawowych powiatu tczewskiego.

Do WSSE przesłano liczbę szkół, które przystąpią do programu w roku szkolnym 2018/19 oraz planowaną liczbę uczniów uczestniczących w programie. Poinformowano o szkoleniu dla koordynatorów szkolnych.

Uczestniczono w szkoleniu dla szkolnych i powiatowych koordynatorów programu „Podstępne WZW”, zorganizowanego w Gdańsku przez OOOZ i PZ WSSE w Gdańsku oraz Fundację „Gwiazda Nadziei”. Uczestnikom szkolenia przedstawiono epidemiologię wirusa HBV i HCV, diagnostykę oraz profilaktykę. Przedstawiciel Fundacji „Gwiazda Nadziei” zapoznał z działalnością fundacji, celami oraz programami, które prowadzi Fundacja. Przedstawione

zostały założenia, cele, sposoby realizacji w/w programu. Do szkół realizujących program, przekazane zostały materiały edukacyjne.

W trakcie realizacji programu udzielano bieżącego poradnictwa, przeprowadzono wizytacje w szkołach oraz dokonano oceny realizacji programu. Przesłano druki do sprawozdania z realizacji programu „Podstępne WZW”. Z zebranych ze szkół sprawozdań, sporządzono informację zbiorczą.

Program został zrealizowany w **10** szkołach ponadpodstawowych (z 11 szkół w powiecie, co stanowi 91 %). Edukacją objętych zostało **962** uczniów (co stanowi 28,97% z 3 320 uczniów w szkołach realizujących program). Podczas zajęć uczniowie dowiedzieli się jakie sytuacje wiążą się z ryzykiem zakażenia wirusami HBV i HCV oraz w jaki sposób można się przed nimi zabezpieczyć. Program miał również na celu wypracowanie u uczniów odpowiedzialnej postawy wobec własnego zdrowia, a także kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób dotkniętych tymi chorobami. Dzięki programowi młodzież ze szkół ponadpodstawowych poszerzyła wiedzę na temat nie tylko zagrożeń ale również sposobów zapobiegania i leczenia.

Podczas realizacji programu „Podstępne WZW” uczniowie pozyskali wiedzę dotyczącą ryzyka zakażenia wirusowym zapaleniem wątroby typu B i C, a także sposobów zapobiegania zakażeniom.

Zajęcia prowadzone w ramach programu pozwoliły poznać różnicę pomiędzy różnymi rodzajami wirusowego zapalenia wątroby, sposoby leczenia i docenić rolę profilaktyki.

Realizatorzy programu zwrócili uwagę na wypracowanie odpowiedzialnej postawy wobec swojego zdrowia, a także zrozumienie problemów, przed którymi stają osoby zakażone i chore. Z opinii koordynatorów szkolnych wynika, że tematyka związana z WZW jest trudna, ponieważ młodzież często nie rozumie zagrożenia lub bagatelizuje je. Choroba, która latami może nie dawać żadnych objawów, zdaje się być przez nich lekceważona. Większość uczniów dzięki programowi uświadomiła sobie, jakie są zagrożenia związane z zabiegami u dentysty, kosmetyczki, fryzjera czy w salonie tatuażu.

Ogólna wiedza młodzieży o wirusowym zapaleniu wątroby oraz czynniku je wywołującym, wzrosła. Można więc stwierdzić, iż działania edukacyjne odniosły pożądane rezultaty.

Wszyscy szkolni koordynatorzy programu „Podstępne WZW” uważają, że program jest potrzebny i należy go kontynuować.

Program edukacyjny „ZNAMIĘ! ZNAM JE ?”

Program ten realizowany jest w placówkach ponadpodstawowych powiatu tczewskiego po raz trzeci.

Pomimo zainteresowania czerniakiem, świadomość Polaków na jego temat jest wciąż niska. Aby w jeszcze większym stopniu upowszechnić wiedzę o tym nowotworze, przygotowany został program edukacyjny zatytułowany „Znamię! Znam je?”

Celem działań programowych jest zbudowanie świadomości uczniów dotyczącej szeroko rozumianej profilaktyki zdrowia, zapobieganiu nowotworom skóry, a także pokazanie możliwości terapeutycznych dostępnych w tej chwili w Polsce.

Uczestniczono w szkoleniu w WSSE w Gdańsku, na którym przedstawione zostały czynniki ryzyka, cechy niebezpiecznych znamion czerniaka skóry oraz profilaktyka.

Przedstawiciel Fundacji Gwiazda Nadziei omówił metody pracy i scenariusz zajęć edukacyjnych. Zaprezentowano materiały oraz film edukacyjny dla młodzieży, w którym przedstawiono w jaki sposób należy sprawdzać swoją skórę. Omówione zostały również wytyczne do realizacji programu oraz sprawozdawczość.

Do WSSE przesłano wykaz szkół oraz szkolnych koordynatorów, które przystąpiły do programu w roku szkolnym 2018/19. Poinformowano o szkoleniu koordynatorów szkolnych. W trakcie realizacji programu udzielano bieżącego poradnictwa, przeprowadzono wizytacje w szkołach, dokonano oceny realizacji programu oraz przesłano druki do sprawozdania z realizacji programu „Znamię! Znam je?”.

Z zebranych ze szkół sprawozdań, sporządzono informację zbiorczą. Program został przeprowadzony w 10 szkołach ponadgimnazjalnych z 11 szkół w powiecie, a edukacją objęto **962** uczniów (co stanowi 28,97% uczniów w szkołach realizujących program). O programie zostało poinformowanych 501 rodziców.

Program „Znamię! Znam je?” został pozytywnie odebrany i spotkał się z dużym zainteresowaniem, szczególnie wśród dziewcząt. Uczniowie dzielili się zdobytą podczas zajęć wiedzą z rodziną i znajomymi. Dzięki działaniom edukacyjnym młodzież uświadomiła sobie rangę profilaktyki, a także zdobyła umiejętności rozpoznawania niebezpiecznych zmian skórnych oraz zdobyła wiedzę na temat szerszej diagnostyki nowotworów skóry. Ważnym aspektem zagadnienia okazało się połączenie zagadnienia nowotworów skóry z korzystaniem z solariów i kąpieli słonecznych, w szczególności bez właściwego zabezpieczenia skóry przed promieniowaniem UV. Młodzież aktywnie uczestniczyła w zajęciach -

z dużym zainteresowaniem oglądała film na temat czerniaka oraz uczestniczyła w ćwiczeniach rozpoznawania znamion. Ankietowani uczniowie poinformowali, iż odwiedzili stronę internetową programu, uzyskali informacje na temat najbliższej poradni dermatologicznej. Młodzież w zdecydowanej większości opowiedziała się za stosowaniem zasad ochrony przed czerniakiem.

Dzięki programowi wzrosła ich wiedza na temat czynników ryzyka oraz sposób zapobiegania czerniaka. Uczniowie mają zamiar przekazać bliskim pozyskaną wiedzę na temat nowotworu skóry. Zachęcaliby również swoich najbliższych do badania znamion i zmian barwnikowych, ponieważ uważają, że jest to ważne, gdyż dotyczy ich zdrowia i życia.

Projekt KIK/ 68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od

alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”. „*ARS, czyli jak dbać o miłość?*”.

Głównym celem Projektu jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym tj. między 15 a 49 rokiem życia.

Projekt realizowany jest przez Główny Inspektorat Sanitarny w partnerstwie czterech instytucji: Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowego Biura Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutu Medycyny Pracy im. Jerzego Nofera w Łodzi oraz Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie.

Projekt współfinansowany jest przez Szwajcarię, w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej.

Program autorstwa dra Krzysztofa Wojcieszka pt. „*ARS, czyli jak dbać o miłość*” został objęty honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej. Skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2018/19 przeprowadzona została VI edycja programu „*ARS, czyli jak dbać o miłość?*”_Prowadzono bieżące poradnictwo ze szkolnymi koordynatorami programu. Przeprowadzono wizytacje w szkołach realizujących program oraz dokonano oceny realizacji interwencji programowej. Przesłano zaktualizowane druki sprawozdawcze. Wypożyczano szkołom algogogle do przeprowadzenia zajęć edukacyjnych. Przeprowadzono prelekcje, pogadanki z uczniami dot. negatywnych skutków stosowania używek.

Na podstawie informacji z realizacji programu pozyskanych od szkolnych realizatorów, opracowano zbiorczą analizę realizacji programu edukacyjnego „*ARS, czyli jak dbać o miłość?*” w roku szkolnym 2018/19 .

Program został zrealizowany w **3** szkołach ponadpodstawowych. Edukacją objęto **143** uczniów.

Zajęcia przeprowadzone w ramach programu wykazują, iż należy dostarczać młodzieży wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia. Uczniowie projektu, dzięki programowi nauczyli się, jak rozpoznać zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu i życiu, jak również zdobyli wiedzę na temat szkodliwego działania substancji psychoaktywnych na organizm człowieka oraz jak być asertywnym.

Według koordynatorów szkolnych program jest ciekawy, wartościowy i cieszy się dużym zainteresowaniem młodzieży, która chętnie bierze udział w zajęciach. Z przeprowadzonych ankiet wynika, że młodzież przed realizacją programu miała świadomość, że używanie alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych ma wpływ na kobietę w ciąży i płód, a zajęcia przeprowadzone w ramach programu, pozwoliły pogłębić i rozszerzyć wiedzę z tym związaną. Najciekawszym aspektem zdaniem uczniów, było zagadnienie związane z wpływem środków psychoaktywnych (zwłaszcza alkoholu) na postrzeganie i zdolność reakcji osoby będącej pod wpływem różnych substancji. Za najbardziej wartościowe zagadnienia poruszane w ramach programu, uczniowie wykazali m.in. zespół FAS, informacje na temat substancji psychoaktywnych, palenia tytoniu oraz bezpieczeństwa ciąży.

Z analizy ankiet ewaluacyjnych wynika, iż uczniowie chętnie uczestniczyli w zajęciach, a treści programowe zostały przedstawione w sposób zrozumiały.

Wielu uczniów stwierdziło, że program nie posiada słabych stron. Zdecydowana większość ankietowanych uważa, że należy promować takie zajęcia rówieśnikom. Uczniowie są również

świadomi, że używanie alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobietę będącą w ciąży, może być szkodliwe dla płodu.

W ocenie szkolnych koordynatorów, treści programowe dostosowano odpowiednio do wieku uczniów.

W ramach programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?” Główny Inspektorat Sanitarny ogłosił III edycję konkursu p.t.: „**Szkoła wolna od używek**”. Konkurs jest wydarzeniem ogólnopolskim skierowanym do uczniów szkół ponadpodstawowych. W konkursie mogły brać udział również szkoły, które nie uczestniczą w programie. Konkurs realizowany w ramach utrzymania trwałości rezultatów projektu KIK/68 „Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”. Głównym jego celem jest aktywna promocja i edukacja w zakresie profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych. W roku 2019, w celu wzbudzenia większego zainteresowania młodzieży konkursem, zadanie konkursowe polegało na nagraniu i zmontowaniu filmu krótkometrażowego o tematyce dotyczącej profilaktyki uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

Do dyrektorów wszystkich szkół ponadpodstawowych powiatu tczewskiego przesłano regulamin konkursu wraz z załącznikami. Informację o konkursie zamieszczono również na stronie internetowej BIP oraz facebook’u.

PROGRAM OGRANICZANIA ZDROWOTNYCH NASTĘPSTW PALENIA TYTONIU W POLSCE

W ramach realizacji programu prowadzono miesięczny monitoring dot. aktualnej sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia. Uczestniczono w akcjach profilaktycznych organizowanych przez placówki nauczania i wychowania oraz służby zdrowia. Prowadzono współpracę z lokalnymi

mediami. Zamieszczano bieżące informacje na stronie BIP. Prowadzono dystrybucję tematycznych materiałów. Nadzorowano programy edukacyjne.

Na terenie powiatu tczewskiego prowadzone są w tym zakresie działania edukacyjne - realizowane programy profilaktyki antytytoniowej skierowane do dzieci i młodzieży oraz nieprogramowe akcje prozdrowotne adresowane do społeczności lokalnej, ukazujące źródła i istotę zagrożeń toksycznymi i rakotwórczymi składnikami dymu tytoniowego.

W roku szkolnym 2018/19 w przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych powiatu tczewskiego kontynuowany był Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej pt.: „**CZyste Powietrze Wokół Nas**”, skierowany do dzieci przedszkolnych, ich rodziców i opiekunów. Założeniem programu jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego. Program ma charakter profilaktyczny i ma na celu przede wszystkim wykształcenie u dzieci świadomej postawy ochrony

własnego zdrowia w sytuacjach, gdy są skazane na bezpośredni kontakt z osobami palącymi. Celem programu jest również zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego, zwiększenie wiedzy wśród dzieci przedszkolnych na temat skutków palenia papierosów oraz wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym.

Program jest kontynuowany w placówkach przez wiele lat. Do realizacji programu nie otrzymano materiałów edukacyjnych. Dyrektorom placówek przedszkolnych, zaproponowano przeprowadzenie programu, korzystając z materiałów przekazanych w poprzednich edycjach (poradniki, plakaty). Przekazano druki sprawozdawcze oraz poinformowano o terminie sprawozdań. Prowadzono bieżący instruktaż. W trakcie realizacji programu, przeprowadzono wizytacje placówek wraz z oceną realizacji interwencji programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej pt.: „Czyste Powietrze Wokół Nas”.

Na podstawie informacji z realizacji programu CPWN, przesłanych przez placówki przedszkolne realizujące program, dokonano analizy zbiorczej.

W roku szkolnym 2018/19 programem edukacyjnym zostało objętych **214** dzieci przedszkolnych (5 – 6 letnich) oraz **45** rodziców. Program realizowany był w **7** placówkach wychowania przedszkolnego - 4 przedszkolach oraz w 3 oddziałach przedszkolnych powiatu tczewskiego.

Program „Czyste Powietrze Wokół Nas” w opinii realizatorów, dostosowany jest do możliwości intelektualnych dzieci przedszkolnych. Przedszkolaki bardzo chętnie uczestniczyły

w zajęciach. Dowiedziały się, że palenie papierosów szkodzi zdrowiu. Wiedzą, że obowiązuje zakaz palenia w miejscach publicznych oraz jak wygląda znaczek zakazu palenia.

Dzieci wykazały się wysokim poziomem wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu, usystematyzowały swoją wiedzę na temat szkodliwości dymu tytoniowego oraz dowiedziały się w jaki sposób można i trzeba się zachować, kiedy dorośli palą przy nich tytoń. Są przeciwnikami takich zachowań – motywują najbliższych do walki z nałogiem, nauczyły się w jaki sposób mogą mówić „nie”, wyrażając swoją opinię i niezadowolenie wobec palących rodziców. Dzięki programowi dzieci poznały zależność pomiędzy segregacją odpadów a wydzielaniem się toksycznych substancji do powietrza. Przedszkolaki bardzo chętnie i aktywnie uczestniczyły w zajęciach związanych z programem.

Zauważono duże zaangażowanie rodziców w działania związane z realizacją programu. Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”, nadal cieszy się dużym zainteresowaniem wśród dzieci przedszkolnych oraz ich rodziców. Korzystnie wpłynął na świadomość dzieci dotyczącą czystego powietrza w środowisku.

ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU

Obchodzony jest co roku 31 maja. Zainicjowane przez WHO od 1987 roku święto, zwraca uwagę na zagrożenia związane z używaniem tytoniu. Coroczna kampania jest okazją do podniesienia świadomości na temat skutków używania tytoniu i narażenia na dym środowiskowy. Obchody stanowią również wezwanie do działania, opowiadając się za skuteczną polityką ograniczania konsumpcji tytoniu i angażowania interesariuszy z wielu sektorów w walkę o zdrowie. Tematem zaproponowanym w 2019 roku był „tytoń a zdrowe płuca”. Celem interwencji nieprogramowej było zwiększenie świadomości na temat negatywnego wpływu tytoniu na płuca – od raka po przewlekłe choroby układu oddechowego oraz podstawowej roli, jaką płuca odgrywają dla zdrowia i dobrego samopoczucia wszystkich ludzi. Informację o obchodach Światowego Dnia bez Tytoniu zamieszczono na stronie internetowej BIP oraz facebook’u.

W związku z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu Główny Inspektor Sanitarny zorganizował spotkanie tweet-up meeting – obalamy mity pt.” Ile legislacji, a ile edukacji w profilaktyce palenia tytoniu”. W trakcie spotkania odbyła się debata ekspercka na temat legislacji i edukacji w zakresie profilaktyki palenia tytoniu w Polsce, poruszona została tematyka pojawiających się w mediach mitów i faktów.

Celem tweet-up meeting było również promowanie polskich działań w obszarze przeciwdziałania szkodliwym skutkom używania wyrobów tytoniowych, w tym popularnych w ostatnich latach e-papierosów oraz systemów podgrzewających tytoń.

Zamieszczono na facebook’u informację, że debata będzie transmitowana 31 maja w godz. 12.00. do 14.00 na portalach społecznościowych GIS, zachęcając do śledzenia dyskusji on-line. Do placówek nauczania i wychowania powiatu tczewskiego, placówek służby zdrowia oraz lokalnych mediów, przesłano pisma pocztą elektroniczną, przekazano hasło na Światowy Dzień bez Tytoniu oraz podano adres strony internetowej, na której można uzyskać więcej informacji o temacie i celu obchodów akcji profilaktycznej.

Przesłany przez WSSE w Gdańsku okolicznościowy plakat poświęcony tematyce palenia tytoniu, zamieszczono na stronie internetowej BIP oraz facebook’u. W ramach realizacji tematyki antytytoniowej prowadzona jest edukacja w zakresie e-papierosów. **E – papieros** to elektroniczny system dostarczający nikotynę. Aerozol z e – papierosa to mieszanina szeregu różnych substancji chemicznych. Urządzenia do palenia e – papierosów mogą być używane również do dostarczania substancji psychoaktywnych, w tym kannabinoidów.

Badania oceniające skutki zdrowotne występujące bezpośrednio po użyciu e-papierosa wykazują, że używanie e-papierosów może zwiększać ryzyko chorób sercowo - naczyniowych w tym zawału mięśnia sercowego i udaru mózgu) oraz chorób układu oddechowego.

Do placówek nauczania i wychowania przesłano pismo informujące, iż na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego została zamieszczona informacja dot. e-papierosów skierowana do rodziców i nauczycieli. Przekazano dyrektorom placówek oświatowo – wychowawczych do wykorzystania link do strony oraz zwrócono się z prośbą o poinformowanie rodziców i opiekunów. W/w informację zamieszczono na stronie internetowej BIP oraz FB.

„PROFILAKTYKA ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH„

Celem interwencji nieprogramowej było uświadomienie społeczności lokalnej zagrożeń związanych z używaniem „nowych narkotyków- tzw. dopalaczy”.

W ramach realizacji zadań związanych z zagrożeniami wynikającymi z używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przeprowadzono pogadanki na temat profilaktyki środków zastępczych w ramach warsztatów „Bezpieczne wakacje” wśród uczestników wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w Spółdzielczym Domu Kultury w Tczewie. Pogadanki nt. bezpiecznych zachowań podczas wakacji oraz profilaktyki w zakresie stosowania środków psychoaktywnych przez młodzież przeprowadzono na dwóch turnusach wakacyjnych - w 4 grupach, wśród **80** uczestników. Organizatorom pozostawiono tematyczne ulotki.

W ramach debaty społecznej p .h.: „Narkotyki, dopalacze, środki odurzające”, zorganizowanej przez Komendę Powiatową Policji w Tczewie, przeprowadzono prelekcję dla młodzieży w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Gniewie. W debacie uczestniczyło **120** osób.

Przeprowadzono 45 minutowe edukacyjne zajęcia warsztatowe na temat profilaktyki środków zastępczych wśród uczniów klas VI - VIII szkół podstawowych powiatu tczewskiego - w SP nr 10 w Tczewie, SP nr Gniewie SP, SP w Zespole Kształcenia i Wychowania w Rudnie - oraz wśród młodzieży z Zespołu Szkół Branżowych w Tczewie.

W roku 2019 przeprowadzono pogadanki w **22** klasach. Edukacją w zakresie profilaktyki środków psychoaktywnych objęto **481** uczniów.

Zorganizowano Debatę o Zdrowiu, podczas której zaprezentowano prelekcję dla młodzieży na temat skutków zdrowotnych spowodowanych stosowaniem środków psychoaktywnych. Podczas debaty zaproszony przez PPIS w Tczewie, przedstawiciel Powiatowej Komendy Policji w Tczewie zapoznał młodzież z aspektami prawnymi wynikającymi z zażywania narkotyków i środków psychoaktywnych. Uczestnikami debaty byli uczniowie szkół ponadpodstawowych: II LO w Tczewie, Zespołu Szkół Branżowych, Zespołu Szkół Budowlanych i Odzieżowych w Tczewie, Centrum Kształcenia Zawodowego „NAUKA” w Tczewie oraz Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP w Tczewie. W debacie uczestniczyło **120** osób.

Jednym z celów zorganizowanego w grudniu 2019 r. Festiwalu Zdrowia p. h. :”Żyj zdrowo i bez nałogów”, było m.in. promowanie i upowszechnianie zdrowego stylu życia wolnego od nikotyny, alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

Podczas imprezy profilaktycznej odbył się m.in. konkurs wiedzy- pisemny test nt. stosowania używek (w tym środków zastępczych).

Tematyczne ulotki, składanki oraz plakaty z Krajowego Biura d.s. Przeciwdziałania Narkomanii rozprowadzono do szkół oraz do ośrodków wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. W/w materiały edukacyjne przekazywane były wśród uczestników akcji profilaktycznych, organizowanych na terenie powiatu tczewskiego.

Edukacyjny film DVD pt. „Dopalacze”, zakupiony przez PSSE w Tczewie, wypożyczony jest do placówek oświatowo – wychowawczych.

Na prośbę Wydziału Administracji i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Tczewie, zamieszczono na stronie internetowej BIP oraz facebook’u, informację o konkursie na projekt p.t.: „Ograniczanie i zapobieganie przestępczości narkotykowej oraz niwelowanie szkód spowodowanych nadużywaniem środków psychoaktywnych wśród młodych ludzi”.

Współpracowano z sekcjami H Ż i Ż oraz HP PSSE w Tczewie w zakresie profilaktyki środków zastępczych .

Prowadzono miesięczny monitoring dot. działań profilaktycznych, oświatowo – informacyjnych, promocyjnych podejmowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Tczewie z prowadzonym nadzorem nad środkami zastępczymi. Do WSSE w Gdańsku przesyłano kwartalne raporty z przeprowadzonych działań edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony co roku 7 kwietnia w rocznicę powstania w 1948 roku Światowej Organizacji Zdrowia. Co roku wybierany jest temat przewodni z zakresu zdrowia publicznego, który w danym okresie wymaga szczególnej uwagi.

Obchody Światowego Dnia Zdrowia stwarzają możliwość mobilizacji działań poświęconych konkretnym zagadnieniom i problemom zdrowotnym, ważnych dla ludzi na całym świecie.

Sugerowanym tematem Światowego Dnia Zdrowia (World Health Day) 2019 r. był uniwersalny zasięg/dostęp do opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem roli systemu podstawowej opieki zdrowotnej – POZ jako kontynuacja tematu Światowego Dnia Zdrowia z 2018 roku.

W roku 2019 jednym z elementów było długoterminowe możliwości komunikacji dla POZ oraz zaznaczenie roli zaangażowania specjalistów podstawowej opieki zdrowotnej.

Hasło Światowego Dnia Zdrowia wraz z materiałami zostało przesłane do placówek oświatowych, opiekuńczo – wychowawczych, podmiotów leczniczych, jednostek samorządu terytorialnego, a także do lokalnych mediów.

Informacje wraz adresem strony internetowej WHO, na której zamieszczono do pobrania materiały informacyjne, ukazały się na stronie internetowej BIP oraz FB stacji.

Sprawozdanie z realizacji interwencji nieprogramowej „Światowego Dnia Zdrowia” przesłano do WSSE w Gdańsku.

PROFILAKTYKA ZAKAŻEŃ HIV I ZACHOROWAŃ NA AIDS.

„Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

W ramach profilaktyki HIV/AIDS ogłoszony został przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku, konkurs pt.: „Międzywojewódzki Festiwal Krótkich Filmów o HIV”. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych województw: pomorskiego, zachodniopomorskiego, kujawsko – pomorskiego oraz warmińsko – mazurskiego. Celem konkursu było przekazanie informacji dotyczących zasad profilaktyki HIV/AIDS, promowanie odpowiedzialności za własne życie i zdrowie oraz szacunku wobec siebie i innych, integrowanie środowisk szkolnych i inspirowanie ich do działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej poprzez kontakt ze sztuką i aktywność artystyczną. Zadaniem uczestników konkursu było stworzenie krótkiego filmu według wskazań zawartych w regulaminie.

Do dyrektorów szkół ponadpodstawowych przesłano regulamin konkursu wraz z załącznikami, zachęcając do wzięcia udziału w konkursie.

Na stronie internetowej BIP oraz FB zamieszczono regulamin konkursu.

Prowadzono rozdawnictwo materiałów informacyjno-edukacyjnych. Zorganizowano ekspozycje wizualne w holu stacji.

Do placówek nauczania i wychowania oraz służby zdrowia, przekazywano tematyczne materiały edukacyjne.

Przeprowadzono działania edukacyjne na temat dróg zakażeń oraz profilaktyki HIV/AIDS wśród uczniów szkół ponadpodstawowych podczas zorganizowanej Debaty o Zdrowiu w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Tczewie. Edukacją objętych zostało 120 uczniów z 5 szkół ponadpodstawowych.

Finał kampanii następuje co roku 1 grudnia w Światowym Dniu Walki z AIDS.

Celem zaakcentowania Światowego Dnia Walki z AIDS, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Tczewie wraz ze Starostwem Powiatowym oraz Szkołą Podstawową nr 12 zorganizowała III Powiatowy Festiwal Zdrowia pod hasłem „Zdrowo i bez nałogów”. W ramach organizacji festiwalu przeprowadzono narady z pracownikami Wydziału Zdrowia

Spraw Społecznych i PFRON Starostwa Powiatowego w Tczewie, dyrekcją SP nr 12 w Tczewie oraz OHP w Tczewie. Opracowano m.in. regulamin konkursu, który przesłano do szkół wraz z załącznikami oraz opracowano pytania testowe do konkursu wiedzy.

Adresatami festiwalu byli uczniowie klas VI - VIII szkół podstawowych oraz klas I – III ponadpodstawowych powiatu tczewskiego.

Jednym z celów festiwalu był m.in. wzrost poziomu wiedzy nt. zapobiegania zakażeniom HIV poprzez budowanie świadomości młodych ludzi w obszarze ryzykownych zachowań.

Patronat nad imprezą profilaktyczną objął pan Prezydent miasta Tczewa – Mirosław Pobłocki oraz Starosta Tczewski – pan Mirosław Augustyn.

Do władarzy miasta i gmin zwrócono się z prośbą o wsparcie finansowe lub nagrody dla laureatów. Zorganizowano narady z organizatorami festiwalu oraz spotkania z partnerami.

W ramach Festiwalu Zdrowia zespoły szkolne składające się z **10** uczniów zmagaly się w **4 konkursach**: konkurs o charakterze sportowym pod hasłem: „**Wyginaj ciało śmiało**” oceniany był według kryteriów poprawności doboru i wykonania ćwiczeń oraz sugestywnego przekazu treści związanych z tematem oraz ogólnych wrażeń;

konkurs na „Mistrza sałatki ” – jego kryteria oceny to: estetyka wykonania, uzasadnienie składu sałatki z podaniem wartości odżywczych, zasadności użytych produktów spożywczych oraz technika pracy, czystość i porządek na miejscu pracy.

Trzecim konkursem był konkurs plastyczny na plakat dotyczący tematyki ekologii i ochrony środowiska pod hasłem „*Nasza Ziemia – Twój Dom*”, oceniany pod względem zgodności treści plakatu z tematyką, oryginalności pracy plastycznej, sugestywnego przekazu treści związanych z tematyką oraz estetyki wykonania.

Czwarty konkurs przeprowadzony w ramach festiwalu, to **test wiedzy o zdrowym stylu życia** dot. profilaktyki palenia tytoniu, picia alkoholu i stosowania środków psychoaktywnych oraz profilaktyki HIV/AIDS. W konkursie wiedzy oceniana była poprawność odpowiedzi testu wyboru.

Wszystkie konkursy oceniane były w dwóch kategoriach wiekowych tj. szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.

O kolejności miejsc decydowała suma punktów przyznanej każdej ze szkół przez jurorów poszczególnych komisji konkursowych.

W III Powiatowym Festiwalu Zdrowia wzięły udział **22** drużyny szkolne - **17** – zespołów ze szkół podstawowych oraz **5** ze szkół ponadpodstawowych. Łącznie – **220** uczniów z powiatu tczewskiego.

Laureatom konkursu wręczono dyplomy i nagrody za zajęcie I, II i III miejsca oraz wyróżnienia w dwóch kategoriach – szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.

Sponsorami nagród byli: Starostwo Powiatowe w Tczewie, Urząd Miejski w Tczewie, Urząd Miasta i Gminy w Tczewie, Urząd Miasta i Gminy w Gniewie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy UM w Tczewie.

W trakcie trwania imprezy profilaktycznej udzielono wywiadu do lokalnej telewizji kablowej „TETKA”. Czterominutowa relacja z przebiegu Powiatowego Festiwalu Zdrowia wyemitowana została na kanale informacyjnym (2 razy dziennie przez 7 dni). Informację o przeglądzie wraz ze zdjęciami zamieszczono na stronie stacji i FB oraz przesłano celem wykorzystania przez Urząd Miejski w Tczewie oraz do lokalnych mediów. W Festiwalu Zdrowia uczestniczyło około 500 osób.

PROFILAKYTKA GRYPY

Działania związane z w/w tematyką to:

- * edukacja społeczeństwa w kierunku rozpoznawania objawów grypy
- * zapobieganie szerzeniu się zakażeń wirusem grypy
- * informowanie o postępowaniu w przypadku wystąpienia zachorowań na grypę

* edukacja w kierunku zdrowego stylu życia

Działania edukacyjne podejmowane w ramach kampanii mające na celu zwracanie uwagi na znaczenie szczepień przeciwko grypie, przede wszystkim wśród osób z grup ryzyka, które obejmują między innymi: osoby starsze, kobiety w ciąży, dzieci, osoby z chorobami współistniejącymi, gdzie szczególnie groźne jest wystąpienie powikłań w czasie choroby.

Podczas zorganizowanej przez PSSE w Tczewie Debaty o Zdrowiu, która odbyła się w OHP w Tczewie, pracownik sekcji epidemiologii przedstawił uczniom szkół ponadpodstawowych prezentację nt. profilaktyki grypy oraz szczepień ochronnych. Relacja z przebiegu została transmitowana na kanale lokalnej telewizji „TETKA”.

Przeprowadzono działania edukacyjne nt. profilaktyki grypy w przedszkolach oraz szkołach podstawowych. Prowadzono dystrybucję tematycznych ulotek dot. postępowania, aby zmniejszyć ryzyko zachorowania na grypę do placówek oświatowo - wychowawczych oraz placówek podmiotów leczniczych. Plakaty pt.: „ 4 zasady zapobiegania infekcjom w szkole i przedszkolu” pozostawiono wraz z instruktażem w w/w placówkach. Informację nt. profilaktyki przeciwgrypowej oraz ulotkę instruktażową dla rodziców zamieszczono na stronie internetowej BIP oraz facebooku. W holu stacji sporządzono tematyczną tablicę informacyjną na temat profilaktyki grypy.

PROMOCJA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Szczepienia ochronne są najbardziej skuteczną metodą zapobiegania chorobom zakaźnym. Zapewniają zarówno ochronę indywidualną jak i tzw. odporność populacyjną.

Do dyrektorów placówek oświatowo – wychowawczych powiatu tczewskiego przesłano ulotkę informacyjną oraz kalendarz szczepień ochronnych na 2019 r, opracowane w języku polskim i ukraińskim.

W ulotce zawarto informację, iż wszystkie dzieci przebywające dłużej niż 3 miesiące w naszym kraju, podlegają obowiązkowym szczepieniom ochronnym.

Szczepienie jest poprzedzone lekarskim badaniem kwalifikacyjnym w celu wykluczenia ewentualnych przeciwwskazań do szczepień. Szczepienia są nieodpłatne.

Dyrektorom placówek oświatowo – wychowawczych, przekazano adres strony internetowej, na której znajdują się opracowania dotyczące odry. Informację zamieszczono na stronie internetowej BIP i FB.

Zorganizowano spotkanie z seniorami w Spółdzielczym Domu Kultury. Pracownicy sekcji OZ i HDM, epidemiologii oraz HK poruszyli m.in. zagadnienie szczepień ochronnych oraz zachęcano seniorów do skorzystania ze szczepień.

Prowadzono współpracę z pielęgniarkami medycyny szkolnej. Do poradni „D” oraz szkół przekazano ulotki tematyczne („Kalendarz szczepień”; „Niepożądane odczyny poszczepienne”);)

W holu stacji wyłożono tematyczne ulotki nt. szczepień ochronnych przeciwko grypie, meningokokom, pneumokokom, ospie wietrznej, HPV, WZW A i WZW B, zakażeniom rota wirusowym – do pobrania zainteresowanym petentom. W siedzibie stacji, uruchomiono punkt informacyjno – edukacyjny. Na stronie BIP, zamieszczono informację dot. terminów oraz godzin urzędowania w/w punktu dla rodziców.

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ POKARMOWĄ

Choroby przenoszone drogą pokarmową są spowodowane przez czynniki patogenne przenoszone przez żywność. Wywołane mogą być przez wirusy (np. norowirusy, rotawirusy) bakterie (np. salmonellę), pasożyty, toksyny roślinne lub zwierzęce. Choroby przenoszone drogą pokarmową mogą się łatwo rozprzestrzeniać tworząc ogniska zachorowań, zwłaszcza w miejscach dużych skupisk ludzi, takich jak szkoły i przedszkola. Chorobom zakaźnym w szkołach i przedszkolach można skutecznie zapobiegać. Kluczową kwestią jest dbanie o higienę oraz kształtowanie właściwych postaw wśród całej społeczności szkolnej. Zdrowe nawyki wyuczone przez dzieci z pewnością przyczynią się do zachowania zdrowia i dobrego samopoczucia w dorosłym życiu. W ramach profilaktyki chorób zakaźnych zostały zorganizowane zajęcia edukacyjne p. h.: „Czyste ręce” dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Tczewie. Edukacją objęto **85** uczniów. Do placówek nauczania i wychowania przesłano do wykorzystania w wersji elektronicznej, materiały edukacyjne dotyczące zapobiegania chorobom przenoszonym drogą pokarmową. Ulotki pt.: „Choroby przenoszone drogą pokarmową oraz plakaty „ 4 zasady zapobiegania infekcjom w szkole i przedszkolu” pozostawiono wraz z instruktażem w przedszkolach i szkołach oraz zamieszczono na stronie internetowej BIP oraz FB.

„ZAPOBIEGANIE ZAKAŻENIOM HCV, HBV oraz HIV”

WZW typu A

Główne drogi zakażenia to: inwazyjne zabiegi medyczne (np. pobieranie krwi, zastrzyki, opatrywanie ran, operacje, badania endoskopowe, zabiegi kosmetyczne (np. manicure, pedicure, fryzjerskie, wykonywanie tatuażu, piercing). Należy pamiętać o tym, iż zakażenia HBV,HCV, HIV mogą mieć przebieg całkowicie bezobjawowy Matka może zakazić swoje dziecko, zwłaszcza przy porodzie, przy dożylnym przyjmowaniu narkotyków oraz podczas ryzykownych kontaktów seksualnych. Szacuje się, że ok. 90% osób zakażonych wirusem HCV nie jest świadomych zakażenia, a wirus w tym czasie niszczy wątrobę, prowadząc do jej marskości lub rozwoju raka. Utajone zakażenie HIV może trwać nawet 15 lat, zanim wywoła AIDS.

Działania profilaktyczne w kierunku zakażeń w/w wirusami to: używanie sterylnej sprzętu jednorazowego użytku oraz właściwa sterylizacja materiałów wielokrotnego użytku stosowanych w zabiegach naruszających ciągłość tkanek albo mających kontakt z błoną śluzową człowieka. Bardzo ważnym elementem profilaktyki jest higiena rąk, używanie rękawiczek jednorazowego użytku, dezynfekcja skażonych powierzchni, zabezpieczenie skażonych materiałów oraz unikanie ryzykownych zachowań seksualnych.

Tematyczne materiały promocyjno – informacyjne „HCV. Jestem Świadom” (Pająk, Kobra, Rekin) zostały rozprowadzone przez pracowników HK PSSE w Tczewie do salonów fryzjerskich, salonów kosmetycznych oraz salonów tatuażu. W trakcie kontroli udzielano bieżących informacji na temat profilaktyki. WSSE w Gdańsku przesłano informacje nt. dystrybucji materiałów promocyjno – informacyjnych .Drogi przenoszenia WZW typu A to: brudne ręce, zakażona żywność, zakażona woda i kostki lodu oraz ryzykowne kontakty seksualne.

W pierwszej fazie objawy są grypopodobne. Występują również objawy gastryczne – bóle brzucha, wymioty, biegunka, żółtaczka. Okres wylegania – od 15 do 50 dni (przeważnie ok. 30 dni).

Zapobieganie zakażeniom to przede wszystkim przestrzeganie zasad higieny osobistej (mycie rąk przed posiłkiem i po wyjściu z toalety) oraz utrzymywanie właściwych warunków sanitarno – higienicznych przygotowania i dystrybucji posiłków. Szczepienia są ważnym elementem profilaktyki. Zalecane są m.in. osobom pracującym przy produkcji i dystrybucji żywności, obsłudze urządzeń kanalizacyjnych, pracownikom służb komunalnych a także osobom planującym wyjazdy do krajów o dużej zapadalności na WZW typu A. Ulotki otrzymane z WSSE przekazywano do podległych jednostek.

EUROPEJSKI DZIEŃ WIEDZY O ANTYBIOTYKACH

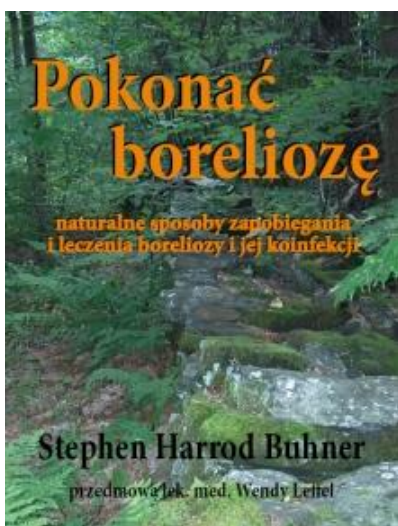

W związku z obchodami Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach podjęto następujące działania: Zorganizowano debatę o zdrowiu dla uczniów szkół ponadpodstawowych, podczas której omówiono prezentację na temat grypy, poruszono aspekt nieskuteczności działania antybiotyków na wirusy. Zamieszczono informację o Europejskim Dniu Wiedzy o Antybiotykach na facebooku oraz stronie internetowej stacji. W holu PSSE w Tczewie wyeksponowano plakat dot. Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach oraz ulotki: „Przyjmuj antybiotyki odpowiedzialnie”, „Antybiotykooporność”, „Żeby nie było za późno”. W/w materiały edukacyjne przekazano do placówek oświatowo – wychowawczych.

BORELIOZA

Najbardziej rozpowszechnioną, przewlekłą chorobą roznoszoną przez kleszcze jest borelioza. Wywołują ją bakterie zwane krętkami Borelia. Szacuje się, że ich nosicielem może być co piąty kleszcz. Charakterystycznym objawem pierwszego etapu rozwoju boreliozy jest tzw. rumień wędrujący. Drugą fazę choroby charakteryzuje rozwój objawów skórnych oraz ostre zmiany zapalne narządów, w tym stawów, serca, ośrodkowego układu nerwowego. Trzeci etap boreliozy może trwać od roku do kilkunastu lat od zakażenia. Występują wówczas przewlekłe zmiany skórne, ciężkie zmiany zapalne stawów, a także zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych.

Otrzymane z WSSE plakaty na temat zapobiegania boreliozie, zostały przekazane (zgodnie z zaleceniem) do wszystkich podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie.

Plakat został również zamieszczony na stronie internetowej stacji oraz FB.

Plakat informujący w jaki sposób uniknąć boreliozy, opisywał jak postępować krok po kroku tj. m.in. przed wycieczką do lasu lub na działkę założyć odpowiednią odzież, użyć repelentów odstraszających kleszcze.

Po powrocie z lasu należy dokładnie obejrzeć swoje ciało pod prysznicem. Jeśli znajdziemy białego kleszcza, należy jak najszybciej (przy pomocy pęsety), w właściwy sposób, go usunąć. Miejsce ukłucia należy zdezynfekować, a ręce umyć ciepłą wodą z mydłem. Przez następne dni, miejsce po ukłuciu należy obserwować, ponieważ rumień pojawia się ok. 7 dni po ukąszeniu.

PROFILAKTYKA WSZAWICY

WSZAWICA czyli jak pokonać mity, wstyd i pasożyty...

profilaktyka / zapobieganie wszawicy

- ❖ systematyczne przeglądy włosów dziecka
- ❖ higiena osobista (mycie włosów nie rzadziej niż raz w tygodniu)
- ❖ rzeczy osobiste wyłącznie do własnego użytku (szczotki, grzebienie, spinki itd.)
- ❖ codzienne wyczesywanie włosów
- ❖ upinanie lub związywanie włosów podczas bliskiego kontaktu z innymi osobami (zabawy, zajęcia grupowe, treningi)

dobre nawyki higieniczne i wiedza na temat wszawicy to sposób na wczesne wykrywanie obecności pasożytów w celu szybkiej ich eliminacji i powstrzymania rozprzestrzeniania

Pomimo, że problem nie przestał istnieć, decyzją Ministra Zdrowia w 2008 roku wszawica została wykreślona z wykazu chorób zakaźnych. Z powodu braku uregulowań prawnych, walka z tą chorobą jest w znacznej mierze utrudniona. Największym sprzymierzeńcem w jej zapobieganiu okazuje się edukacja i podnoszenie świadomości zarówno wśród nauczycieli i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych, jak i wśród rodziców. Wyeliminowanie problemu zależy nie tylko od bardzo dobrej współpracy rodziców z w/w placówkami, ale przede wszystkim od świadomości, wiedzy i nakładu pracy ze strony rodziny. Częściowe działania nie przynoszą żadnych rezultatów, dlatego tak ważne jest, by restrykcyjnie przestrzegać zaleceń dotyczących zwalczania wszawicy. Na rynku dostępnych jest wiele skutecznych preparatów zwalczających wszy. Pamiętać jednak należy, że każde leczenie preparatami aptecznymi należy powtórzyć po 7 dniach, by mieć pewność, że nie nastąpi nawrót. W/w informacje zostały przekazane podczas pogadank w szkole wśród rodziców, nauczycieli oraz dyrektorów szkół. W trakcie 8 spotkań w 8 szkołach, omówiono prezentację na temat profilaktyki wszawicy. Edukacją objęto **315 osób** z placówek przedszkolnych i szkolnych. Podczas spotkań wykorzystano otrzymane z WSSE w Gdańsku, broszurki oraz plakaty pt.: „Pedikuloza, czyli co Twoje dziecko może mieć w głowie”. Przekazano ulotki pt.: „7 prostych kroków w zwalczaniu wszawicy”. Prowadzono bieżące poradnictwo z dyrekcją placówek szkolnych oraz z pielęgniarkami medycyny szkolnej. Do placówek dostarczano tematyczne materiały.

BEZPIECZNE

WAKACJE

Przeprowadzono pogadanki nt. skutków zdrowotnych związanych ze stosowaniem środków psychoaktywnych wśród młodzieży przebywającej na wypoczynku letnim. Poruszono zagadnienia dotyczące bezpiecznych zachowań podczas wakacji. Tematyka dotyczyła szeroko rozumianego bezpieczeństwa, a także zagrożeń związanych z nowymi narkotykami, stosowaniem alkoholu i tytoniu. Spotkania edukacyjne przeprowadzono w **4** grupach wśród **80** uczestników. Organizatorom wypoczynku pozostawiono ulotki pt. „Patent na bezpieczne wakacje”.

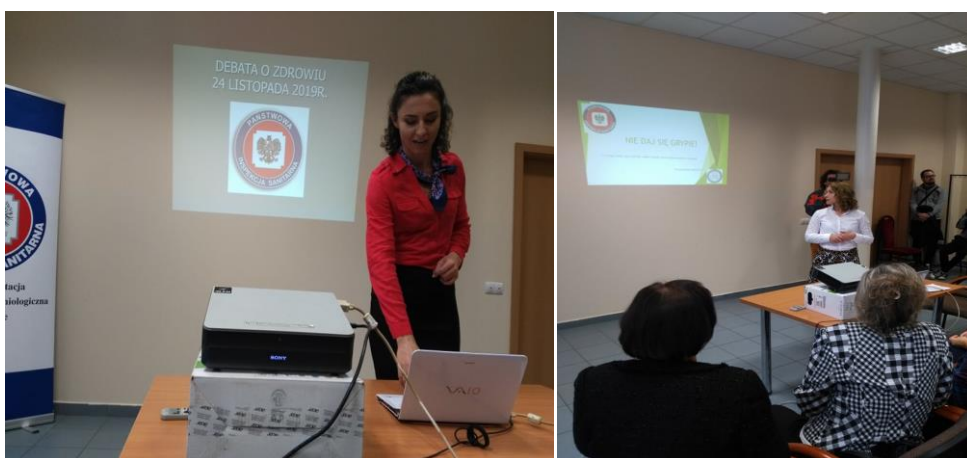
INNE DZIAŁANIA PROZDROWOTNE

DEBATA O ZDROWIU

Już po raz drugi w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP odbyła się Debata o Zdrowiu. Organizatorem była Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Tczewie. Do dyrektorów szkół ponadpodstawowych wysłano zaproszenia oraz poinformowano lokalne media. Zwrócono się do komendanta Powiatowej Policji w Tczewie z prośbą o oddelegowanie pracownika celem przeprowadzenia prelekcji na temat profilaktyki środków psychoaktywnych przez młodzież.

Uczestnikami debaty byli uczniowie **5** szkół ponadpodstawowych powiatu tczewskiego. Łącznie w debacie brało udział **120** osób.

Relacja z przebiegu akcji prozdrowotnej ukazała się w lokalnej telewizji kablowej „TETKA”.

Celem debaty było poszerzenie wiedzy na temat profilaktyki grypy i szczepień ochronnych, wpływu prawidłowego odżywiania na organizm człowieka oraz skutków zdrowotnych spowodowanych zażywaniem substancji psychoaktywnych. Pracownik HK PSSE w Tczewie zapoznał słuchaczy z zagadnieniem dot. wody i jej znaczeniu w codziennym życiu oraz działań podejmowanych przez PIS związanych z nadzorem nad jakością wody. Zaproszony przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Tczewie, przedstawił młodzieży oraz nauczycielom aspekty prawne wynikające z zażywania narkotyków.

SPOTKANIE Z SENIORAMI

W kwietniu ub. roku w Spółdzielczym Domu Kultury w Tczewie odbyło się spotkanie z seniorami. Pracownicy PSSE w Tczewie – sekcji OZ i HDM, epidemiologii oraz monitoringu wody przybliżyli uczestnikom zagadnienia, jakimi zajmują się pracownicy stacji sanitarno – epidemiologicznej. Podczas spotkania zostały poruszone zagadnienia dotyczące spożywania wody z kranu oraz szczepień ochronnych. Zachęcano seniorów do zaszczepienia się. Przekazano ulotki nt. szczepień ochronnych oraz o tematyce antytytoniowej.

FESTYN - ŚWIĘTO ULICY

14 czerwca 2019 r. na Placu Hallera w Tczewie odbył się festyn - Święto Ulicy. Organizatorem akcji profilaktycznej było Centrum Inicjatyw Społecznych w Tczewie. Zorganizowano stoisko informacyjno - edukacyjne. Dyrektor oraz pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tczewie, informowali mieszkańców na temat zdrowego stylu życia, szczepień oraz bezpiecznego korzystania z kąpielisk. Zainteresowanym przekazano ulotki o tematyce prozdrowotnej.

Podczas festynu przeprowadzono konkurs na hasło promujące zdrowy styl życia. Ogłoszono wyniki konkursu. Zwycięzcom wręczono nagrody.

PION HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku 2019 pod nadzorem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowało się 95 placówek stałych oraz obiekty sezonowe na terenie których zorganizowano łącznie 54 turnusy w ramach zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Aktualny ilościowy podział placówek oświatowo – wychowawczych wg stanu na 31 grudnia 2019 r. obrazuje poniższy wykres.

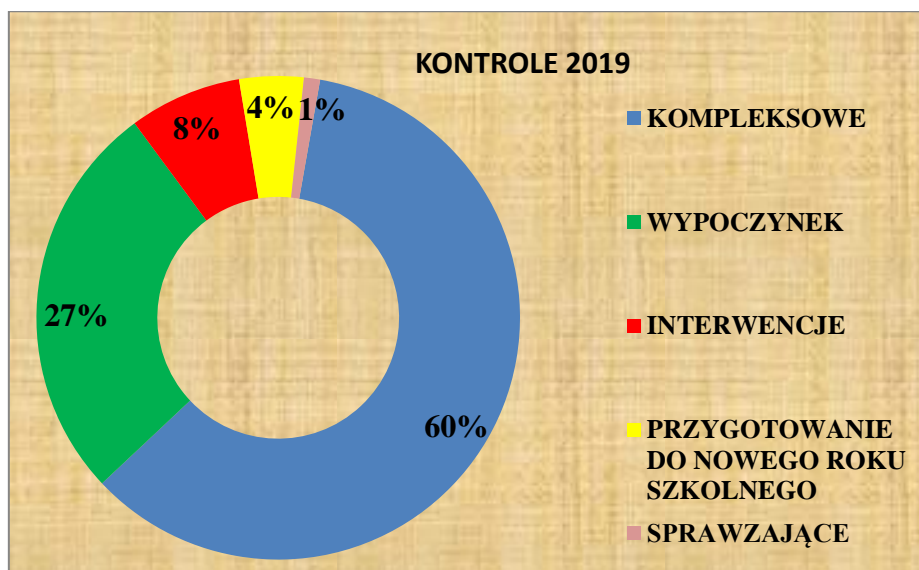
Wykres 1. Ilościowy podział placówek oświatowo - wychowawczych

W roku 2019 przeprowadzono łącznie 93 kontrole, w tym:

- 56 kontrole kompleksowe obiektów stałych
- 25 kontroli bieżących przeprowadzanych w ramach wypoczynku zimowego i letniego
- 7 kontroli interwencyjnych
- 1 kontrola sprawdzająca
- 4 kontrole przygotowania szkół do nowego roku szkolnego

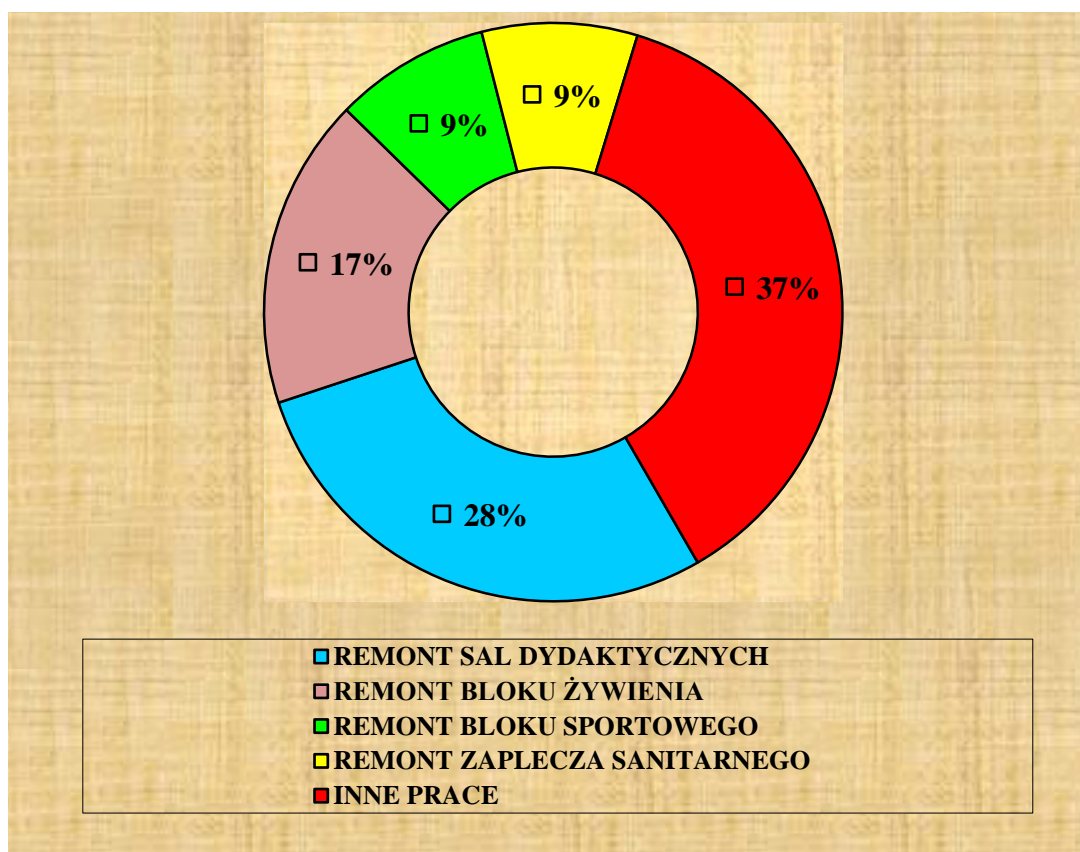
Wykres 3. Podział kontroli w ujęciu procentowym

Na terenie powiatu tczewskiego powstał jeden nowy żłobek, oraz jedno nowe przedszkole. W przedszkola zostały przekształcone dwa żłobki.

W roku 2019 nie odnotowano znaczącej zmiany stanu sanitarno-technicznego skontrolowanych placówek. Wiele z nich podczas letnich wakacji prowadziło drobne remonty i prace porządkowe. Dyrektorzy szkół zwracają uwagę na brak środków finansowych, wynikający ze zmian związanych z reformą edukacji. Tak jak w roku poprzednim duża część środków przeznaczona została na przystosowanie szkół do ośmioklasowej szkoły podstawowej. Ponadto w 13 placówkach odnowiono sale dydaktyczne, w 8 dokonano remontów bloku żywieniowego, w 4 prace remontowe przeprowadzono w bloku sanitarnym również w 4 w bloku sportowym. W większości placówek przeprowadzono również liczne prace konserwatorsko – porządkowe. Do wykonanych prac można zaliczyć odświeżenie powłok malarskich i wymianę wykładzin. Szczegółowy obraz przeprowadzonych prac obrazuje wykres 1.2.

Wykres 2. Prace wykonane w ramach remontów generalnych (na podstawie zebranych danych)

W roku 2019 wydano 7 decyzji płatniczych i 3 decyzje merytoryczne nakazujących doprowadzenie do wymaganego stanu pomieszczenia i urządzenia w placówkach nauczania i wychowania oraz 3 decyzje zmieniające termin. Nie nałożono żadnego mandatu karnego.

Podczas działań kontrolnych duży nacisk kładziono na dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. Łącznie przeprowadzono 1080 pomiarów na stanowiskach pracy uczniów poddając kontroli dostosowanie wysokości mebli edukacyjnych, oraz prawidłowość ich zestawienia. Pomiarów dokonano w 20 placówkach w tym w 14 przedszkolach (36 oddziały, 778 stanowisk) i w 6 szkołach (21 oddziałów 302 stanowiska). Nieprawidłowości stwierdzono w 2 placówkach na 13 stanowiskach. Nieprawidłowości usunięto podczas trwania kontroli a na placówki te nałożono decyzje płatnicze za wykonane czynności kontrolne. W czasie wszystkich kontroli nauczyciele byli zaznajamiani z zasadami doboru mebli do wzrostu uczniów oraz informowani o tym jaki wpływ mają one na kształtowanie właściwej postawy u dzieci. Duży nacisk kładziono również na wyposażenie apteczek I pomocy, a także na prawidłowe oświetlenie stanowisk pracy ucznia. W roku sprawozdawczym skontrolowano 25 ze zgłoszonych 54 turnusów zorganizowanych w ramach zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Największy odsetek stanowił wypoczynek organizowany w miejscu zamieszkania uczestników, jednakże w kilku przypadkach dotyczył on również form wyjazdowych. Wśród obiektów organizujących letni i zimowy wypoczynek także dla dzieci i młodzieży z innych województw jak co roku znalazły się Zamek w Gniewie i gospodarstwo agroturystyczne w Szczerbięcinie dysponujące pokojami mieszkalnymi. Zakwaterowanie dla uczestników zimowisk i kolonii zaoferowały również Zespół Szkół w Subkowach oraz Zespół Kształcenia i Wychowania w Pelplinie. Organizatorami zimowisk i półkolonii w mieście były wszystkie szkoły podstawowe w Tczewie, których organem prowadzącym jest Urząd Miasta. Zgodnie z wytycznymi WSSE do planów kontroli w 2019 roku nastąpiły zmiany w częstotliwości kontroli nadzorowanych placówek. Raz w roku kontrolowane są żłobki, natomiast pozostałe placówki, jeśli ich stan nie wymaga częstszego nadzoru, wpisywane są w plany kontroli co drugi rok. Według planu dokonano również kontroli szkół pod kątem przygotowania do nowego roku szkolnego. Przeprowadzono również siedem kontroli interwencyjnych, z czego dwie w sali zabaw – obiekty tego typu nie są wpisane do ewidencji obiektów nadzoru sanitarnego, jednakże podejmuje się w nich kontrole w ramach interwencji. Dwie z kontroli interwencyjnych wykazały uchybienia, w jednym przypadku została wydana decyzja merytoryczna nakazująca doprowadzenie pomieszczeń do właściwego stanu technicznego.

III. ŻYWNOŚĆ ŻYWIENIE I PRODUKTY KOSMETYCZNYCH

źródło: www.pixabay.com

Głównym celem Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Produktów Kosmetycznych w 2019r. było:

- Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem prawidłowych warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem warunków bezpieczeństwa żywności w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego - nadzór nad jakością żywienia w restauracjach, barach, stołówkach zakładowych, stołówkach szpitalnych, bufetach, stołówkach szkolnych i przedszkolnych, na koloniach, w domach opieki społecznej, w zakładach małej gastronomii i wszystkich innych placówkach żywieniowych.
- Pobieranie próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w celu sprawdzenia przestrzegania przez przedsiębiorców kryteriów bezpieczeństwa żywności
- Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad przestrzeganiem prawidłowych warunków obrotu kosmetykami.
- Pobieranie próbek kosmetyków do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli.
- Podejmowanie działań związanych z systemem wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych - RASFF.
- Podejmowanie działań mających na celu wycofanie z obrotu niebezpiecznych kosmetyków w ramach sieci systemu RAPEX.
- Dochodzenie przy współudziale Sekcji Epidemiologii w przypadku zatruc pokarmowych oraz opracowywanie dokumentacji w tym zakresie.

- Podejmowanie działań na rzecz polepszenia jakości zdrowotnej żywności i żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz warunków sanitarnych w zakładach sektora spożywczego.
- Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów wybudowanych, zmodernizowanych, adaptowanych w całości lub części do działalności w zakresie produkcji, przetwórstwa, lub sprzedaży środków spożywczych.
- Przygotowywanie decyzji w sprawie zatwierdzenia zakładów działających w sektorze spożywczym (w tym środków transportu żywności) podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zlokalizowanych na terenie nadzorowanym przez PPIS w Tczewie.
- Prowadzenie rejestru zakładów sektora spożywczego nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie oraz uaktualnianie na bieżąco danych w nim zawartych.
- Przeprowadzanie granicznej kontroli sanitarnej żywności, dozwolonych substancji dodatkowych oraz substancji pomagających w przetwarzaniu żywności pochodzenia niezwierzęcego oraz materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przywożonych z państw niebędących członkami Unii Europejskiej oraz z państw niebędących członkami Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).
- Organizowanie, prowadzenie i uczestniczenie w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych.
- Opracowywanie planów pracy i zamierzeń Oddziału oraz sporządzanie sprawozdań z ich realizacji.
- Sprawowanie skutecznego nadzoru w zakresie egzekwowania przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych (nowych narkotyków).
- Realizacji zamierzeń zawartych w planach na 2019r.

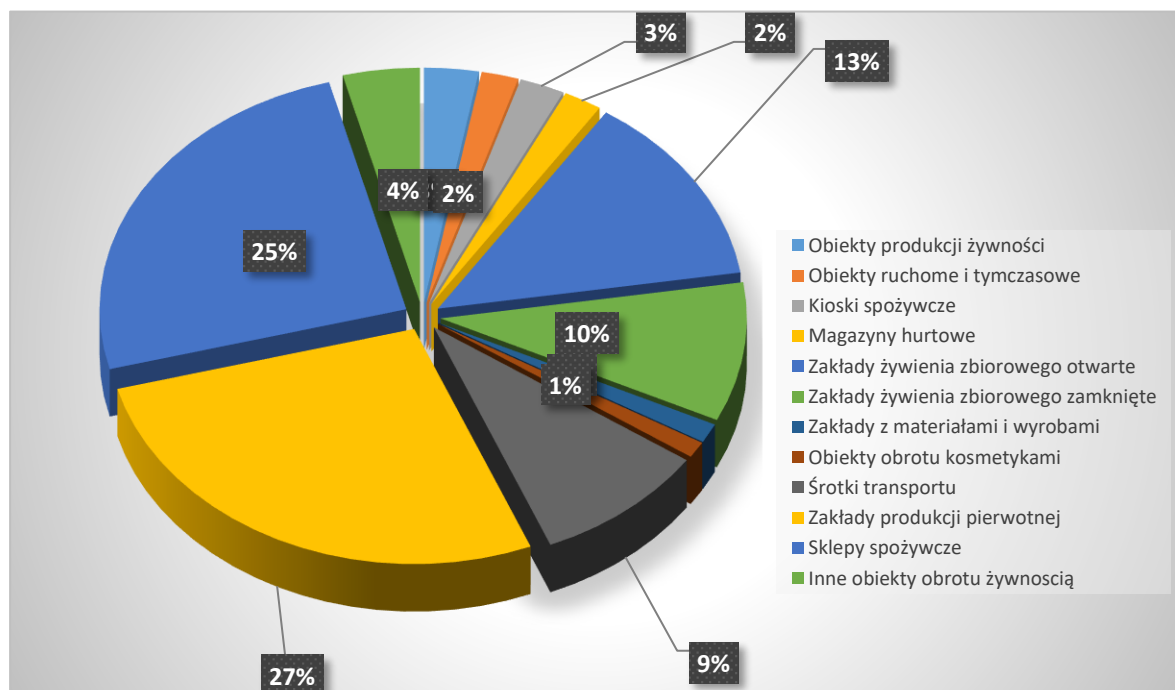
W 2019r. pod nadzorem sekcji HŻŻiPK było 1429 zakładów produkcji, obrotu żywnością, obiektów żywieniowych, obiektów produkujących i wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz obiekty obrotu kosmetykami. Podobnie jak w roku ubiegłym najliczniejszą grupę stanowiły sklepy spożywcze - 358 (w tym 19 supermarketów), producenci pierwotni żywności (gospodarstwa rolne prowadzące produkcję roślinną oraz w nielicznych przypadkach sprzedaż bezpośrednią) - 387, zakłady żywienia zbiorowego otwarte - 190 (w tym zakłady małej gastronomii - 110). W porównaniu

do roku ubiegłego zanotowano najwyższy wzrost zarejestrowanych producentów pierwotnych, zakładów małej gastronomii, środków transportu oraz zakładów obrotu żywnością. Wykreślono z rejestru 8 zakładów produkcji żywności, w tym 5 piekarni oraz 3 inne zakłady produkcji żywności

Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu żywnością, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz wyrobami kosmetycznymi:

Lp.	Rodzaje zakładów	Liczba obiektów wg rejestru zakładów w ciągu roku	Liczba obiektów poprzednim roku	Liczba obiektów	
				wzrost	spadek
1.	Zakłady produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich)	41	49	-	8
2.	Zakłady produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, w tym prowadzące: dostawy bezpośrednie RHD gospodarstwa agroturystyczne	387	361	26	-
		9	9	-	-
		1	1	-	-
		-	-	-	-
3	Zakłady obrotu żywnością	507	503	4	-
4.	Środki transportu	132	125	7	-
5.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte, w tym punkty małej gastronomii	190	187	3	-
		110	104	6	-
6.	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	137	136	1	-
7.	Zakłady produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	2	-	-
8.	Zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	17	18	-	1
9.	Zakłady produkcji kosmetyków	-	-	-	-
10.	Zakłady obrotu kosmetykami	16	16	-	-
	Ogółem	1429	1397	41	9

Strukturę ilościowo – rodzajową ilustruje poniższy diagram:

W 2019r. w zakładach znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie przeprowadzono łącznie 811 kontroli zakładów żywnościowo- żywieniowych, w tym 7 kontroli obiektów obrotu kosmetykami. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę w obiekcie nieewidencjonowanego (znajdującego się pod stałym nadzorem innego PPIS).

Urzędowe kontrole żywności:

Lp.	Rodzaje kontroli	Liczba przeprowadzonych kontroli w 2019 roku	Liczba przeprowadzonych kontroli w roku poprzednim	Liczba kontroli	
				wzrost	spadek
1.	kompleksowe	145	185	-	40
2.	tematyczne	391	466	-	75
3.	sprawdzające	88	77	11	-
4.	Interwencyjne, w tym związane z RASFF	39	37	2	-
5.	kontrole tzw. odbiorowe	147	104	43	-
6.	kontrole graniczne	1	2	-	1
	Ogółem	811	871	56	116

W harmonogramie kontroli urzędowych na 2019 rok zaplanowano 583 kontrole. Plan zrealizowano w 85,93% (przeprowadzono 501 kontroli spośród zaplanowanych). Plan nie został w pełni zrealizowany z powodu likwidacji obiektów żywnościowo- żywieniowych w ciągu roku 2019, przejęcia działalności przez inny podmiot, zawieszenia działalności niektórych zakładów w okresie poprzedzającym termin ustalonych działań kontrolnych lub nieczynnych zakładów w dniu zaplanowanej kontroli w miesiącu grudniu.

Przeprowadzono 310 kontroli pozaplanowych, z czego 88 stanowiły rekontrole mające na celu sprawdzenie wykonania nakazów decyzji i zaleceń pokontrolnych, sposobu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz skuteczności nałożonych sankcji karnych. W ramach kontroli nieplanowanych przeprowadzono również 147 kontroli obiektów na wniosek strony o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS lub rozszerzenie działalności, 39 kontroli interwencyjnych, z czego 1 w obiekcie nieewidencjonowanym.

W 2019r. przeprowadzono 1 kontrolę graniczną w związku z eksportem wyrobów cukierniczych przez producenta.

Kontrola akcyjna związana była z nielegalną działalnością produkcyjną wędlin oraz ich dystrybucją. Pozostałe kontrole nieplanowane związane były w większości z pobieraniem do badań laboratoryjnych próbek żywności i materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz z organizowanymi formami wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży. Kontrolowano również poza planem producentów produkcji pierwotnej.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 145 kontroli kompleksowych (z arkuszami oceny zakładu) oraz 391 kontroli tematycznych. Kontrole tematyczne w zakładach produkcyjnych oraz obrotu żywnością przeprowadzane były głównie w zakresie oceny systemu HACCP, GHP, GMP, stanu sanitarno- technicznego zakładów, prawidłowości i skuteczności procesów mycia i dezynfekcji oraz oceny zgodności z wymaganiami zdrowotnymi żywności wprowadzanej do obrotu. Sprawdzano znakowanie żywności oraz sposób przekazywania konsumentom informacji na temat żywności nieopakowanej. Temat ten realizowano również w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego. W obiektach oferujących do sprzedaży suplementy diety i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego realizowano temat dotyczący oceny ich znakowania. Podczas kontroli w obiektach systemu oświaty oceniano przestrzeganie wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. oraz sposób żywienia dzieci i młodzieży. W gospodarstwach rolnych i ogrodniczych przeprowadzano kontrolę bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności

pochodzenia roślinnego oraz przestrzegania zasad higieny podczas zbioru. W sklepach kosmetycznych oceniano zgodność opakowania jednostkowego kosmetyku z obowiązującymi przepisami prawa.

1.3. Działalność kontrolno-represyjna w poszczególnych rodzajach nadzorowanych obiektów:

Lp.	Działania	Działalność kontrolno-represyjna w obiektach						ogółem
		produkcji żywności	obrotu żywnością	żywienia zbiorowego		produkcji i obrotu		
				otwarte	zamknięte	materiałami i wyrobami	wyrobami kosmetycznymi	
1	Liczba obiektów nadzorowanych	428	639	190	137	19	16	1429
2	Liczba obiektów skontrolowanych	55	307	143	130	9	7	651
3	Liczba obiektów poddanych ocenie w tym:	13	74	40	18	-	-	145
	Liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami	0	0	0	0	0	0	0
4.	Liczba kontroli ogółem,	70	404	177	142	10	7	810
	w tym: interwencyjnych	3	24	7	3	1	-	38
5.	Liczba decyzji administracyjnych ogółem, w tym:	3	46	12	6	-	-	67
	unieruchomienia działalności	-	-	-	-	-	-	-
	zakazu wprowadzania do obrotu produktu	-	5	2	-	-	-	7
6.	Liczba mandatów/ kwota (zł)	5/ 1200zł	53/ 9650zł	21/ 5250zł	4/ 600	-	-	83/ 16700zł

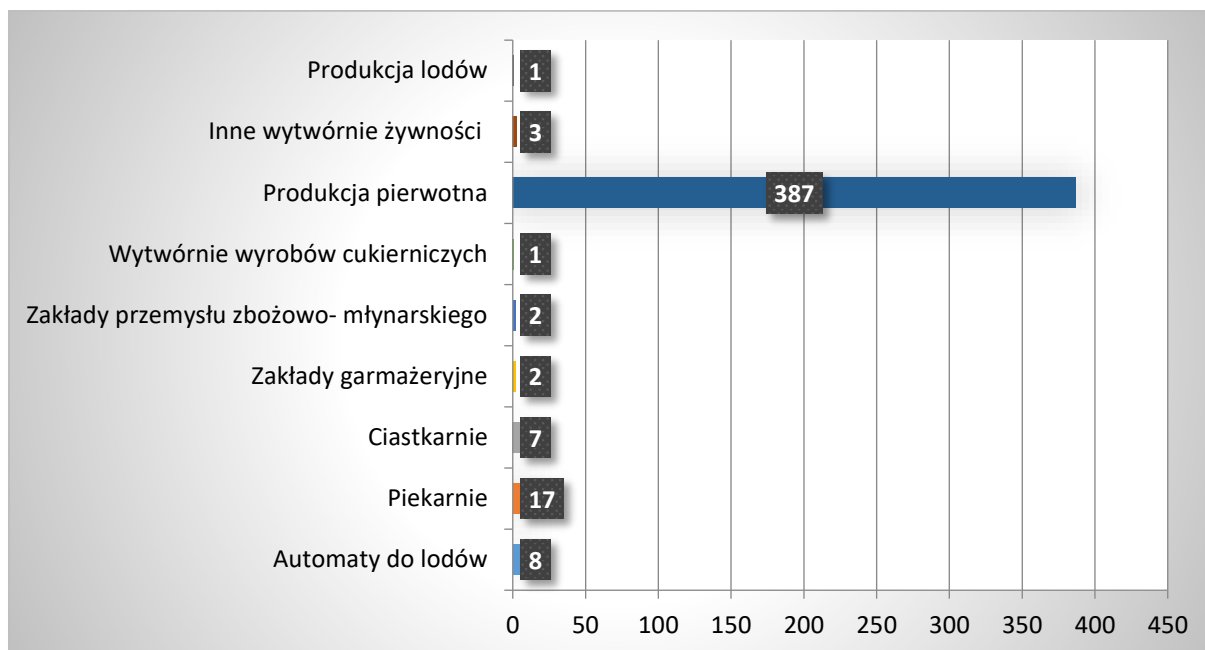
7.	Liczba wniosków do sądu	-	-	-	-	-	-	-
8.	Liczba zawiadomień do prokuratury	-	-	-	-	-	-	-
9.	Liczba wniosków o nałożenie kar do PPWIS	1	-	-	-	-	-	-

Według rejestru zakładów w roku 2019 było ogółem 1429 zakładów żywnościowych, żywieniowych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz zakładów obrotu kosmetykami.

Dane dotyczące działalności w obiektach HŻŻiPK w latach 2017-2019:

L.p.	Podjęte działania	Rok		
		2017	2018	2019
1	Ilość przeprowadzonych kontroli	901	871	811
2	Pobrane próbki środków spożywczych, przedmiotów użytku oraz kosmetyków	156	169	155
3	Mandaty: ilość/ kwota	43/ 9100	47/10200	84/17000
4	Ilość wydanych decyzji razem	365	378	578
	- decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego	36	36	49
	- decyzje o wykreśleniu obiektu z rejestru	18	26	103
	- decyzje zmieniające	7	1	7
	- decyzja o wygaśnięciu	1	3	3
	- decyzje płatnicze	191	205	268
	- decyzje zatwierdzające obiekt	112	104	140
	- decyzje o wycofaniu produktu	-	3	7
- decyzja umarzająca	-	-	1	

Obiekty produkcji żywności:

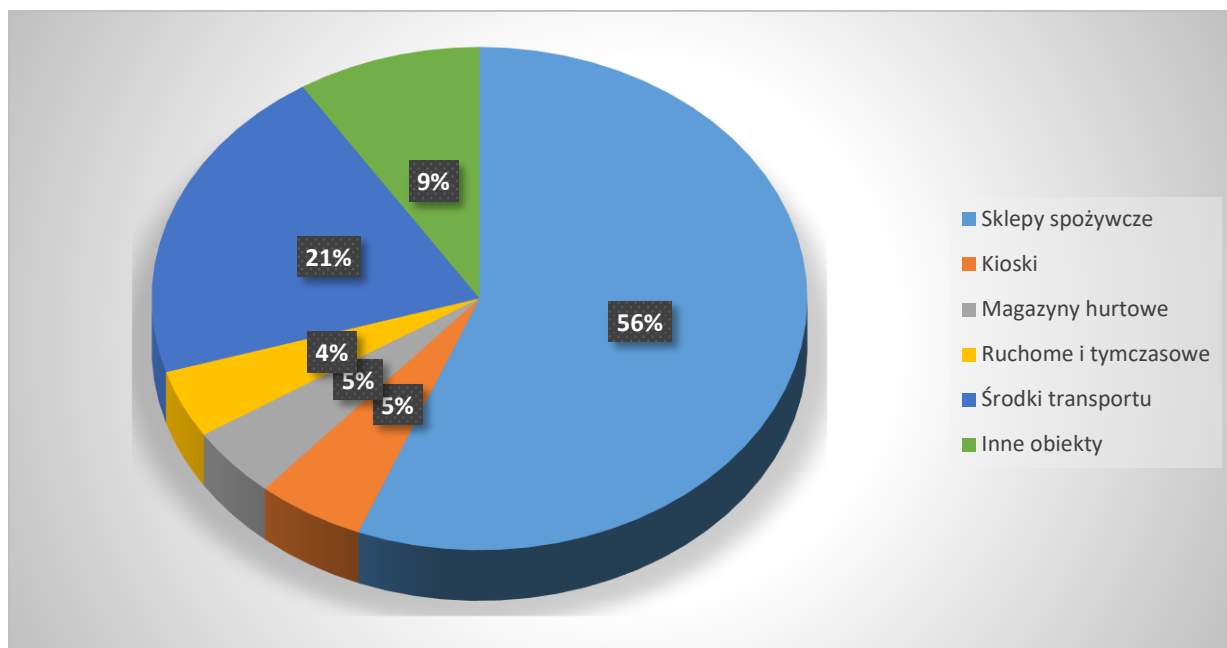
Spośród 428 obiektów produkcji żywności 387 stanowili producenci produkcji pierwotnej. Większość gospodarstw rolnych znajdujących się w rejestrze prowadzi produkcję pierwotną zbóż, roślin okopowych, oleistych oraz owoców i warzyw.

W 2019r. skontrolowano 55 zakładów produkcji żywności, w tym 15 producentów produkcji pierwotnej. Łącznie przeprowadzono 70 kontroli, w tym 3 interwencyjne. Wystawiono 3 decyzje administracyjne: 1 w piekarni nakazującą usunięcie nieprawidłowości sanitarno-technicznych w określonym terminie, 1 decyzję stwierdzającą wygaśnięcie wystawionej wcześniej decyzji z uwagi na likwidację zakładu oraz 1 w ciastkarni umarzającą wszczęte postępowanie. W automacie do lodów nałożono 1 mandat na kwotę 100zł. Za nieprawidłowości natury higieniczno-sanitarnej oraz znajdujące się w obrocie środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia w piekarniach nałożono 2 mandaty na łączną kwotę 400zł. Podczas dwóch kontroli w wytwórni surówek nałożono na właściciela za brak bieżącego porządku 2 mandaty na łączną sumę 700zł.

W ramach realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2019r.” w zakładach produkcyjnych pobrano 3 próbki do badań chemicznych. W Kaszarni „POL” pobrano do badania w kierunku mykotoksyn próbkę „Kaszy jęczmiennej wiejskiej średniej”, a w Przetwórni Orzeszków „De Graaf” pobrano próbkę „Orzechów arachidowych całych blanszowanych”. Do badań chemicznych w kierunku metali u producenta produkcji pierwotnej pobrano 1 próbkę jabłek. Żadnej z próbek nie zdyskwalifikowano.

Przeprowadzono 3 kontrole wspólnie z przedstawicielami PIORiN u dwóch producentów produkcji pierwotnej posiadających uprawę owoców miękkich, tj. truskawek i w jednym przypadku malin oraz u jednego producenta jabłek. Nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze nie stwierdzono.

Obiekty obrotu żywnością:

Według rejestru w 2019 roku było 639 obiektów obrotu żywnością, w tym 358 sklepów spożywczych (19 supermarketów), 34 kioski, 29 magazynów hurtowych, 28 obiektów ruchomych i tymczasowych, 132 środki transportu oraz 58 innych obiektów obrotu żywnością. Skontrolowano 307, przeprowadzając łącznie 404 kontrole, w tym 24 interwencyjne. Przeprowadzono 20 kontroli interwencyjnych w sklepach, w tym 9 w supermarketach. Każdorazowo sporządzano protokoły z kontroli interwencyjnej i przekazywano informację o wynikach kontroli osobom zgłaszającym nieprawidłowości. W 2019 roku podejmowano również działania kontrolne w związku z wpływającymi interwencjami anonimowymi, nie zawierającymi danych adresowych. Interwencje te pozostawały bez odpowiedzi.

W tej grupie obiektów nałożono 46 decyzji administracyjnych, w tym 5 decyzji zakazujących wprowadzanie do obrotu produktów (w 4 sklepach spożywczych oraz 1 w hurtowni), 2 decyzje wygaszające z powodu zakończenia działalności gospodarczej i likwidacji obiektu oraz 5 zmieniających termin wykonania nakazów. Wystawiono 33 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarnego w sklepach spożywczych oraz 1 w magazynie hurtowym.

Nałożono łącznie 27 mandatów na kwotę 6050zł. Podczas kontroli przeprowadzonych w 2019r. w obiektach obrotu żywnością nałożono 1 mandat na kwotę 100zł w kiosku spożywczym, 2

mandaty na 700zł w magazynach hurtowych oraz 50 mandatów w sklepach spożywczych na łączną kwotę 8850zł (w tym 6 na kwotę 1250zł w marketach). Najczęściej nakładano mandaty za brak właściwego porządku i czystości w pomieszczeniach zakładów oraz wprowadzenie do obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia.

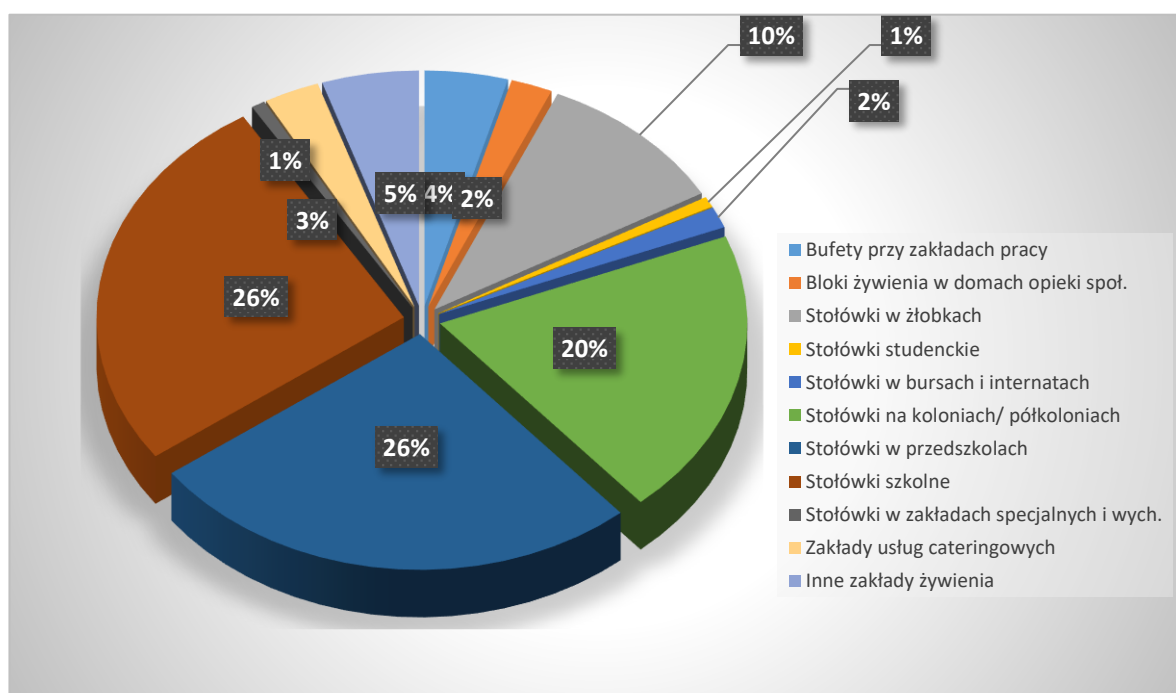
W związku z niewykonaniem w terminie nakazów decyzji wystawiono w sklepach spożywczych 2 tytuły wykonawcze oraz 2 postanowienia o nałożeniu grzywny, każde na kwotę 100zł. W jednym ze sklepów mięsnych w Tczewie w związku z tytułem wykonawczym z 2018r. wystawiono 2 postanowienia o nałożeniu grzywny na łączną kwotę 600 zł.

W ramach realizacji planu pobierania próbek do badania na 2019r. pobrano do badań w sklepach 130 próbek żywności (w tym 94 próbki w supermarketach). Łącznie pobrano 29 próbek do badań chemicznych (wszystkie w supermarketach) oraz 101 do badań mikrobiologicznych (w tym 65 w supermarketach). Wszystkie zbadano w Laboratorium Badania Żywności i Żywienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej i Epidemiologicznej w Gdańsku. Zdyskwalifikowano 1 próbkę „Wody źródlanej niegazowanej Nestle Pure Life” z uwagi na obecność bakterii grupy coli w 1 z 5 próbek produktu, pobraną w supermarkecie w Tczewie. W związku z powyższym zgłoszono w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i paszach powiadomienie informacyjne.

W hurtowni pobrano 3 próbki żywności: do badań mikrobiologicznych w ramach monitoringu 1 próbkę „Jaj kurzych z chowu klatkowego”, do badań chemicznych w kierunku metali w ramach urzędowej kontroli pobrano „Mąkę pszenną krupczatkę Sarita” oraz w ramach urzędowej kontroli i monitoringu „Fasolkę po bretońsku”. Żadnej ze zbadanych próbek nie zdyskwalifikowano.

W roku 2019 skontrolowano 4 apteki, w których pobrano do badań laboratoryjnych 8 próbek suplementów diety oraz 2 próbki środków spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego. Próbkę pobraną do badania w ramach urzędowej kontroli i monitoringu „Sjesta-tabletki musujące” zdyskwalifikowano z uwagi na nieprawidłowe znakowanie. Błędy w znakowaniu stwierdzono też podczas oceny produktu „Fresubin- Energy Drink- dietetyczny środek specjalnego przeznaczenia medycznego”. Pozostałe próbki pobrane w ramach urzędowej kontroli i monitoringu do badań analitycznych oraz oceny znakowania nie budziły zastrzeżeń.

Żywnie zbiorowe zamknięte:

Pod nadzorem PSSE w Tczewie w 2019 roku znajdowało się 137 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, z czego skontrolowano 130. Przeprowadzono 142 kontrole, w tym 3 interwencyjne: 1 w przedszkolu (żywnie w systemie cateringowym), 1 w szkole oraz 1 w zakładzie przygotowującym posiłki do żywienia w systemie cateringowym. Wystawiono 5 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno- technicznego obiektów (1 w zakładzie usług cateringowych oraz 4 w stołówce szkolnej) oraz 1 zmieniającą termin wykonania nakazów, również w stołówce szkolnej. Nałożono 4 mandaty na łączną kwotę 600zł: 1 na 100zł w bufecie przy zakładzie pracy, 1 na 100zł w stołówce szkolnej stosującej żywnie w systemie cateringowym, 1 na kwotę 150zł podczas kontroli wypoczynku letniego dzieci i młodzieży oraz 1 na 250zł w stołówce przedszkolnej, również stosującej żywnie w systemie cateringowym.

W 2019 roku przeprowadzono 7 kontroli w bufetach przy zakładach pracy, w tym 1 sprawdzającą. Za obecność w obrocie środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia nałożono 1 mandat na kwotę 100zł.

Pod nadzorem PSSE w Tczewie w 2019 roku było 14 żłobków. Wszystkie skontrolowano. Zatwierdzono 5 nowych żłobków. W większości żywnie dzieci odbywa się w systemie cateringowym. Podczas kontroli oceniono 2 jadłospisy 5- dniowe, lecz nie stwierdzono nieprawidłowości. W roku sprawozdawczym nie wystawiano decyzji administracyjnych oraz nie nakładano mandatów.

W roku 2019 zarejestrowanych było 36 stołówek szkolnych. W 8 z nich prowadzone jest żywienie w systemie cateringowym. Zatwierdzona została 1 placówka, w której żywienie dzieci odbywać się będzie w systemie cateringowym.

W stołówkach szkolnych przeprowadzono łącznie 40 kontroli, w tym 9 kontroli w żywieniu w systemie cateringowym. Kontrole sprawdzające przeprowadzono w 3 szkołach. W 2019 roku przeprowadzono też 1 kontrolę interwencyjną, która nie wykazała nieprawidłowości.

Podczas kontroli oceniono 6 jadłospisów 5- dniowych, oraz 5 jadłospisów 10- dniowych, z czego w 6 stwierdzono drobne nieprawidłowości. Każdorazowo omawiano podczas kontroli z osobą odpowiedzialną oceniane jadłospisy. W dwóch szkołach podstawowych przeprowadzono oceny teoretyczne (ilościowych) z użyciem programu komputerowego Dieta 6.0. W jednej ze szkół w ocenianym jadłospisie 10-dniowym średnia wartość kaloryczna podczas obowiązywania jadłospisu była nierównomiernie rozłożona w czasie. Zdarzały się posiłki obiadowe, których wartość kaloryczna wynosiła tylko 226 kcal/dobę (11 % dziennego zapotrzebowania grupy) oraz takie, gdy wynosiła 718 kcal/dobę (34 % dziennego zapotrzebowania grupy). Średnia wartość kaloryczna kształtowała się na poziomie 399 kcal/dobę (18 % dziennego zapotrzebowania grupy), a więc nie pokrywała wymaganych 30%. W ocenianym jadłospisie średnia zawartość białka była zbyt wysoka w porównaniu z obowiązującymi normami. Zawartość tłuszczu w ocenianym jadłospisie wyrażona w gramach/os/dobę była zbyt niska i odbiegała od obowiązujących norm, natomiast w przeliczeniu na % udział energii pochodzącej z tłuszczu w diecie była wystarczająca.

W ocenie jadłospisu 10-dniowego dostarczonego przez kolejną szkołę nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podczas kontroli w punkcie wydawania posiłków w jednej ze szkół w Tczewie nałożono za brak bieżącego porządku 1 mandat karny na kwotę 100zł.

W szkołach powiatu tczewskiego wydano 3 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno- technicznego oraz 1 zmieniającą termin wykonania nakazów.

W roku 2019 przeprowadzono 27 kontroli w placówkach organizujących półkolonie, kolonie i zimowiska. Większość skontrolowanych obiektów jest objęta całorocznym nadzorem PSSE w Tczewie. Były to przede wszystkim półkolonie i zimowiska w miejscu zamieszkania.

Podczas trwania ferii zimowych w 2019 roku skontrolowano 2 wycieczki poza miejscem zamieszkania oraz 10 zimowisk w szkołach na terenie powiatu tczewskiego.

W trakcie letnich wakacji skontrolowano 12 placówek, które zorganizowały wycieczki dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania oraz 3 poza miejscem zamieszkania. Podczas wycieczki letniej i zimowej w formie półkolonii i zimowisk przeprowadzono

ocenę teoretyczną 10 jadłospisów. W 3 stwierdzono drobne nieprawidłowości, które omówione były na bieżąco z personelem (np. brak warzywa lub owocu w 1 dniu do tzw. suchego prowiantu wydawanego dzieciom podczas wyjazdów na wycieczki lub brak warzywa lub owocu w posiłku). W jednej ze szkół decyzją nałożono obowiązek poprawy stanu sanitarno-technicznego sufitu w kuchni właściwej, chłodziarki, szafki na środki czystości oraz okna wydawczego. Za brak porządku i czystości w pomieszczeniach kuchni nałożono 1 mandat karny na kwotę 150 zł. Podczas trwania wypoczynku letniego dzieci i młodzieży nie wpłynęły żadne interwencje.

W 2019 roku zarejestrowanych było 36 stołówek przedszkolnych, z czego 17 posiada własną kuchnię, natomiast w 19 żywienie dzieci odbywa się w systemie cateringowym. Skontrolowano 35 przedszkoli, w tym 18 prowadzących żywienie w systemie cateringowym. Przeprowadzono 38 kontroli, w tym 20 w przedszkolach z żywieniem cateringowym. W 2019 roku przeprowadzono w przedszkolach 2 kontrole sprawdzające. Posiłki dostarczane są przez firmy cateringowe w specjalnych pojemnikach utrzymujących ciepło oraz na miejscu porcjowane i wydawane na naczyniach tradycyjnych bądź naczyniach z plastiku lub melaminy przeznaczonych do termicznej dezynfekcji. Zgodnie z zawartymi umowami próbki pokarmowe są na bieżąco odkładane w firmach cateringowych. We wszystkich obiektach są prawidłowo opracowane procedury GHP/GMP oraz wdrożony jest system HACCP. W jednym przedszkolu pobrano do badań próbkę posiłku obiadowego dwudaniowego. Próbka obiadu została zbadana w Laboratorium Badania Żywności i Żywienia WSSE w Gdańsku w kierunku wartości energetycznej, zawartości białka, tłuszczu i soli. Następnie w oparciu o raporty magazynowe z dekady żywieniowej oraz przy wykorzystaniu programu komputerowego DIETA 6.0 przeprowadzono ocenę teoretyczną jadłospisu. Ustalono, że wartość kaloryczna kształtowała się na poziomie 870,7 kcal (66,4 % dziennego zapotrzebowania grupy). Zdarzały się jednak dni, kiedy wartość kaloryczna stanowiła 81 % dziennego zapotrzebowania grupy oraz takie, gdy wynosiła 45 % dziennego zapotrzebowania grupy, podczas gdy należy zapewnić 75% dziennego zapotrzebowania grupy oraz powtarzalność kaloryczną posiłków w całym okresie obowiązywania jadłospisu. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych ustalono, że zawartość soli w posiłku obiadowym wynosiła 3,8 g/posiłek i stanowiła przekroczenie porcji rekomendowanej w Normach żywienia dla populacji Polski z 2017 roku dla dzieci w wieku 3-6 lat. W drugim jadłospisie ocenianym za pomocą programu w oparciu o raporty magazynowe z dekady żywieniowej średnia wartość kaloryczna kształtowała się na poziomie 746,3 kcal/dobę, co stanowiło 56,8 % dziennego zapotrzebowania grupy. Nie zapewniono codziennie 75% dziennego zapotrzebowania grupy oraz powtarzalności kalorycznej posiłków w całym okresie

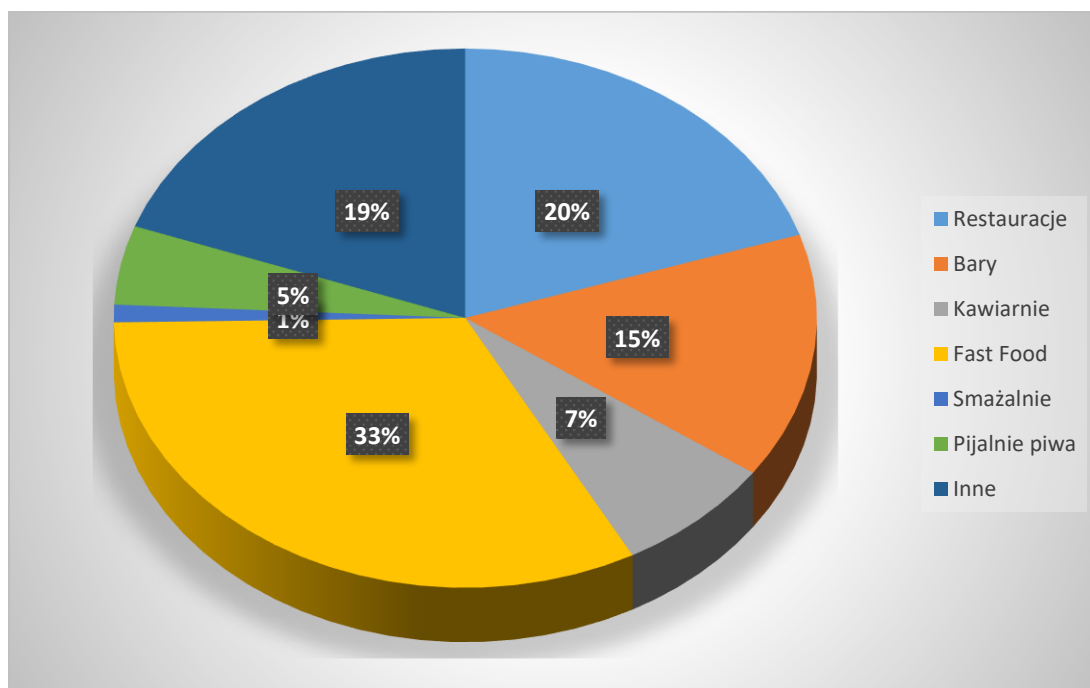
obowiązywania jadłospisu. W ocenianym jadłospisie zawartość tłuszczu wynosiła 17,6 g/os/dobę (21 % dziennego zapotrzebowania grupy), co w przeliczeniu na zapotrzebowanie wyrażone w gramach/os/dobę jest zbyt niskie i odbiega od obowiązujących norm.

W roku sprawozdawczym 2019 ocenie poddano ponadto 10 jadłospisów 5- dniowych, w tym 6 w punktach wydawania posiłków w przedszkolach prowadzących żywienie w systemie cateringowym. Przeprowadzono też ocenę teoretyczną 8 jadłospisów 10- dniowych. W 5 jadłospisach stwierdzono drobne nieprawidłowości, które były omówione na bieżąco.

W Domu Pomocy Społecznej w Bielawkach pobrano do badania 1 próbkę posiłku obiadowego dwudaniowego, która została zbadana w Laboratorium Badania Żywności i Żywienia WSSE w Gdańsku w kierunku wartości energetycznej, białka, tłuszczu i soli. Oceny teoretycznej dokonano w oparciu o raporty magazynowe z dekady żywieniowej przy wykorzystaniu programu komputerowego DIETA 6.0 dla odpowiedniej grupy wiekowej. Szczegółową analizę jadłospisu, ocenę zbadanego posiłku obiadowego oraz związane z tym uwagi i zalecenia przekazano pismem dyrekcji Domu Pomocy Społecznej. Biorąc pod uwagę kaloryczność pobranego posiłku oraz dane uzyskane z badań laboratoryjnych stwierdzono, iż zawartość białka była zbyt wysoka w porównaniu z obowiązującymi normami. Zawartość energii pochodzącej z tłuszczu była zgodna z normami żywienia dla populacji Polski. Jednocześnie zawartość soli zawartej w jednym posiłku obiadowym stanowiła przekroczenie całodziennej porcji rekomendowanej w Normach żywienia dla populacji Polski z 2017 roku.

W Restauracji w Tczewie przygotowującej posiłki do żywienia dzieci w systemie cateringowym, przeprowadzono kontrolę interwencyjną w związku ze zgłoszeniem dotyczącym przesolonych potraw w jednym ze żłobków na terenie Tczewa. Po otrzymaniu kart wydania z magazynu jadłospis oceniono teoretycznie przy użyciu programu komputerowego DIETA 6.0. Zgłoszenie interwencyjne było zasadne, gdyż w ocenianym jadłospisie zawartość sodu kształtowała się na poziomie 2055 mg, podczas gdy zapotrzebowanie na sód w grupie niemowląt i małych dzieci w wieku 1-3 lata wynosi 750 mg/dobę. W przeliczeniu na sól stanowi to ok. 7 g soli w dostarczanych posiłkach. W ocenianym jadłospisie średnia zawartość białka wynosiła 58,9 g/os/dobę i była zbyt wysoka w odniesieniu do zapotrzebowania pokrywanego przez żywienie w placówkach opieki małych dzieci. W pozostałych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego nie stwierdzono podczas kontroli żadnych nieprawidłowości.

Żywnienie zbiorowe otwarte:

W 2019 roku na terenie objętym nadzorem PPIS w Tczewie znajdowało się 190 zakładów żywienia zbiorowego otwartego (skontrolowano 143), w tym 110 zakładów małej gastronomii (skontrolowano 69). Przeprowadzono 177 kontroli (w tym 83 w zakładach małej gastronomii), z czego 7 stanowiły kontrole interwencyjne (4 w zakładach małej gastronomii). Wystawiono 12 decyzji administracyjnych: 9 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego w wyznaczonym terminie, 1 decyzję zmieniającą termin wykonania nakazów oraz 2 decyzje nakazujące wycofanie z obrotu środków spożywczych.

Kontrole interwencyjne w 2019 roku były przeprowadzane na skutek interwencji konsumentów dotyczących zazwyczaj nieprawidłowości natury higieniczno-sanitarnej w obiektach, w ich otoczeniu oraz złej jakości serwowanych posiłków. Kontrola interwencyjna w jednym z barów była niezasadna. Przeprowadzono ponadto 4 kontrole interwencyjne w obiektach typu Fast Food. Dwie z nich potwierdziły wnoszone przez konsumentów uwagi, w związku z czym nałożono 2 mandaty po 100zł.

W 2019 roku nałożono w zakładach żywienia zbiorowego otwartego 21 mandatów na kwotę 5250zł, w tym 10 na kwotę 2400zł w zakładach małej gastronomii.

W roku sprawozdawczym według ewidencji było 38 restauracji. Przeprowadzono w nich 49 kontroli, w tym 2 kontrole interwencyjne. Jedna z nich częściowo potwierdziła wnoszone przez osobę interweniującą zarzuty więc za bieżące nieprawidłowości natury

sanitarnej nałożono mandat na kwotę 200zł. Kolejna interwencja była nieuzasadniona. W restauracjach wystawiono 5 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu techniczno- sanitarnego w określonym terminie, 1 decyzję zmieniającą na prośbę przedsiębiorcy termin wykonania nakazów oraz 1 decyzję nakazującą wycofanie z obrotu środków spożywczych bez oznakowania. Przeprowadzono 6 kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń protokołów i nakazów decyzji. Za bieżące nieprawidłowości higieniczno-sanitarnej oraz obecność środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia nałożono 9 mandatów karnych na 2400zł. W tej grupie wszystkie obiekty posiadają wdrożone zasady systemu HACCP.

W 2019 roku zarejestrowanych było 14 kawiarni. W tej grupie obiektów nie wystawiano decyzji administracyjnych oraz nie nakładano mandatów karnych.

Według ewidencji w roku sprawozdawczym było 28 barów. Skontrolowano 25, przeprowadzając 34 kontroli, w tym 7 sprawdzających i 1 interwencyjną. Dotyczyła ona niewłaściwej jakości serwowanych posiłków oraz nieprzestrzegania zasad higieny przez personel. Kontrola nie wykazała żadnych nieprawidłowości. Wystawiono 1 decyzję administracyjną nakazującą poprawę stanu sanitarno- technicznego zakładu w wyznaczonym terminie. W tej grupie obiektów nałożono 2 mandaty na kwotę 450zł.

Według rejestru w grupie Fast- food były 62 obiekty. Skontrolowano 56, przeprowadzając 69 kontroli, w tym 7 rekontroli oraz 4 interwencyjne. W 2019 roku wpłynęły 3 telefoniczne anonimowe interwencje oraz 1 przesłana drogą e-mailową dotyczące nieprawidłowości w tej grupie obiektów. Dwie z nich były uzasadnione, w związku z powyższym osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości ukarano mandatami w wysokości 100zł. W tej grupie zakładów wystawiono 3 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów oraz 1 decyzję nakazującą wycofanie z obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do. Łącznie nałożono 10 mandatów na kwotę 2400zł.

W rejestrze obiektów były 2 smażalnie oraz 9 pijalni piwa. W 2019 roku nie nakładano mandatów oraz nie wystawiano decyzji administracyjnych.

W grupie „Inne” według rejestru było 37 zakładów. Przeprowadzono 12 kontroli. Są to obiekty, które nie prowadzą typowej działalności żywieniowej, a podają tylko napoje lub podgrzewają w kuchenkach mikrofalowych gotowe mrożone posiłki. Zakłady te wyposażone są w niezbędny sprzęt tj. urządzenia chłodnicze i zlewozmywaki. Dania i napoje podaje się wyłącznie na naczyniach jednorazowego użytku. Obiekty te prowadzą działalność głównie w sezonie letnim.

Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2019r. w ramach realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2019r.” pobrano 155 próbek, w tym 5 próbek kosmetyków oraz 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Ogółem w ramach urzędowej kontroli pobrano 68 próbek, w ramach kontroli urzędowej i monitoringu 69 próbek, oraz 18 próbek monitoringowych.

Próbki urzędowe pobrano do badania w następujących kierunkach: mikrobiologia (30 próbek), metale (10), substancje dodatkowe (9), WWA (3), azotany (1), badanie próbek posiłków obiadowych (2), badanie chemiczne kosmetyków (5), badanie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością (1), kwas erukowy (1), mykotoksyny (5), parametry jęlczenia (1). Należy zaznaczyć, że 2 kosmetyki zbadane były również pod kątem mikrobiologicznym.

Do badań monitoringowych pobrano następujące próbki:

1. Do badań mikrobiologicznych pobrano 2 próbki: „Stek z antrykotu wołowego” oraz „Schab wieprzowy”- badanie w kierunku oporności, „Mięso z indyka- filet z piersi”- badanie *Campylobacter*, 4 próbki „Jaj świeżych”- badanie w kierunku *Salmonella* oraz 5 próbek ciastek „Eklerów z budyniem” i 5 ciastek „Snickers”- badanie w kierunku *Salmonella*, *Listeria monocytogenes* oraz *Bacillus cereus*.

2. Do badań chemicznych pobrano 1 próbkę „Kubek szklany z uchem w kolorze żółtym”- badanie migracji Pb, Cd. Żadnej z w/w próbek nie zdyskwalifikowano.

Próbki w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrane były do następujących badań: mikrobiologia (55 próbek), metale (3), znakowanie (3), badanie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (1), znakowanie i wybrane parametry w suplementach diety (6), badanie żywności wzbogaconej (1).

Pod względem cech organoleptycznych oceniono 148 próbek, pod kątem znakowania 106 próbek. Obecność zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych sprawdzono w 3 próbkach z grupy ziarno zbóż i przetwory zbożowo- mączne.

W 2019 roku zdyskwalifikowano 3 próbki żywności. W 2 próbkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania: „Sjesta-tabletki musujące. Suplement diety”, „Fresubin- Energy Drink. Dietetyczny środek spożywczy specjalnego przeznaczenia medycznego”. „Woda źródłana niegazowana Nestle Pure Life” zdyskwalifikowana z uwagi na obecność bakterii grupy coli w 1 z 5 próbek produktu.

Pobrano do badań chemicznych 3 próbki wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością: „Kubek szklany z uchem w kolorze żółtym”, „Kubek ceramiczny z nadrukiem kwiatów i motyli” do badań w kierunku migracji Pb i Cd oraz „Łyżka z nylonu” do badań w kierunku migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAAS). Żadnej z próbek nie zdyskwalifikowano.

W 2019 roku przeprowadzono ocenę przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006r w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności 18 środków spożywczych. Oceny znakowania dokonano podczas kontroli w 8 sklepach spożywczych (w tym 3 supermarketach). Stwierdzono nieprawidłowości w znakowaniu jednego środka spożywczego pn. „Nasiona Chia”. W związku z powyższym przekazano informację o nieprawidłowościach do PPIS w Otwocku nadzorującego producenta środka spożywczego.

Na terenie powiatu tczewskiego nie ma importerów, producentów, ani przedsiębiorców prowadzących sprzedaż hurtową, a także internetową suplementów diety, środków spożywczych objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała (...) oraz żywnością wzbogacaną.

W 2019r. sprawdzono znakowanie 21 suplementów diety podczas kontroli w: 8 sklepach, 4 aptekach oraz na 3 stronach internetowych. Nieprawidłowości stwierdzono w znakowaniu opisanych 8 suplementów diety.

Nieprawidłowości stwierdzono w 5 suplementach diety ocenianych w sklepach, 1 w aptece oraz 2 na stronach internetowych. Po stwierdzeniu nieprawidłowości przekazywano informację do właściwego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nadzorującego producenta lub wprowadzającego do obrotu suplementy diety.

RASFF – System Ostrzegania o Niebezpiecznej żywności i Paszach

W 2019 roku przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w Hurtowni mięsnej Rarytas w Tczewie w związku z powiadomieniem o wycofaniu produktów w ramach systemu RASFF.

W związku ze stwierdzeniem obecność bakterii grupy coli w 1 z 5 próbek produktu „Woda źródłana niegazowana Nestle Pure Life”, pobranej do badania w supermarkecie w Tczewie, zgłoszono w Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i paszach powiadomienie informacyjne.

Obiekty produkcji, konfekcjonowania oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością:

Lp.	Grupa obiektów	Liczba obiektów w 2019r.	Liczba obiektów w 2018r.	Liczba obiektów		
				wzrost	spadek	
1.	Zakłady produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	2	-	-	
2.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	17	18	-	1	
	w tym:	- hurtownie	2	3	-	1
		- sklepy	15	13	-	-
	Ogółem liczba zakładów produkcji i miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	19	20	-	1	

W roku 2019 pod nadzorem znajdowały się 2 zakłady produkujące oraz konfekcjonujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, skontrolowano oba. W Zakładzie „SILGAN METAL PACKAGING Tczew S.A.” przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 interwencyjną, zaś w Zakładzie „AKU” w Zajączkowie Tczewskim 1 kontrolę tematyczną. Nie wystawiono decyzji administracyjnych oraz nie nakładano mandatów.

W roku 2019 pod nadzorem PSSE w Tczewie znajdowały się 2 hurtownie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W hurtowni „Panepol” w Tczewie prowadzi się sprzedaż sztucznych i naturalnych osłonek wykorzystywanych przez zakłady mięsne do produkcji wędlin, natomiast hurtowni „Miko” w Tczewie prowadzi sprzedaż materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, znajdujących zastosowanie głównie w gastronomii. W 2019 roku przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną. Nieprawidłowości sanitarno- technicznych nie stwierdzono. W skontrolowanych hurtowniach nie nakładano mandatów karnych oraz nie wystawiano decyzji administracyjnych.

W 2019 roku zarejestrowanych było 15 sklepów wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W/w sklepy prowadzą sprzedaż artykułów gospodarstwa domowego oraz opakowań jednorazowego użytku do żywności. Skontrolowano 6 sklepów, w których przeprowadzono 6 kontroli. W Sklepie Pepco w Tczewie w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badań chemicznych 1 próbkę „Kubków

ceramicznych z nadrukiem kwiatów i motyli” oraz 1 próbkę „Kubków szklanych z uchem w kolorze żółtym”. Obie były zgodne z wymaganiami. Stan sanitarno- techniczny sklepów nie budził zastrzeżeń. Nie nakładano mandatów oraz nie wystawiano decyzji administracyjnych. Podczas 2 kontroli w zakładach żywienia zbiorowego otwartego stosujących opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz w 1 piekarni wykorzystano listy pytań kontrolnych.

Kontrola graniczna żywności i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2019r. nie przeprowadzono kontroli w ramach granicznej kontroli sanitarnej dotyczącej importu żywności lub materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono natomiast 1 kontrolę graniczną u producenta wyrobów cukierniczych w związku z eksportem. Oceniono 6 partii produktu, wydano 1 świadectwo o spełnieniu wymagań i dopuszczeniu do obrotu.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

W 2019 roku związku z ryzykiem rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń (ASF) w ciągu roku przeprowadzono na terenie powiatu tczewskiego 2 wspólne kontrole na targowisku miejskim w Tczewie. Skontrolowano 1 ruchomy punkt sprzedaży środków spożywczych oraz sprawdzono legalność prowadzenia działalności przez rolników w ramach RHD. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Współpraca z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W 2019r. wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono 3 kontrole: 2 u producentów produkcji pierwotnej posiadających uprawę owoców miękkich, tj. truskawek i w jednym przypadku malin oraz 1 kontrolę u producenta jabłek. Do badań chemicznych w kierunku metali pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności 1 próbkę jabłek. Nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze nie stwierdzono.

Obiekty obrotu kosmetykami:

źródło: <https://zdroweporady.pl/>

W 2019 roku według ewidencji było 16 obiektów obrotu kosmetykami, w tym 1 hurtownia (Eurocash) i 15 sklepów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne. Na terenie działania PPIS w Tczewie brak zakładów produkujących i konfekcjonujących kosmetyki.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 7 sklepów prowadzących detaliczną sprzedaż kosmetyków i artykułów chemii gospodarczej. W obiektach tych przeprowadzono 7 kontroli. Pod względem sanitarno- technicznym zakłady obrotu kosmetykami nie budziły zastrzeżeń. W w/w zakładach oceniono pod kątem oznakowania opakowań jednostkowych 7 kosmetyków. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

W 2019 roku w sklepach kosmetycznych w ramach realizacji planu poboru próbek pobrano do badania chemicznego w kierunku oznaczenia zawartości fluoru całkowitego 2 próbki past do zębów. Nieprawidłowości w zbadanych próbkach nie stwierdzono.

Ponadto pobrano do badania mikrobiologicznego oraz chemicznego w kierunku zawartości substancji konserwujących 2 kosmetyki: „Krem do twarzy Babydream”, „Płyn micelarny Alterra żurawina BIO” oraz tylko do badań mikrobiologicznych „Chusteczki do higieny intymnej Facelle”. Wszystkie zbadane próbki spełniały wymagane kryteria.

ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

W roku 2019 zakończono postępowania prowadzone w sprawie przesyłek, które wpłynęły do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie w roku 2018, zatrzymanych w wyniku czynności kontrolnych przeprowadzonych na terenie firmy kurierskiej InPost lub na Poczcie Polskiej WER Pruszcz Gdański przez Pomorski Urząd Celno-Skarbowy w Gdyni. W związku z brakiem jakichkolwiek dowodów potwierdzających wprowadzanie przez adresatów w/w przesyłek (z terenu powiatu tczewskiego) do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych lub brakiem informacji dotyczących aktualnego adresu zamieszkania adresatów przedmiotowych przesyłek Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie wydał 10 decyzji administracyjnych umarzających wszczęte w roku 2018 postępowania wobec adresatów przedmiotowych przesyłek w sprawie podejrzenia wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych z uwagi na brak znamion wprowadzania ich do obrotu, orzekających o przepadku na rzecz Skarbu Państwa substancji znajdujących się w przesyłkach oraz orzekających o zniszczeniu na koszt Skarbu Państwa substancji znajdujących się w ww. przesyłkach.

Substancje te zostały komisyjnie zniszczone – w obecności upoważnionych przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie w dniu 13.09.2019r. poprzez spalenie w ECO – ABC Sp. z o.o., ul. 30 Stycznia 57/58, 83-110 Tczew.

W roku 2019, podobnie jak w latach poprzednich, podczas realizacji zadań współpracowano z Prokuraturą Rejonową w Tczewie, Komendą Powiatową Policji w Tczewie oraz Szpitalami Tczewskimi S.A.

W roku 2019 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie wpłynęło 8 zgłoszeń zatruc związanych z podejrzeniem zażycia substancji psychoaktywnej – wszystkie zgłoszenia zostały zarejestrowane w elektronicznym systemie monitorowania informacji o dopalaczach (SMIOD).

W 2019 roku na terenie powiatu tczewskiego nie ujawniono żadnych stacjonarnych punktów sprzedaży środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Nie występują zakłady wprowadzające do obrotu prekursorsy narkotyków kat. 2 i kat 3.

W ciągu całego roku prowadzone były systematyczne działania profilaktyczne oraz oświatowo-informacyjne w zakresie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

III. Higiena Pracy

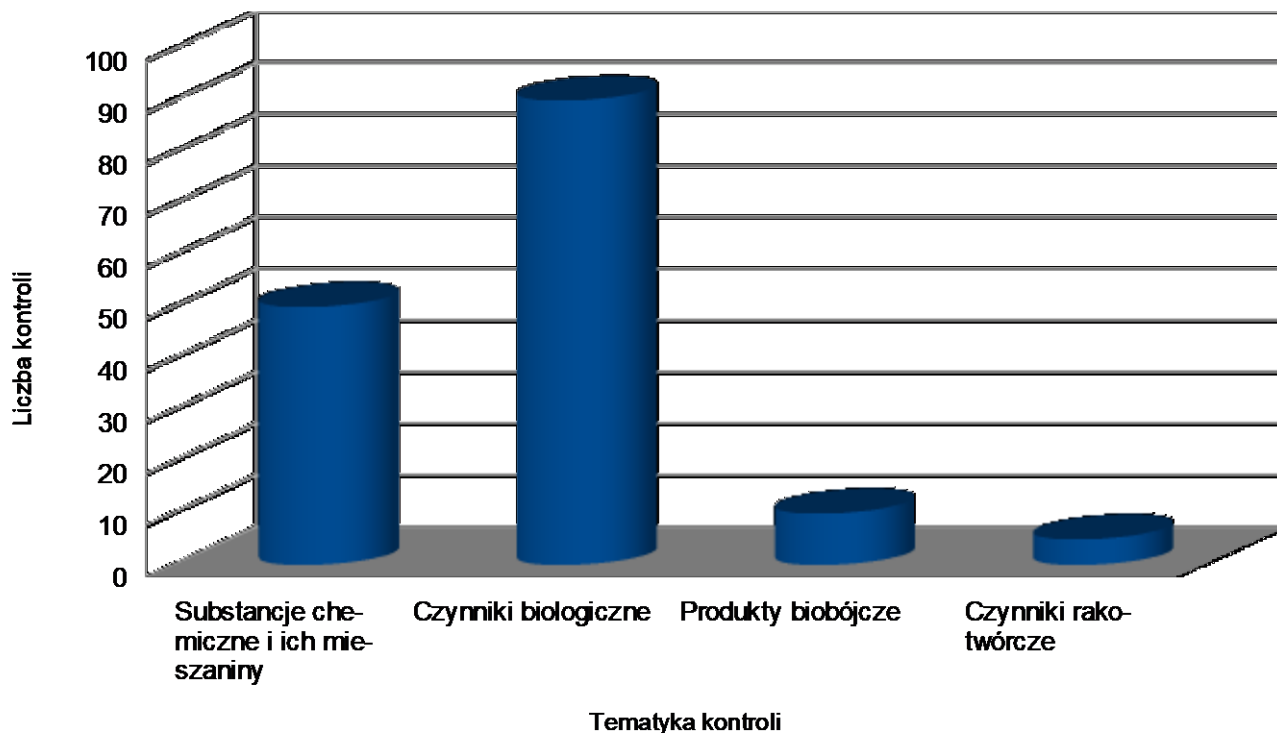
W roku 2019 głównymi kierunkami działania Sekcji Higieny Pracy były:

- Nadzór sanitarny w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy.
- Prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie chorób zawodowych.
- Nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych.
- Nadzór nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „ Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 -2032”

- Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi i detergentami.
- Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.
- Uczestniczenie w realizacji wybranych projektów oraz prowadzenie działań wynikających z ustaleń Forum Wymiany Informacji o Egzekwowaniu Przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach.
- Współuczestniczenie w rozpowszechnianiu informacji nt. bezpiecznych warunków pracy w ramach kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia z siedzibą w Bilbao.
- Uczestniczenie w realizacji wybranych projektów Forum BPR Subgroup, dotyczącej produktów biobójczych, działającej przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach.
- Pobieranie próbek substancji chemicznych i ich mieszanin oraz wyrobów w ramach nadzoru wykonywanego przez PIS w następujących grupach produktów: kadm i ołów biżuterii.
- Na dzień 31.12.2019 roku w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 558 zakładów, zatrudniających ok 50000 pracowników.

W roku sprawozdawczym pracownicy Sekcji wykonali 261 kontroli w 236 zakładach łącznie zatrudniających ok 23 000 pracowników. Przeprowadzone kontrole obejmowały m.in. tematykę dotyczącą nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami (50 kontroli), nadzoru nad produktami biobójczymi (10 kontroli), nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy (90 kontroli), substancji, czynników oraz procesów rakotwórczych w środowisku pracy (5 kontroli).

Zakres tematyczny przeprowadzonych kontroli przedstawia poniższy wykres (Wykres nr 1).

Wykres 1. Liczba przeprowadzonych kontroli z podziałem na ich tematykę.

Ponadto przeprowadzono 7 kontroli w ramach postępowań administracyjnych dotyczących chorób zawodowych.

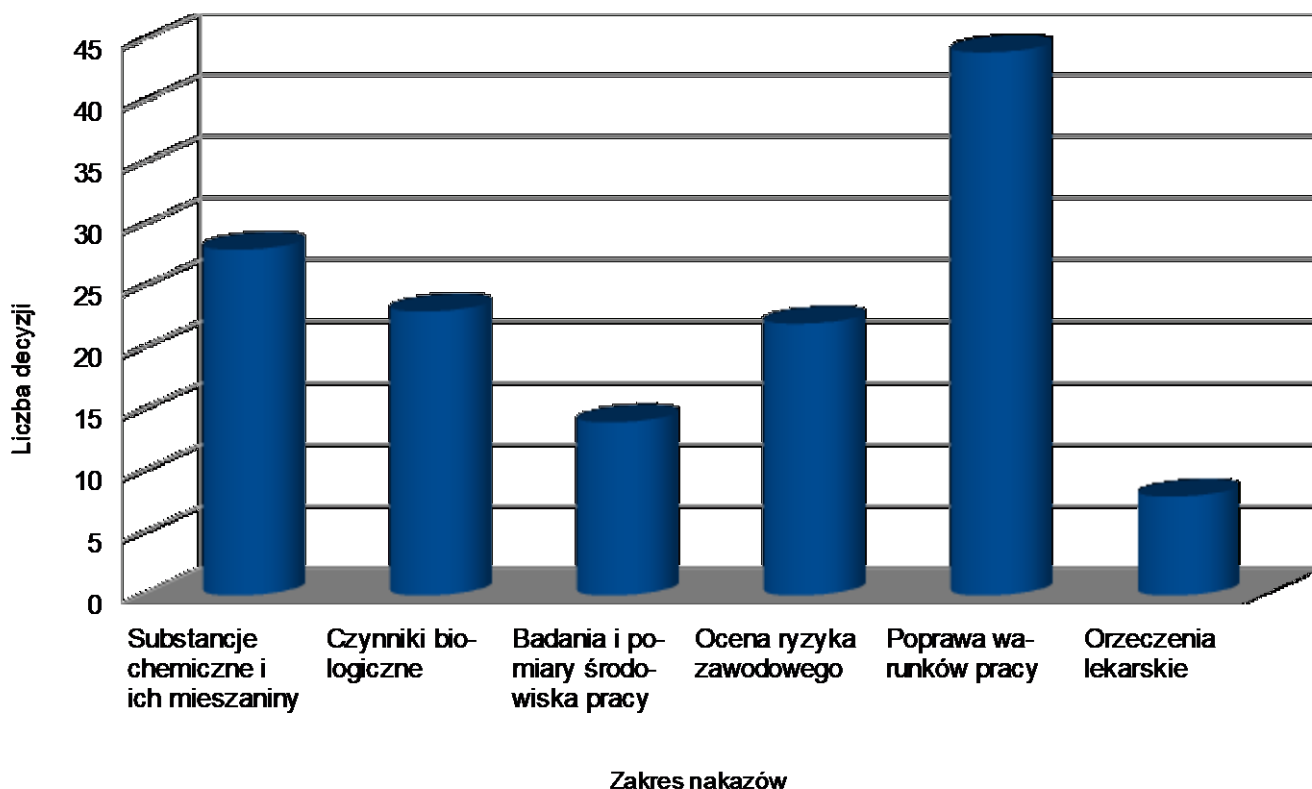
Pracownicy Sekcji Higieny Pracy w 2019 roku wydali 110 decyzji administracyjnych obejmujących 220 nakazy. Wydano:

- 28 decyzji w zakresie substancji i mieszanin chemicznych (m.in.: brak aktualnych kart charakterystyki, brak aktualnego spisu substancji i mieszanin chemicznych, nieprawidłowe oznakowanie opakowania mieszaniny);
- 23 decyzje w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy (m.in. brak oceny ryzyka w narażeniu na czynniki biologiczne, brak wykazu i klasyfikacji czynników biologicznych uwzględnionych w ocenie ryzyka zawodowego, brak rejestru prac narażających pracownika na kontakt z czynnikiem biologicznym zakwalifikowanym do grupy 3),
- 14 decyzji dotyczących badań i pomiarów środowiska pracy,
- 22 decyzje dotyczące oceny ryzyka zawodowego,
- 44 decyzje dotyczące poprawy warunków pracy (poprawy stanu technicznego pomieszczeń pracy),

- 8 decyzji dotyczących braku aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników stwierdzających brak przeciwwskazań do wykonywania pracy.

Zakres tematyczny nakazów ujętych w decyzjach administracyjnych wydanych w roku 2019 przedstawia wykres nr 2.

Wykres. 2. Graficzne przedstawienie zakresu nakazów nałożonych przez PPIS

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas kontroli wydano 101 decyzji administracyjnych nakładających opłatę za przeprowadzone czynności kontrolne.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

W roku 2019 nadzorem PPIS objętych było 6 zakładów pracy, w których pracownicy narażeni są na działanie substancji, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym. Skontrolowano 5 zakładów, w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór na czynnikami biologicznymi

W 2019 roku w ewidencji zarejestrowanych było 208 zakładów, w których pracownicy narażeni byli na szkodliwe działanie czynników biologicznych. Są to przede wszystkim zakłady opieki zdrowotnej, laboratoria diagnostyczne, zakłady drzewne, zakłady zajmujące się utylizacją odpadów oraz zakłady żywniowe.

Skontrolowano 84 zakłady, w których narażonych na działanie czynników biologicznych jest ok 1800 osób. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości dotyczących m.in. braku rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne, braku rejestru prac przy wykonywaniu których pracownicy są narażeni na działanie szkodliwych czynników biologicznych, nieprawidłowej oceny ryzyka zawodowego w zakresie narażenia pracowników na czynniki biologiczne. W związku z w/w nieprawidłowościami wydano 23 decyzje administracyjne.

Nadzór nad warunkami pracy w zakładach ochrony zdrowia.

W roku 2019 roku pod nadzorem PPIS w Tczewie znajdowało się 47 zakładów opieki zdrowotnej. Skontrolowano 23 podmioty lecznicze zatrudniające 288 osób, wydano 5 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Nadzór nad chemikaliami

Na terenie powiatu tczewskiego w 2019 roku liczba dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach wynosiła 16, liczba dalszych użytkowników – 50. W trakcie kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 28 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień.

Pobór próbek

W 2019 roku upoważnieni przedstawiciele PPIS w Tczewie pobrali próbkę biżuterii do badań w kierunku zawartości kadmu i ołowiu w biżuterii - próbka pobrana ze sklepu zlokalizowanego na terenie objętym nadzorem PPIS w Tczewie.

W wyniku badań przeprowadzonych w Laboratorium Badań Higieny Środowiska Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gdańsku w pobranej biżuterii nie stwierdzono nieprawidłowości.

Promocja Zdrowia

W 2019 roku poinformowano przedsiębiorstwa o możliwości współpracy na zasadach podmiotu wspierającego w popularyzacji założeń kampanii prewencyjno-kontrolnej pt. „Dobry przepis na bezpieczeństwo” skierowanej do branży przetwórstwa mięsnego.

Prowadzono także kampanię dotyczącą szkodliwości środków zastępczych, informowano o skutkach ich zażywania, sposobach udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w przypadku zatrucia nowymi narkotykami oraz o możliwości uzyskania pomocy w instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii.

W trakcie kontroli przekazywano podmiotom ulotkę na temat bezpłatnego testowania zakażenia HCV, był to projekt „ Test na HCV – prosty krok do zdrowia” .

Podmiotom kontrolowanym przekazywano ustnie informacje dotyczące szkodliwości palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. Zwracano szczególną uwagę na system udzielania pierwszej pomocy i zapewnienia osób przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy. Sprawdzano również dostępność środków higienicznych dla pracowników.

Można uznać, że działania prowadzone przez upoważnionych przedstawicieli PPIS w Tczewie w roku 2019 w kontrolowanych zakładach przyczyniły się do poprawy warunków zdrowotnych środowiska pracy poprzez realizację nakazów wydanych decyzji.

Postępowania administracyjne dotyczące zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych.

W roku 2019 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie wpłynęło 9 zgłoszeń podejrzeń następujących chorób zawodowych:

- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią – 1 przypadek;
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej – 1 przypadek;
- alergiczny nieżył nosa – 1 przypadek

- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – 2 przypadki (borelioza i legionelloza)
- przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka – 4 przypadki

W roku sprawozdawczym kontynuowano postępowania w sprawach chorób zawodowych, których zgłoszenia podejrzenia wpłynęły w roku 2018.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie w roku 2019 sporządził 5 kart oceny narażenia zawodowego w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie chorób zawodowych, wydane zostały 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. W roku sprawozdawczym sporządzono 1 kartę stwierdzenia choroby zawodowej dotyczącą decyzji prawomocnej.

W roku 2019 upoważnieni przedstawiciele PPIS w Tczewie przeprowadzili 7 kontroli zakładów pracy w ramach prowadzonych postępowań w sprawie choroby zawodowej.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służba Medycyny Pracy i innymi instytucjami

W 2019 roku wzorem lat ubiegłych współpracowano z Państwową Inspekcją Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w zakresie prowadzonych postępowań dotyczących chorób zawodowych.

W „pigulce”

W roku 2019 pracownicy Sekcji Higieny Pracy wykonali 261 kontroli w 236 zakładach.

Wydano 110 decyzji administracyjnych obejmujących łącznie 220 nakazy. Wydano:

- 28 decyzji w zakresie substancji i mieszanin chemicznych (m.in.: brak aktualnych kart charakterystyki, brak aktualnego spisu substancji i mieszanin chemicznych, nieprawidłowe oznakowanie opakowania mieszaniny);
- 23 decyzji w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy (m.in. brak oceny ryzyka w narażeniu na czynniki biologiczne, brak wykazu i klasyfikacji czynników biologicznych uwzględnionych w ocenie ryzyka zawodowego, brak rejestru prac narażających pracownika na kontakt z czynnikiem biologicznym zakwalifikowanym do grupy 3),
- 21 decyzji dotyczących badań i pomiarów środowiska pracy,
- 27 decyzji dotyczących oceny ryzyka zawodowego,
- 44 decyzje dotyczące poprawy warunków pracy (poprawy stanu technicznego pomieszczeń pracy),

- 8 decyzji dotyczących braku aktualnych orzeczeń lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań do wykonywania pracy.

V. HIGIENA KOMUNALNA

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę do spożycia mieszkańców powiatu tczewskiego są wodociągi publiczne, zaopatrujące miasta: Tczew, Pelplin i Gniew oraz 5 gmin: Tczew, Pelplin, Subkowy, Gniew i Morzeszczyn.

Nadzorowane wodociągi działają w oparciu o wody podziemne ujmowane z warstw czwartorzędowych, trzeciorzędowych i kredy a stosowane metody uzdatniania wody to: napowietrzanie i filtracja na złożach piaskowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie na podstawie art. 4 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 59) oraz § 20 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294) biorąc pod uwagę wyniki badań wody wykonanych w 2019 roku w ramach monitoringu jakości wody realizowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie, informuje co następuje:

- W 2019 roku ewidencją objętych było 36 urządzeń wodociągowych, z czego zdecydowana większość zlokalizowana jest na terenach wiejskich.
- Największym zespołem urządzeń wodociągowych eksploatowanym na nadzorowanym terenie jest wodociąg publiczny Tczew, korzystający z ujęć: Motława i Park.
- Producenci wody na omawianym obszarze działają w oparciu o Ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i o zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz.U. 2017 poz. 2180)- tabela, wyjątek stanowią:
 - wodociąg indywidualny EATON w Tczewie (zaopatrujący zakład EATON Truck Components)
 - wodociąg indywidualny Bałdowo w Tczewie (zaopatrujący zakład Huber+Suhner)

- Według szacunków Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie (przekazywanych informacji od eksplloatatorów) w roku 2019r z wody wyprodukowanej przez wodociągi korzystało 112967 mieszkańców, w tym:
 - gmina i miasto Tczew 73114
 - gmina i miasto Pelplin 15297
 - gmina i miasto Gniew 15515
 - gmina Subkowy 5559
 - gmina Morzeszczyn 3482

oraz 172 osoby mieszkające na terenie gminy Morzeszczyn zaopatrywanych przez wodociąg znajdujący się na terenie innego powiatu (końcówka sieci Kierwałd- wodociąg publiczny Barłożno, gm. Skórcz- na terenie powiatu Starogardzkiego).

W gminie Pelplin mieszkańcy miejscowości Małe Walichnowy (372 osób) oraz Miedzyłęż (315 osób) zaopatrywani są w wodę z wodociągu publicznego Gniew.

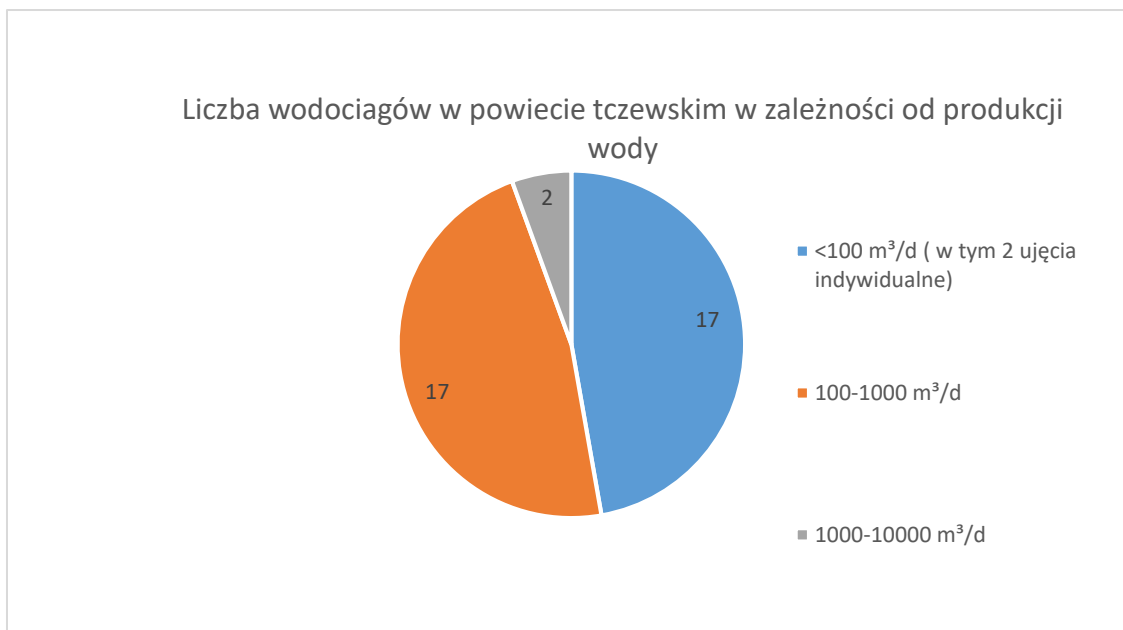
Tabela przedstawia wykaz producentów wody zaopatrujących ludność powiatu tczewskiego (w tym ludność zaopatrywaną z wodociągów z innego powiatu) w myśl Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i o zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r., poz. 328 ze zm.).

Obszar zaopatrywania w wodę	Liczba wodociągów wg. grup produkcji wody (m ³ /d)				Wykaz producentów wody	Produkcja wody w m ³ /dobę		Liczba ludności zaopatrywana w wodę	
	<100	100 ≤ 1000	1000 ≤ 10 000	końcówki sieci		Miasto	Gmina	Miasto	Gmina
TCZEW miasto i gmina	-	-	1	-	Zakład Wodociągów i Kanalizacji ul. Czatkowska 8 83-110 Tczew	7382	599	58011	1989
TCZEW Gmina	8	3	-	-	Ecol Unicon Sp. z o. o. ul. Rokicka 14 83-110 Tczew	0	2355	0	13114

PELPLIN miasto i gmina	4	-	1	-	Pelkom Sp. z o.o. ul. Starogardzka 12 83-130 Pelplin	2199	735	7528	7769
GNIEW miasto i gmina	4	5	-	-	Inwest- Kom Sp. z o. o. w Gniewie ul. Wiślana 6 83-140 Gniew	212,42	1497	6490	9025
SUBKOWY gmina	3	1	-	-	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Subkowach ul. Wodna 2 83- 120 Subkowy	0	656	0	5559
MORZESZCZYN gmina	2	2	-	1	Urząd Gminy ul.22 Lipca 4 83-132 Morzeszczyn	0	469	0	3654 *

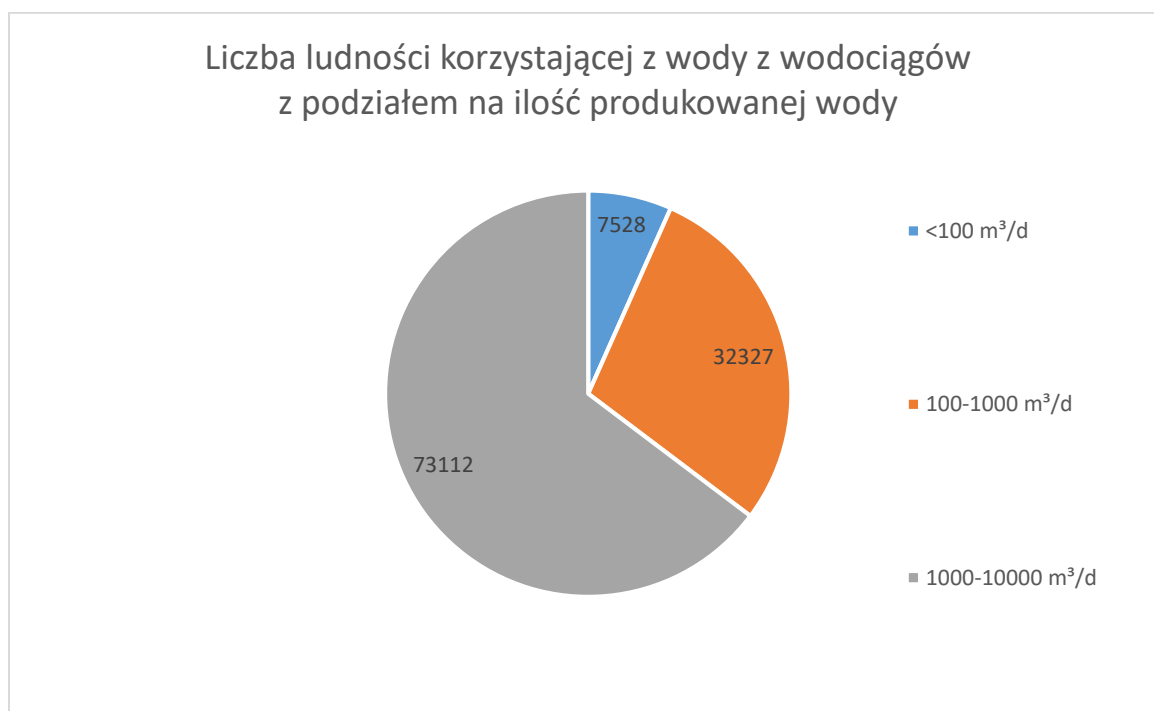
* wliczono liczbę ludności zaopatrywaną z wodociągów z innego powiatu.

- W nadzorowanych wodociągach program badań monitoringowych prowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294)
- W roku 2019 Państwowa Inspekcja Sanitarna powiatu tczewskiego przeprowadziła 119 kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia z 36 wodociągów, w tym z 34 wodociągów publicznych i z 2 indywidualnych.

Wykres: Liczba wodociągów skontrolowanych w 2019 r. z podziałem na ilość produkowanej wody.

W powiecie Tczewskim z wody w roku 2019 korzystało 112967 konsumentów.

Wykres: Liczba ludności korzystającej z wody dostarczanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe z podziałem na ilość produkowanej wody.

- Na dzień 31.12 2019r. w ewidencji PSSE w Tczewie znajduje się 36 wodociągów w tym 2 zakładowe.
- Spośród badanych wód wymogi określone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294) spełniały wszystkie wodociągi.

W 2019 r. w ewidencji dokonano następujących zmian:

Wyłączono z eksploatacji stację uzdatniania w Szprudowie i podłączono mieszkańców tej miejscowości do nowej stacji uzdatniania wody w Cierzpicach.

Postępowania administracyjne w 2019 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie w 2018 roku wydał 2 decyzje merytoryczne, w tym:

- 1 zatwierdzenie systemu jakości w laboratorium,
- 1 decyzja nakazująca, dot. Legionelli sp. w ciepłej wodzie użytkowej

Ponadto zostało wydanych 13 decyzji rachunkowych, w tym:

- 9 decyzji rachunkowych za stwierdzone ponadnormatywne wartości parametrów w badanej wodzie do spożycia,
- 3 decyzje rachunkowe za stwierdzone ponadnormatywne wartości parametrów w badanej wodzie z pływalni
- 1 decyzja rachunkowa za stwierdzone ponadnormatywne wartości parametrów w badanej ciepłej wodzie użytkowej,

Jakość wody do spożycia przez ludzi w świetle badań monitoringowych

W nadzorowanych wodociągach badania monitoringowe prowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294).

W ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego badane były następujące wskaźniki: barwa, mętność, pH, przewodność właściwa, zapach, smak, jon amonowy, azotany, azotyny, mangan, żelazo, fluorki, chlorki, chloraminy, chlor wolny, glin, indeks nadmanganianowy, siarczany, sól, antymon, arsen, fosforany, benzen, chlorek winylu, akryloamid, epichlorohydryna, siarczan endosulfanu, benzo(a)piren, ftalan dibutyli, bor, chrom, cyjanki, 1,2-dichloroetan, kadm, nikiel, ołów, ozon, srebro, miedź, pestycydy chloroorganiczne i fosforoorganiczne, Σ pestycydów, rtęć, selen, Σtrichloroetenu i tertachloroetenu, Σ WWA, ΣTHM oraz parametry mikrobiologiczne: Escherichia coli, Enterokoki, bakterie grupy coli, oraz ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C ±2°C/72h,

W minionym roku najczęściej kwestionowanymi wskaźnikami fizykochemicznym były zapach, mangan oraz żelazo, jednakże poziom tych parametrycznych jakkolwiek wpływa na pogarszającą jakość wody, nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów. W zakresie badań mikrobiologicznych, jakość wody kwestionowana była w pojedynczych przypadkach z uwagi na obecność w wodzie bakterii grupy coli.

W wyniku interwencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego powyższe incydentalne przypadki, były niezwłocznie eliminowane przez producentów wody w wyniku działań naprawczych prowadzonych na stacjach uzdatniania wody i na sieci wodociągowej.

Efektywność powyższych działań potwierdzana była wynikami badań w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych zgodnie z § 6 c rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294)

Dodać należy, że z uwagi na nieprzewidywalność tych zjawisk, koniecznym jest stałe monitorowanie zanieczyszczeń mikrobiologicznych w wodzie oraz przeprowadzanie przez producenta wody określonych ocen wszystkich swoich działań eksploatacyjnych w celu wykluczenia różnych zmieniających się czynników mających wpływ na jakość wody.

Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

W roku 2019 r. przedsiębiorstwa wodociągowe prowadziły we własnym zakresie działania naprawcze w celu poprawy jakości wody, głównie przez regulowanie procesów uzdatniania w stacjach uzdatniania wody oraz płukanie sieci wodociągowej.

Prowadzono również modernizacje oraz konserwacje na stacjach uzdatniania wody, dzięki czemu jakość wody stale się poprawia a pojedyncze incydentalne przypadki przekroczeń badanych parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych zdarzają się sporadycznie.

W porównaniu do lat ubiegłych jakość wody do spożycia przez ludzi w nadzorowanych wodociągach, uległa znacznej poprawie.

Legionella

W 2019 roku przeprowadzono badania ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella sp.* w obiektach:

- „Woda na Młyn” Gościniec dla Przyjaciół Sp. z o. o. Waćmierok 8D;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie;
- Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji w Tczewie, ul. Wojska Polskiego 28A.

Z 12 pobranych próbek ciepłej wody użytkowej 5 przekraczało wartość dopuszczalną tj. <100 jtk/100ml, z czego 3 próbki wykazywały średnie skażenie i dwie wysokie, zgodnie z załącznikiem nr 5 Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 poz. 2294). Właściciele obiektów w których wystąpiły podwyższone wartości bakterii *Legionella sp.* w ciepłej wodzie użytkowej wykonały natychmiastowe działania naprawcze, zgodnie z zapisami dot. postępowania w przypadku wystąpienia skażenia, zgodnie z załącznikiem 5 w/w rozporządzenia.

Powtórne badanie wody w ramach kontroli wewnętrznej, wykonane przez zarządzających obiektami nie wykazało przekroczeń w badanym zakresie.

Twardość wody dla poszczególnych miejscowości powiatu tczewskiego

Miasto i Gmina - Zbiorowe zaopatrzenie w wodę	Urządzenia wodociągowe		twardość wody podana w jednostkach:					
	Stacja uzdatniania wody	Obszar zaopatrywania	stopień niemiecki [°N]	stopień francuski [°F]	[mgCaCO3/l]	stopień angielski [°A]	[mval/l]	[mmol/l]
Miasto Tczew ZWiK Sp. z o. o., ul. Czatkowska 8, 83-110 Tczew	Tczew Park	os. stare Miasto, os. Czyżykowo, os. Za Parkiem, część os. Kolejarz, część os. Nowe Miasto	13,8	23	230	16,1	4,6	2,3
	Tczew Motława	os. Suchostrzygi, os. Bajkowe, os. Górki, część os. Nowe Miasto, os. Garnuszewskiego, os. Staszica, część os. Kolejarz, Tczewskie Łąki, Rokitki, Czatkowy, Mały Miłobądz	12,48	20,8	208	14,56	4,16	2,08
Gmina TCZEW Ecol- Unicon Sp z o. o. ul. Rokicka 14	Czarlin	Czarlin, Knybawa, Bałdowo	19,26	32,1	321	22,47	6,42	3,21
	Lubiszewo	Lubiszewo, Szpęgawa, Stanisławie	14,58	24,3	243	17,01	4,86	2,43
	Boroszewo	Boroszewo, Damaszką , Wędkowy, Liniewko	15,96	26,6	266	18,62	5,32	2,66
	Łukocin	Łukocin, Miłobądz, Mieścín	31,7	17,7	317	22,2	6,3	3,2
	Turze Małe	Turze Małe	15,42	25,7	257	17,99	5,14	2,57

	Rukosin	Rukosin, część Łukocina,	22,38	37,3	373	26,11	7,46	3,73
	Swarożyn	Swarożyn, Zabagno	17,88	29,8	298	20,68	5,96	2,98
	Szczerbiecin	Szczerbiecin, Malenin, Dalwin, Świetlikowo	26,8	15	268	18,8	5,4	2,7
	Turze Duże	Turze Duże, Małzewo, Małzewko, Goszyn	16,44	27,4	274	19,18	5,48	2,74
	Waćmerek	Waćmerek, Gnieszewo, Śliwiny	19,74	32,9	329	23,03	6,58	3,29
	Zajaczkowo	Dabrowka, Zajaczkowo	17,64	29,40	294	20,58	5,88	2,94
Gmina SUBKOWY Spółdzielnia Kółek Rolniczych, ul. Wodna 2, 83-120 Subkowy	Gorzędziej	Gorzędziej	22,08	36,8	368	25,76	7,36	3,68
	Subkowy	Subkowy, Wielka Słońca, Mała Słońca, Rybaki, Mały Garc, Małe Subkowy, Narkowy	8,16	13,6	136	9,52	2,72	1,36
	Waćmierz	Waćmierz	16,98	28,3	283	19,81	5,66	2,83
	Wielgłowy	Wielgłowy, Brzuśce, Starzęcin, Radostowo	16,92	28,2	282	19,74	5,64	2,82

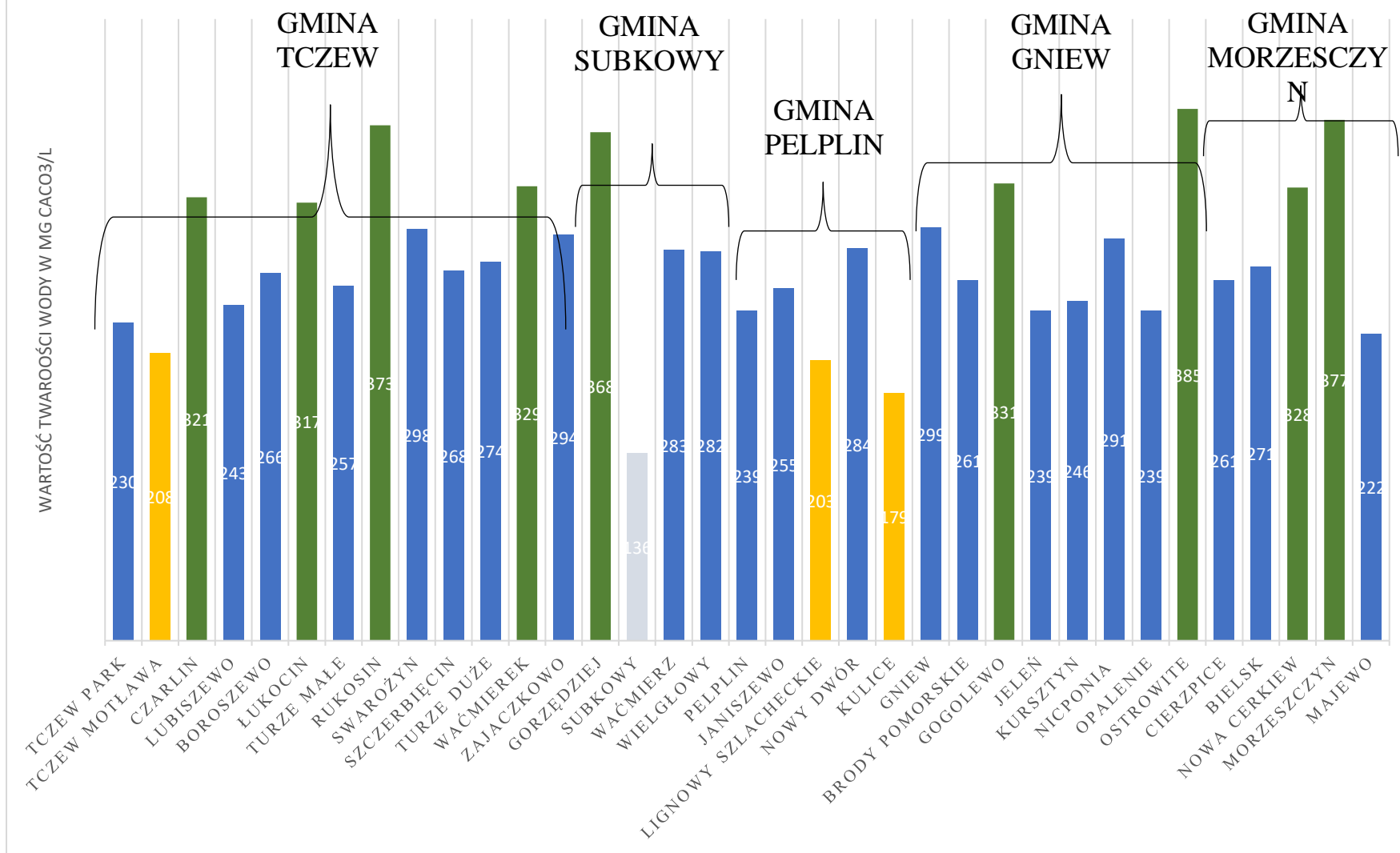
Miasto i Gmina PELPLIN „Pelkom” Sp. z o.o ul. Starogardzka 12, 83-130 Pelplin	Pelplin	miasto Pelplin, Bielawki, Rombark, Rożental, Rajkowy, Gręblin, Rudno, Pomyje, Ropuchy, Wielki Grac	14,34	23,9	239	16,73	4,78	2,39
	Janiszewo	Janiszewo, Janiszewko, Wybudowanie	15,3	25,5	255	17,85	5,1	2,55
	Lignowy Szlacheckie	Lignowy Szlacheckie	12,18	20,30	203	14,21	406	2,03
	Nowy Dwór	Nowy Dwór Pelpliński, Ropuchy	17,04	28,4	284	19,88	5,68	2,84
Eksploatator Gmina PELPLIN 4 „Pelkom” Sp. z o. o ul. Starogardzka 12, 83-130 Pelplin Właściciel „RESTAL-AGRI” Kulice	Kulice	Kulice, Stocki Młyn	10,74	17,9	179	12,53	3,58	1,79
Gmina GNIEW „Inwest-Kom” Sp. z o. o ul. Wiślana 6, 83-140 Gniew	Gniew	miasto Gniew, Gniewskie Młyny, wieś Ciepłe, wieś Kotło, Wielkie Walichnowy, Międzyżęz, Małe Walichnowy, Kuchnia	17,94	29,9	299	20,93	5,98	2,99
	Brody Pomorskie	Brody Pomorskie	15,66	26,1	261	18,27	5,22	2,61

	Gogolewo	Gogolewo	19,86	33,1	331	23,17	6,62	3,31
	Jeleń	Jeleń, Piaseczno, Piaseckie Pola, Rakowiec, Jażwiska	14,34	23,9	239	16,73	4,78	2,39
	Kursztyn	Kursztyn	14,76	24,6	246	17,22	4,92	2,46
	Nicponia	Nicponia, Tymawa	17,46	29,1	291	20,37	5,82	2,91
	Opalenie	Opalenie, Jażwiska	14,34	23,9	239	16,76	4,78	2,39
	Ostrowite	Ostrowite, Dąbrówka, Stary Młyn, Kolonia Ostrowicka, Pieniążkowo, Włosienica, Półwieś	23,1	38,5	385	26,95	7,7	3,85
	Cierzpice	Szprudowo, Cierzpice	15,66	26,1	261	18,27	5,22	2,61
Gmina MORZESZCZYN	Bielsk	Bielsk	16,26	27,1	271	18,97	5,42	2,71
Urząd Gminy Morzeszczyn ul.22 lipca 4, 83-132 Morzeszczyn	Nowa Cerkiew	Nowa Cerkiew, Gętomie	19,68	32,8	328	22,96	6,56	3,28
	Morzeszczyn	Morzeszczyn, Dzierżążno, Borkowo, Rzeżęcin	22,62	37,7	377	26,39	7,54	3,77
	Majewo	Majewo, Lipia Góra, Gąsiorki, Królów Las	13,22	22,2	222	15,54	4,44	2,22

Objaśnienia: STOPIEŃ TWARDOŚCI:

	woda miękka
	woda średnio twarda
	woda twarda
	woda bardzo twarda

TWARDOŚĆ WODY DLA POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCI POWIATU TCZEWSKIEGO

Studnie publiczne (awaryjne)

W 2019 roku według ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Tczewie na terenie powiatu tczewskiego znajdowały się ogółem 23 studnie publiczne (16 w mieście i 7 na wsi). Zarejestrowane studnie publiczne stanowią awaryjne źródło wody i nie są wykorzystywane do bieżącego zaopatrzenia ludności. Studnie te są wyłączone i zabezpieczone. Mieszkańcy posiadają inne źródło zaopatrzenia w wodę, głównie z przyłącza wodociągowego do posesji lub studnie własne.

Podsumowanie

Badając jakość wody na terenie powiatu tczewskiego stwierdza się, że uległa ona znacznej poprawie w stosunku do lat ubiegłych. Nie potwierdzono żadnych przekroczeń parametrów wodzie do spożycia. Występowały one tylko incydentalnie, gdyż były natychmiast eliminowane. Nie wydano żadnych decyzji administracyjnych stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia. To znaczy, że jakość świadczonych usług przez podmioty zaopatrujące w wodę na terenie powiatu tczewskiego znacząco się poprawiła.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Ustępy publiczne.

Według ewidencji na 31.12.2019 r. na terenie powiatu znajdowało się 8 szaletów publicznych.

Kontrole zaplanowano w czterech obiektach.

Tabela dotycząca realizacji planu

Rodzaj obiektu		W ewidencji	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
				Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/ kwota
Ustępy publiczne ogółem		8	3	4	3	0	0	0
Stałe	Skanalizowane	8	3	4	3	0	0	0
	Nieskanalizowane	0	0	0	0	0	0	0
Tymczasowe	0	0	0	0	0	0	0	0

Większość zewidencjonowanych ustępów publicznych mieści się w obiektach wolnostojących. Trzy umiejscowiono w budynkach o charakterze handlowym (galeria handlowa, hale targowe).

Obiekty są wyposażone w dostateczną ilość środków czystości, są podłączone do wodociągów publicznych oraz kanalizacji, zaopatrzone w bieżącą ciepłą i zimną wodę. W jednym obiekcie (w hali targowej) przeprowadzono remont (był czasowo nieczynny). W szalecie publicznym w Gniewie wprowadzono automatyczny system opłat.

Stan sanitarny tych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Pływalnie.

Na terenie powiatu tczewskiego w roku 2019 funkcjonowała pływalnia mieszana w Tczewie przy ul. Wojska Polskiego 28 A tj: basen kryty oraz odkryty, których zarządcą jest Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji. W sezonie letnim funkcjonował basen odkryty oraz duża niecka basenu krytego.

Jakość wody w basenach kontrolowana na bieżąco w ramach kontroli wewnętrznej zarządzającego pływalnią dwa razy w miesiącu, zgodnie z harmonogramem ustalonym z PPIS w Tczewie na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016).

W ramach monitoringu badane są w wodzie następujące parametry mikrobiologiczne oraz fizykochemiczne:

Escherichia coli w 100 ml wody, Pseudomonas aeruginosa w 100 ml wody, ogólna liczba mikroorganizmów w 36± 2°C po 48 h w 1 ml wody, Legionella sp. w 100 ml wody, potencjał redox, chlor wolny, chlor związany, mętność, chloroform, suma THM, glin, azotany i utlenialność.

Na terenie obiektu funkcjonuje punkt gastronomiczny (kontrolowany przez sekcję HŻŻiPU).

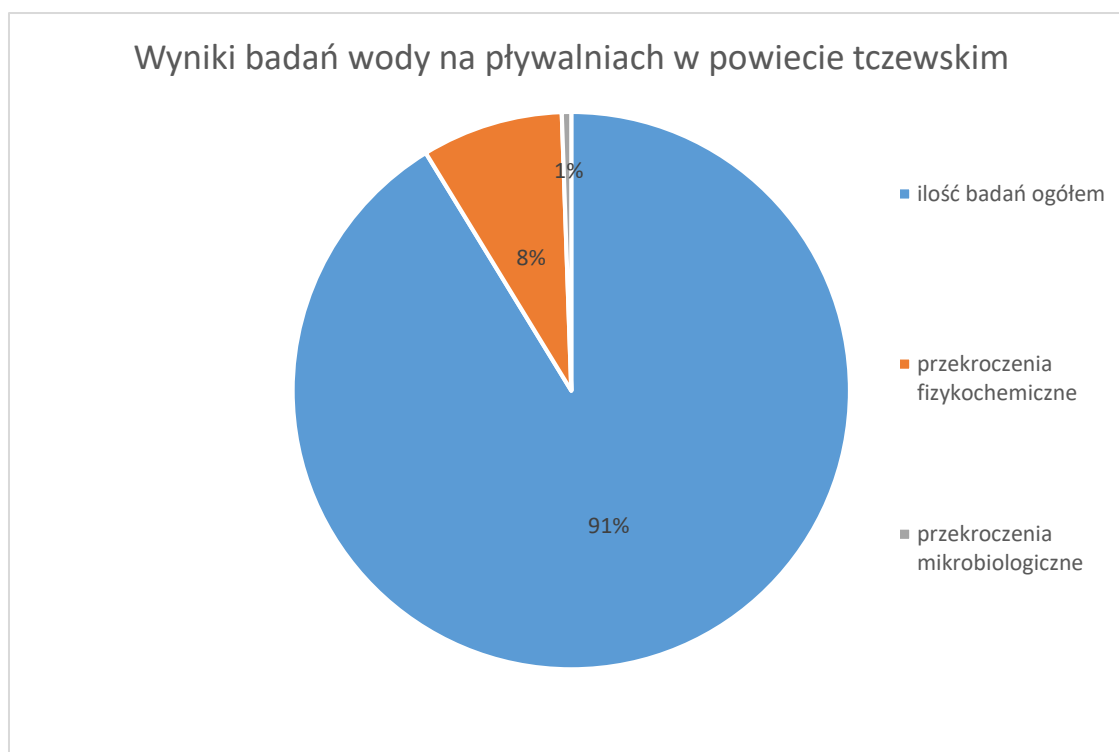
W lipcu rozpoczęto eksploatację nowego obiektu- basenu krytego wybudowanego przy zamku w Gniewie.

Obiekty posiadają regulaminy określające warunki korzystania z basenów, są one wyposażone w poczekalnię, szatnię, przebieralnię, sanitariaty oraz natryski. Gospodarka odpadami oraz ściekami jest prawidłowa.

OBIEKTY	Woda wprowadzana do niecki basenowej z systemu cyrkulacji			Woda z niecki basenowej w tym z jacuzzi			Woda z natrysków pływalni	
	ilość przeprowadzonych badań ogółem	ilość badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów fizykochemicznych	ilość badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych	ilość przeprowadzonych badań ogółem	ilość badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów fizykochemicznych	ilość badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych	ilość przeprowadzonych badań ciepłej wody użytkowej	ilość badań w których stwierdzono przekroczenia stężenia bakterii Legionella.sp.
Zespół Basenów Krytych Tczewskiego Centrum Sportu i Rekreacji ul. Wojska Polskiego 28A	30 ¹⁾ 2 ²⁾	0 ¹⁾ 1 ²⁾	0 ¹⁾ 1 ²⁾	44 ¹⁾ 6 ²⁾	4 ¹⁾ 6 ²⁾	0 ¹⁾ 0 ²⁾	4 ¹⁾ 4 ²⁾	4 ¹⁾ 0 ²⁾
Zespół Basenów Odkrytych Tczewskiego Centrum Sportu i Rekreacji ul. Wojska Polskiego 28A	3 ¹⁾ 1 ²⁾	0 ¹⁾ 1 ²⁾	0 ¹⁾ 0 ²⁾	18 ¹⁾ 3 ²⁾	0 ¹⁾ 3 ²⁾	0 ¹⁾ 0 ²⁾	3 ¹⁾ 2 ²⁾	0 ¹⁾ 0 ²⁾
Basen kryty Zamek Gniew ul. Zamkowa 3, 83-140 Gniew	12 ²⁾	0 ²⁾	0 ²⁾	48 ²⁾	0 ²⁾	0 ²⁾	1 ²⁾	0 ²⁾

Objaśnienia: 1)- Kontrola sanitarna prowadzona przez ograny PIS , 2)- kontrola wewnętrzna zarządcy pływalni

Najczęściej spotykane były przekroczenia wartości parametrów fizykochemicznych takich jak chlor związany, chlor wolny oraz chloroform. Przekroczenia parametrów mikrobiologicznych miały charakter incydentalny i nie powtarzały się w kolejnych badaniach.

Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Do tej grupy zaliczamy dwa obiekty:

1. Dom Pomocy Społecznej (DPS) dla dzieci w Bielawkach (prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego),
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Tczew

DPS w Bielawkach i MOPS w Tczewie stanowią samodzielne kompleksy zabudowań, posiadają całodobowe gabinety pielęgniarstwa. Opieka lekarska prowadzona jest w systemie doraźnym przez zakłady opieki zdrowotnej.

Kontrole przeprowadzone w/w obiektach nie wykazały nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi. Środki czystości w tych obiektach przechowywane są w przeznaczonych do tego celu pomieszczeniach.

W DPS w Bielawkach bielizna prana jest częściowo we własnym zakresie oraz w Zakładzie Usług Pralniczych. MOPS pierze bieliznę we własnym zakresie.

Tczewski MOPS podłączony jest do wodociągu miejskiego i kanalizacji. DPS w Bielawkach posiada zbiornik bezodpływowy, oraz oczyszczalnię kontenerową.

Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu sanitarno – higienicznego oraz sanitarno – technicznego tych obiektów.

Obiekty hotelarskie, turystyczne i noclegowe.

W 2019 r. objęto kontrolą ogrzewalnię, 5 hoteli oraz 7 obiektów innych, w których świadczone są usługi hotelarskie. Wykonano łącznie 20 kontroli

Tabela dotycząca realizacji planu w obiektach hotelarskich, turystycznych i noclegowych.

Rodzaj obiektu	W ewidencji	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Meryto – ryczne	Płatnicze liczba/kwota
Noclegownie-ogrzewalnia	1	1	1	1	0	0	0
Hotele	9	7	5	9	0	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, agroturystyka	15	9	7	11	0	0	0

Ogrzewalnia (noclegownia) w Tczewie prowadzona przez Koło Tczewskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta (wydzielono dodatkowo 16 miejsc noclegowych) .

Ogrzewalnia (noclegownia) zajmuje kilka pomieszczeń w budynku dawnego pawilonu handlowego. Wydzielono tam :

- pomieszczenie ogrzewalni (stoły, krzesła, możliwość zagotowania wody, telewizor, radio)
- pomieszczenie sypialne (16 łóżek – ustawione piętrowo)
- dyżurkę pracowników
- magazyn odzieży i środków higienicznych oraz dezynfekcyjnych,
- ubikacje,
- łazienkę (2 kabiny prysznicowe).

Obiekt podłączony jest do wodociągu publicznego oraz kanalizacji.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – technicznego obiektu.

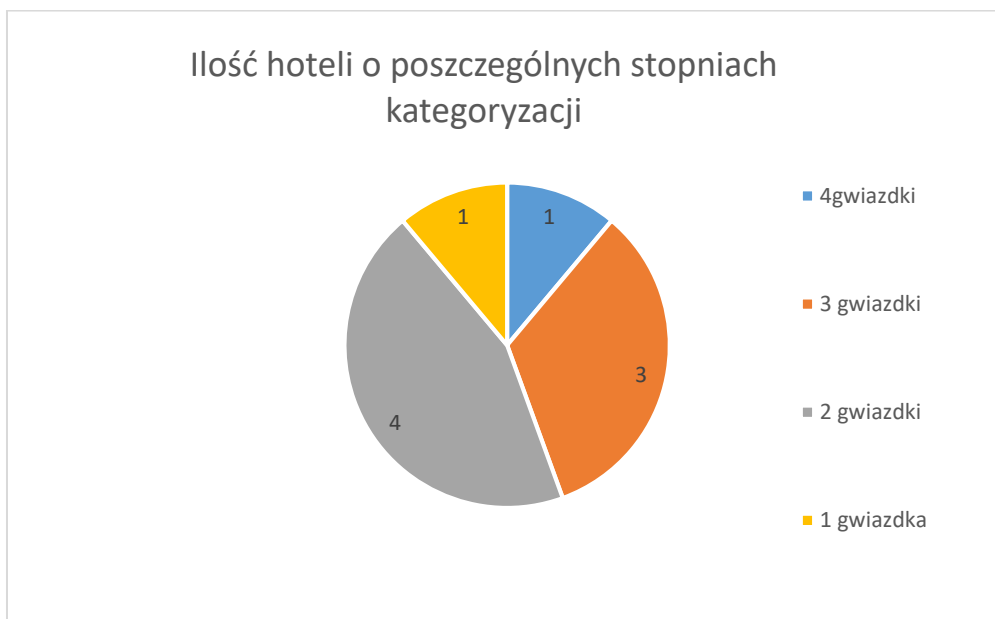
Ogólny stan sanitarno – techniczny obiektów hotelarskich należy uznać za dobry. Cztery obiekty uzyskały wyższą kategorię (o jeden stopień). Jeden obiekt hotelowy (Hotel Nad Wierzą w Pelplinie) w 2019 r. został wyłączony z eksploatacji z powodu generalnego remontu.

Na dzień 31.12.2019 r. w ewidencji obiektów znajdowało się 9 hoteli (posiadające stopnie kategoryzacji):

- Hotel „Rycerski” w Gniewie – kategoria ****
- Hotel PAŁAC MARYSIENKI w Gniewie – kategoria ***
- Hotel NAD WISŁĄ w Knybawie – kategoria ***
- Hotel „LINK” w Tczewie – kategoria ***
- Hotel „Na Wzgórzu” w Gniewie – kategoria **
- Hotel KAMERALNA w Tczewie – kategoria **
- Hotel VELA w Tczewie – kategoria **
- Hotel „Nad Wierzycą” w Pelplinie – kategoria *
- Hotel ACTUS w Tczewie – kategoria **

oraz 15 obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym 2 agroturystyczne).

W roku 2019 przeprowadzono badania systemu ciepłej wody użytkowej w zakresie występowania bakterii *LEGIONELLA* w Gościńcu „Woda Na Młyn ” w Waćmierku. Wyniki badań nie spełniały norm określonych w zał. 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi a zatem obiekt przeprowadził działania naprawcze systemu ciepłej wody. Powtórne badania wody nie wykazały ponadnormatywnej ilości bakterii Legionella .

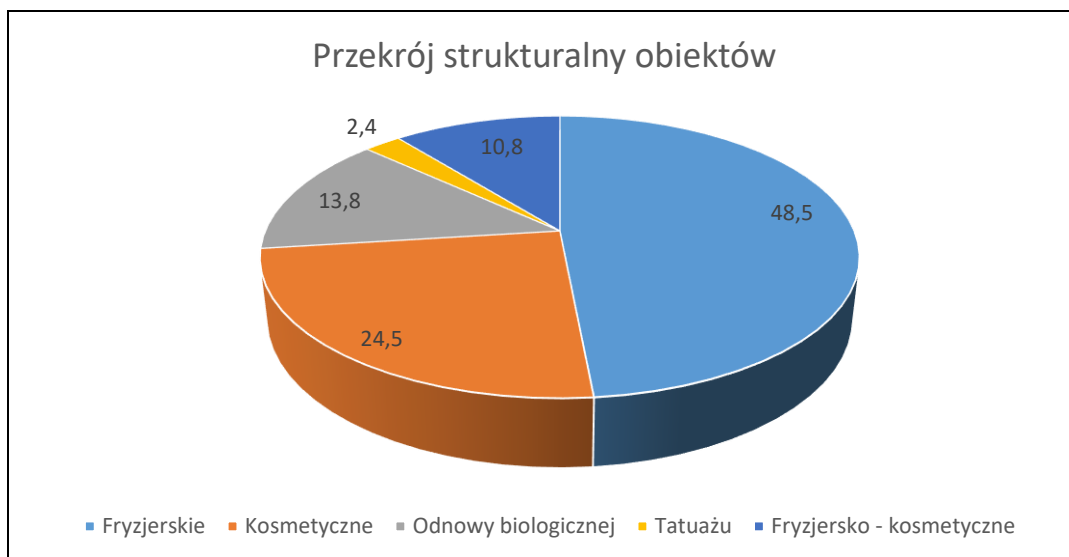
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i inne.

W 2019 roku pod nadzorem znajdowało się 167 obiektów tego typu.

Tabela dotycząca realizacji planu kontroli zakładów fryzjerskich, kosmetycznych odnowy biologicznej i innych.

Rodzaj obiektu	W ewidencji	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Meryto – ryczne	Płatnicze liczba/ kwota
Zakłady fryzjerskie	81	41	41	41	2/200	0	2 / 352
Zakłady kosmetyczne	41	26	29	26	1/100	0	2 / 382
Zakłady tatuażu	4	3	3	3	0	0	0
Zakłady odnowy biologicznej	23	14	15	16	0	0	0
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	18	20	21	20	0	0	0

Zakłady tej grupy w większości usytuowane są na parterze budynków mieszkalnych jako samodzielne lub w ciągach handlowych tych budynków. Występują również obiekty na wyższych kondygnacjach i poniżej poziomu terenu. Niektóre są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wszystkie te obiekty posiadają pomieszczenia sanitarne oraz wydzielone miejsca lub pomieszczenia do przechowywania środków czystości oraz sprzętu porządkowego. Wszystkie zakłady posiadają dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody.

Zakłady posiadają wentylację grawitacyjną, niektóre dodatkowo wyposażone są w wentylację mechaniczną (w solariach, łóżka i kabiny do opalania wyposażone są w nawiew i regulację parametrów). Pojawiają się zakłady z klimatyzacją.

Przy świadczeniu usług używa się bielizny czystej, jednorazowego lub wielokrotnego użytku. Narzędzia i sprzęt fryzjersko – kosmetyczny jest dezynfekowany i sterylizowany we właściwy sposób. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykorzystywania środków dezynfekcyjnych.

Sterylizacja narzędzi w większości zakładów prowadzona jest we własnym zakresie (autoklawy, sterylizatory kulkowe lub promieniowaniem UV). Kilka zakładów kosmetycznych sterylizuje swoje narzędzia w gabinetach stomatologicznych na podstawie zawartych umów.

Odpady medyczne wytworzone przy świadczeniu usług kosmetycznych są prawidłowo przechowywane. Zakłady posiadają umowy z firmami posiadającymi uprawnienia do transportu odpadów medycznych tj:

1. EMKA ul. Jaktorowska 15 A, 96 – 300 Żyrardów,
 2. ECO–ABC Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 7, 97 – 400 Bełchatów (obsługujące służbę zdrowia).
 Wszystkie obiekty zaopatrywane są w zimną wodę z wodociągów publicznych a wodę ciepłą uzyskują z ciepłowni miejskiej, bojlerów elektrycznych lub grzejników przepływowych.
 Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji.
 Przeprowadzone kontrole wykazały tylko w 3 obiektach nieprawidłowości, które dotyczyły nieprzestrzegania „czystości bieżącej”, w związku z tym nałożono 3 mandaty. Ponadto wszczęto postępowanie w sprawie naruszenia przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Po nadzorem PPIS w Tczewie znajduje się 23 cmentarze (w tym 1 komunalny) oraz 5 zakładów oferujących usługi pogrzebowe. Zakłady posiadają własne urządzenia chłodnicze, korzystają z kostnic parafialnych lub Domów Pomocy Społecznej.
 Stan sanitarno – higieniczny tych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Tabela dotycząca realizacji planu kontroli postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Rodzaj obiektu	W ewidencji	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Meryto – ryczne	Płatnicze liczba/ kwota
Cmentarze	23	5	5	5	0	0	0
Zakłady pogrzebowe	5	2	2	2	0	0	0

W 2019 roku nadzorowano 27 ekshumacji zwłok / szczątków ludzkich oraz wydano :

- 18 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok lub szczątków ludzkich
- 22 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok/szczątków ludzkich z zagranicy do Polski
- 1 decyzję w sprawie przewozu urny ze szczątkami powstałymi ze spopielenia zwłok poza granice Polski (do USA)

Środki transportu i obiekty przeznaczone do obsługi ruchu pasażerskiego.

Kontrole sanitarno – higieniczne dotyczyły transportu zbiorowego oraz transportu specjalistycznego.

Łącznie skontrolowano 22 środki transportu:

- 2 autobusy turystyczne,
- 6 autobusów komunikacji miejskiej,
- 6 specjalistycznych pojazdów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich
- 8 pojazdów do przewozów bielizny

Przeprowadzone kontrole w/w obiektów nie wykazały zaniedbań w zakresie stanu sanitarno – higienicznego.

Dworce i stacje kolejowe.

Pod nadzorem PPIS jest 1 dworzec PKP oraz 3 przystanki PKP.

W infrastrukturze dworcowej w Tczewie wyróżniamy :

halę dworca z poczekalnią wraz z obiektami handlowymi, szalet publiczny (nie należący do PKP), perony, punkt czyszczenia wagonów.

Obecnie w kompleksie dworca trwa remont, który jednak nie powoduje zakłóceń w ruchu pasażerski.

Budynek dawnego dworca w Pelplinie zajmuje m.in. NZOZ MEDICAL. W budynku tym obecnie funkcjonuje przychodnia lekarska, apteka oraz poczekalnia dla podróżnych z kasą biletową i ubikacją przystosowaną dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Budynki dawnych dworców w Swarzędzie i Morzeszczynie zostały przekształcone na budynki mieszkalne tylko w Morzeszczynie wydzielono pomieszczenie na poczekalnię (bez wyposażenia).

Stan sanitarno-higieniczny i sanitarno-techniczny stacji i przystanków PKP oraz wydzielonych pomieszczeń przeznaczonych na poczekalnię dla podróżujących nie budził zastrzeżeń. Tereny wokół kontrolowanych obiektów utrzymane były w czystości i porządku, perony i międzytorza czyste, niezaśmiecone.

Dworzec oraz przystanki PKP znajdujące się na terenie powiatu tczewskiego wyposażone są w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych – pojemniki do zbierania odpadów. Utrzymane są one w dobrym stanie sanitarno – porządkowym oraz sanitarno – technicznym, ilość pojemników jest wystarczająca.

We wszystkich skontrolowanych obiektach zawarte są umowy na wywóz odpadów komunalnych z firmą posiadającą wymagane zezwolenie.

Punkt czyszczenia taboru kolejowego nie posiada punktu zlewnego nieczystości ciekłych z wagonów wyposażonych w zbiornik na nieczystości ciekłe. Nieczystości ciekłe opróżniane są w punkcie czyszczenia taboru kolejowego w Chojnicach lub w Gdyni. W budynku dla pracowników zajmujących się czyszczeniem wagonów kolejowych w Tczewie wydzielono pomieszczenia socjalne, szatnie, pomieszczenia higieniczno – sanitarne oraz magazyn środków higienicznych i dezynfekcyjnych.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie umieszczono obiekty sportowe, obiekty kulturalno – widowiskowe, pralnie i inne

Tabela dotycząca realizacji planu kontroli innych obiektów użyteczności publicznej.

Rodzaj obiektu	W ewidencji	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplano- wane	Wykonane		Meryto – ryczne	Płatnicze liczba/ kwota
Obiekty sportowe	6	2	3	2	0	0	0
Obiekty kulturalno- widowiskowe	4	1	1	1	0	0	0
Pralnie	5	3	3	3	0	0	0
Inne obiekty (komisja wojskowa)	0	1	0	1	0	0	0

Przeprowadzone kontrole nie wykazały zaniedbań w zakresie stanu sanitarno – higienicznego tych obiektów.

Hałas

W 2019 r. wpłynął jeden wniosek o interwencję dot. hałasu w budynku mieszkalnym. Przeprowadzone badanie hałasu w w/w budynku nie potwierdziło zasadności wniosku.

Stan sanitarny podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie znajduje się jeden obiekt lecznictwa zamkniętego - Centrum Leczenia Uzależnień ZAPOWIEDNIK S.C. w Opaleniu

Kontrola przeprowadzona w Centrum Leczenia Uzależnień „Zapowiednik” w Opaleniu przez upoważnionych przedstawicieli PPIS nie wykazała nieprawidłowości.

Bielizna osobista i odzież własna pacjentów ośrodka prana jest we własnym zakresie (każdy własną) w wydzielonym pomieszczeniu wyposażonym w pralki automatyczne oraz suszarki do suszenia bielizny.

Bielizna pościelowa, odzież robocza i ochronna prana jest w pralni w Gniewie ul. Kościuszki 7 na podstawie zawartej umowy. Dezynfekcję łóżek, tapczanów, kołder, poduszek oraz materaców prowadzi raz w roku Zakład Dezynfekcji, Dezynsekcji, Deratyzacji ul. Juranda ze Spychowa 17/15, 83 – 200 Starogard Gdański na podstawie zawartej umowy.

W obiekcie nie są wytwarzane odpady medyczne. Wytwarzane odpady komunalne gromadzone są w przeznaczonych do tego celu pojemnikach wyłożonych workami foliowymi z pokrywami oraz zbiorczo, w kontenerach ustawionych w wyznaczonym miejscu na zewnątrz budynku. Wytwarzane odpady komunalne są regularnie odbierane przez wyspecjalizowaną firmę (SITA Tczew ul. Targowa 4) na podstawie zawartej umowy.

Nieczystości płynne wytwarzane na terenie w/w obiektu odprowadzane są do szczelnego zbiornika asenizacyjnego, który jest regularnie opróżniany przez firmę: SUEZ Północ Gdańsk Trakt Św. Wojciecha 43, na podstawie zawartej umowy.

Stan sanitarno – higieniczny obiektu nie budzi zastrzeżeń

Stan sanitarny podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

W 2019 roku na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego funkcjonowało 61 placówek służby zdrowia zaliczanych do cytowanej grupy.

Tabela realizacji planu kontroli podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Rodzaj obiektu	W ewidencji	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplano- wane	Wykonane		Meryto – ryczne	Płatnicze Liczba/ kwota
Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	34	15	16	16	0	0	0
Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	3	3	3	3	0	0	0
Zakłady rehabilitacji leczniczej	4	3	2	3	0	0	0
Inne ogółem	20	8	8	8	0	0	0

Stan sanitarny skontrolowanych otwartych zakładów opieki zdrowotnej należy uznać za dobry, czystość bieżąca prawidłowa. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości usuwane były na bieżąco, zgodnie z wyznaczonymi terminami.

Gospodarka bielizną.

W obiektach stosowana jest bielizna jednorazowego oraz wielorazowego użytku. Przechowywana jest prawidłowo, w wystarczającej ilości.

Wszystkie podmioty posiadają opracowane i wdrożone procedury postępowania z bielizną czystą i brudną. Bielizna wielorazowego użytku w większości prana jest poza obiektami., w firmach pralniczych tj:

1. Zakład Usług Pralniczych ŚNIEŻYNKA Tczew ul. Niepodległości 2,
2. CITONET POMORSKI Zabagno 13,
3. Usługi Pralnicze Gniew ul. Kościuszki 7.
4. EKO – BŁYSK Tczew ul. Żwirki.

Nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną nie stwierdzono

Gospodarka odpadami.

Wszystkie podmioty prowadzą segregację odpadów na odpady medyczne i komunalne. Posiadają opracowane i wdrażają procedury postępowania z odpadami medycznymi.

Wytwarzane w obiektach odpady komunalne gromadzone są w przeznaczonych do tego celu pojemnikach z pokrywami, wyłożonych workami foliowymi. Pojemniki w wystarczającej ilości, utrzymane w dobrym stanie sanitarno – porządkowym i sanitarno – technicznym. Odpady komunalne odbierane są przez wyspecjalizowane firmy na podstawie zawartych umów.

Zużyty sprzęt jednorazowego użytku oraz materiał opatrunkowy wytwarzany na stanowiskach pracy przechowywane są prawidłowo, tj. w wydzielonych oznakowanych pojemnikach, wyłożonych workami z folii polietylenowej koloru czerwonego. Sprzęt medyczny o ostrych końcach i krawędziach zbierany jest do pojemników o twardych ścianach bez możliwości ich otwarcia.

Odpady medyczne przechowywane są w wydzielonych pomieszczeniach w pojemnikach zbiorczych z pokrywami, wyłożonych workami foliowymi o odpowiedniej kolorystyce lub przenośnych urządzeniach chłodniczych – lodówkach wyposażonych w termometr. Pojemniki służące do zbierania i magazynowania odpadów są myte i dezynfekowane prawidłowo w wydzielonych miejscach. Odpady odbierane są zgodnie z zawartymi umowami przez podmioty uprawnione celem ich unieszkodliwienia.

Firmy zajmujące się odbiorem odpadów medycznych m.in. to:

1. DANMED Daniel Karcz , ul. Szkolna 26, 83 – 300 Grzybno,
2. EMKA ul. Jaktorowska 15 A, 96 – 300 Żyrardów,
3. EMKA Handel Usługi Żyrardów ul. Grota Roweckiego 6
4. PALMEDICA Gdańsk ul. Marsa 30
5. ECO – ABC Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 7, 97 – 400 Bełchatów
6. SALVOMED Kolumna Transportu Sanitarnego Sp. z o.o. ul. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego 10 D/2, 80 – 373 Gdańsk

Przeprowadzone kontrole wykazały, że postępowanie z odpadami jest zgodne z opracowanymi procedurami oraz z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi i ustawą o odpadach.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi.

Nie stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie gospodarki ściekowej.

Stan sanitarny praktyk zawodowych (lekarskie, pielęgniarские)

W roku 2019 zewidencjonowanych było 101 obiektów tego rodzaju.

W 2019 r. indywidualne i grupowe praktyki lekarskie nie zostały ujęte w planie kontroli obiektów sekcji Higieny Komunalnej.

Dokonano kontroli 3 gabinetów pielęgniarских.

Tabela dotycząca realizacji planu kontroli praktyk zawodowych lekarskich i pielęgniarских.

Rodzaj obiektu	W ewidencji	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/ kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplano- wane	Wykonane		Meryto – ryczne	Płatnicze liczba/ kwota
Praktyki lekarskie	30	0	0	0	0	0	0
Praktyki lekarzy dentystów	51	0	0	0	0	0	0
Praktyki Pielęgniarские	20	3	3	3	0	0	0

W skontrolowanych gabinetach pielęgniarских stosowana jest bielizna głównie jednorazowego oraz wielorazowego użytku, przechowywana jest prawidłowo, w wystarczającej ilości.

Bielizna wielorazowego użytku w większości prana jest we własnym zakresie.

Prowadzona jest segregacja odpadów na odpady medyczne i komunalne. Opracowane i wdrożone są procedury postępowania z odpadami medycznymi.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że gabinety te utrzymane są w dobrym stanie sanitarno – higienicznym i sanitarno – technicznym. Czystość bieżąca w obiektach jest zachowana.

VI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Tczewie w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy:

- Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- Uczestniczenie w ustalaniu uwarunkowań środowiskowych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- Zajmowaniu stanowisk dotyczących projektów planów remediacji;
- Wydanie opinii o niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, zastrzeżeniach do stanu technicznego obiektu/terenu oraz o przewidywanych zagrożeniach;
- Wydawanie ocen higienicznych dla materiałów lub wyrobów stosowanych w procesach uzdatniania lub dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia;
- Opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych m.in. produkcyjnych, handlowych, usługowych, gastronomicznych, oświaty oraz innych budynków użyteczności publicznej;
- Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych (nowo wybudowanych, przebudowanych, po zmianie sposobu użytkowania) oraz nadzór nad spełnieniem wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie inwestycyjnym - udzielanie informacji i konsultacji.

Rys. Budynek Sądu Rejonowego w Tczewie (źródło Internet).

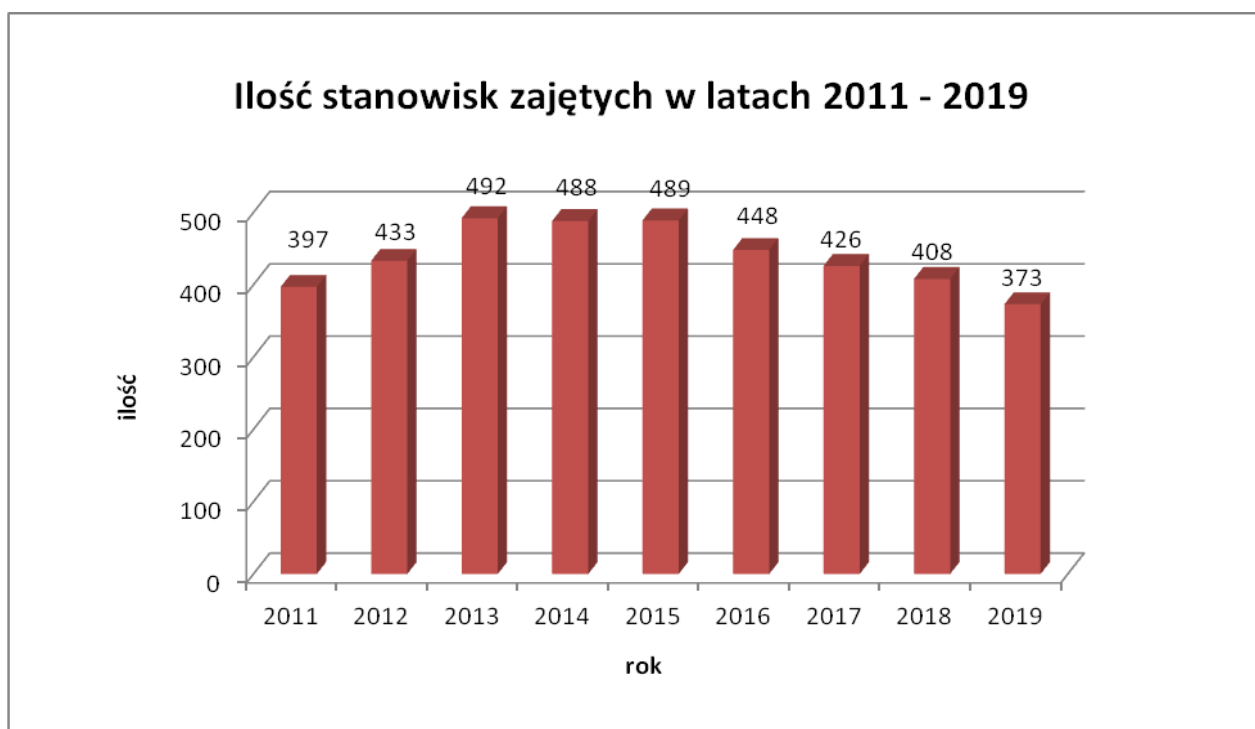
Uczestniczenie przez PPIS w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych, na wniosek zainteresowanego podmiotu, dobywa się m. in. na podstawie art. 56 ust 1. ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 z późn. zm.). Inwestor, w stosunku do którego nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego, jest obowiązany zawiadomić, zgodnie z właściwością wynikającą z przepisów szczególnych, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Straży Pożarnej – o zakończeniu budowy obiektu budowlanego i zamiarze przystąpienia do jego użytkowania. Organy zajmują stanowisko w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym. Ponadto przepisy jw. stosuje się również w przypadku, gdy projekt budowlany obiektu budowlanego nieobjętego obowiązkiem uzyskania pozwolenia na użytkowanie wymagał uzgodnienia pod względem ochrony przeciwpożarowej lub wymagań higienicznych i zdrowotnych. Niezajęcie stanowiska przez organ, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, traktowane jest jako niezgłoszenie sprzeciwu lub uwag.

Inwestycje, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, lub w których powiat jest podmiotem dominującym oraz w zakresie higieny radiacyjnej - organem właściwym jest Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, zgodnie z art. 12. 1a. ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz.U. z 2019 r., poz. 59).

Nadmienić należy iż, w ostatnich latach nastąpiła zmiana dotycząca uczestniczenia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dopuszczeniu do użytkowania obiektów służby

zdrowia. W związku ze zmianą ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2016 r., poz. 960), wykreślono z kompetencji organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej do wydawania decyzji w sprawie opinii o spełnianiu przez podmiot leczniczy wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (zmiany weszły w życie od dnia 15 lipca 2016 r.).

Nadzór nad procesem inwestycyjnym oraz tzw. odbiór obiektów budowlanych ma na celu zapewnienie ich właściwego standardu sanitarnego i zdrowotnego. Podkreślić należy, iż w celu spełnienia odpowiednich warunków sanitarnohigienicznych, przepisy prawa nakładają na inwestorów i projektantów obowiązek stosowania najlepszych dostępnych technologii, materiałów i zabiegów organizacyjnych. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny nadzoruje ich wykonanie.

Rys. Diagram przedstawiający ilość stanowisk zajętych w latach 2011 – 2019 w zakresie działań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

W 2019 r. w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajęto 373 stanowiska, w tym:

- W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - zaopiniowano 7 projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

- w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – dokonano 14 uzgodnień dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

- nie wyrażono żadnej zgody na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

- W przedmiocie stwierdzenia konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano 24 opinie, a w przypadku stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia oceny, określono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
- Wydano 2 opinie, przed otrzymaniem przez inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uzgadniając realizację przedsięwzięcia i określając warunki na etapie budowy i eksploatacji inwestycji.
- Zaopiniowano 29 dokumentacje projektowe, w tym: 10 - imprez masowych, 10 - obiektów gastronomicznych oraz produkujących żywność, 2 - oceny higieniczne, 2- obiekty mieszkalno – usługowe, 3 - obiekt służby zdrowia, 1 – obiekt mający kontakt z wodą, 1 – obiekt podlegający oświacie.
- Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 53 obiektów budowlanych.

Rys. Diagram przedstawiający ilość obiektów budowlanych dopuszczonych do użytkowania w latach 2011 - 2019 w zakresie działań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

- Dokonano 53 kontrole.
- Wystawiono 83 decyzje płatnicze.
- W formie pisma wydano 16 dokumentów.

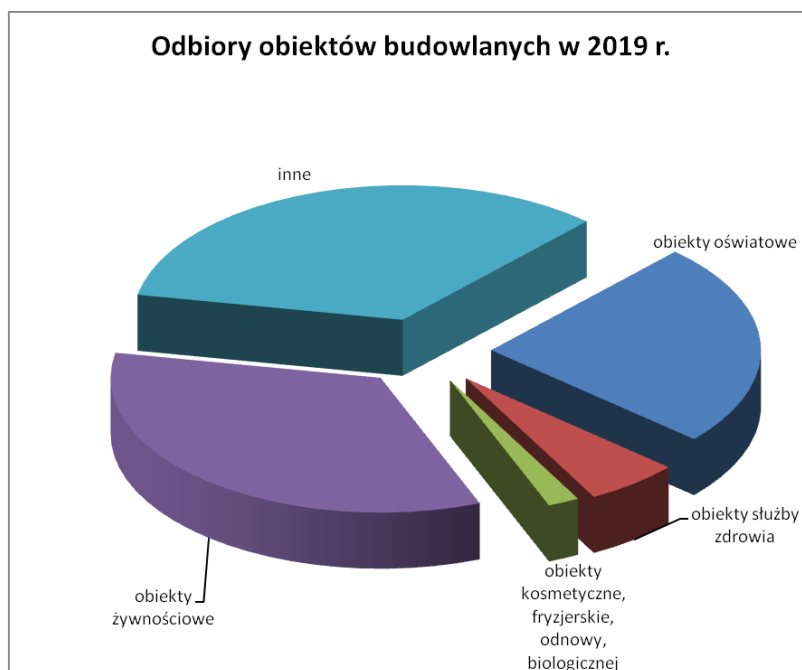
✚ W trybie z art. 56. ust. 2. ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 z późn. zm.) rozpatrzono 78 wniosków (niezgłoszenie sprzeciwu).

✚ W innej formie rozpatrzono ponadto 14 wniosków.

✚ Nie rozpatrywano spraw dotyczących uzgodnienia warunków zabudowy.

W 2019 r. zajęto 53 stanowiska stwierdzające spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych, koniecznych do prowadzenia działalności, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w stosunku do następujących obiektów budowlanych:

- 18 obiektów żywnościowych (gastronomicznych i handlowych),
- 1 gabinet kosmetyczny,
- 13 obiektów oświatowych oraz opiekuńczo-wychowawczych,
- 3 obiektów służby zdrowia,
- 18 innych (tj. hale magazynowe, pomieszczenia biurowe, apteki).

Rys. Diagram przedstawiający ilość i rodzaj obiektów budowlanych dopuszczonych do użytkowania w 2019 roku w zakresie działań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

W 2019 r. liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego nieznacznie zmalała w stosunku do 2018 r. (53 kontrole w 2019 r., 56 kontroli w 2018 r.). W stosunku do ubiegłego roku zmalała liczba odbiorów budynków oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz obiektów żywnościowych, natomiast wzrosła ilość dopuszczonych do użytkowania obiektów służby zdrowia oraz innych takich jak hale magazynowe oraz obiekty handlowe.

Do zakresu działań Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej zalicza się min. wydawanie opinii, w przedmiocie stwierdzenia konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, bądź uczestniczenie w ustalaniu uwarunkowań środowiskowych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W ostatnim roku nieznacznie zmalała liczba złożonych wniosków w przedmiocie wyrażenia opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Ilość zajętych stanowisk w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (m. in. opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanie zgody na odstępnie od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko) również uległa nieznacznemu zmniejszeniu w stosunku do 2018 roku.

Dotychczas do Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Tczewie nie złożono wniosków dotyczących opiniowania projektów planów remediacji, w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia.

Rys. Źródło internet

Przepisy prawne

W 2019 r. wiele ustaw i rozporządzeń uzyskało teksty jednolite m. in. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. 2019 r., poz. 72), rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29.03.2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r., poz. 595), ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2019 r. poz. 409 ze zm.), ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2019 r., poz. 1148 ze zm.), ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2019 r., poz. 499 ze zm.), ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. 2019 r., poz. 59), ustawa Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 ze zm.). Powyższe akty prawne ułatwią pracę Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

VII. LABORATORIUM BAKTERIOLOGII

Laboratorium

AB 1200

Bakteriologii PSSE w Tczewie realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego, poprzez wykonywanie badań laboratoryjnych w celu ochrony zdrowia ludzkiego i zapobieganiu zachorowaniom na choroby zakaźne na obszarze powiatu tczewskiego oraz badania z nadzoru epidemiologicznego dla powiatu malborskiego i sztumskiego.

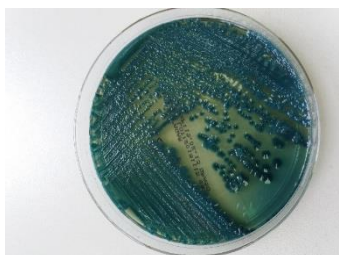
Mamy wdrożony i ciągle doskonalony System Zarządzania, który gwarantuje spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 dotyczącej kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących oraz wymagań ustawowych i przepisów Polskiego Centrum Akredytacji. Jednocześnie służy on do zdobycia zaufania klientów, zaspokojenia ich potrzeb i oczekiwań.

Naszym celem jest utrzymywanie wysokiego poziomu jakości i wiarygodności wykonywanych badań. Wykonywana przez nas praca spełnia wymagania bezpieczeństwa zdrowotnego wynikającego z realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej przynosząc maksymalne korzyści społeczeństwu.

Laboratorium Bakteriologii posiada Certyfikat Nr AB 1200 Polskiego Centrum Akredytacji w Warszawie.

Laboratorium Bakteriologii wykonuje badania laboratoryjne dla osób zdrowych z terenu powiatu tczewskiego oraz badania ozdrowieńców, nosicieli i osób ze styczności z chorymi, a także uczniów i studentów z powiatu tczewskiego, malborskiego i sztumskiego.

W laboratorium wykonywane są:

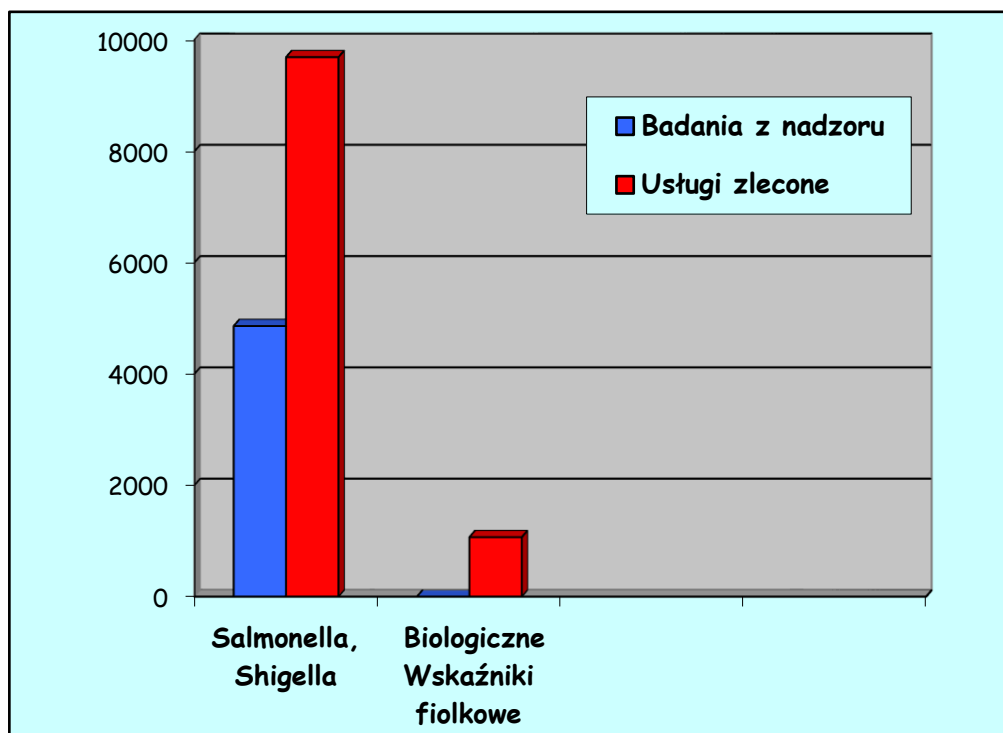

1. **Badania bakteriologiczne kału na obecność pałeczek Salmonella, Shigella** do celów sanitarno-epidemiologicznych od osób zdrowych, ozdrowieńców, nosicieli i osób ze styczności z chorymi i nosicielami.

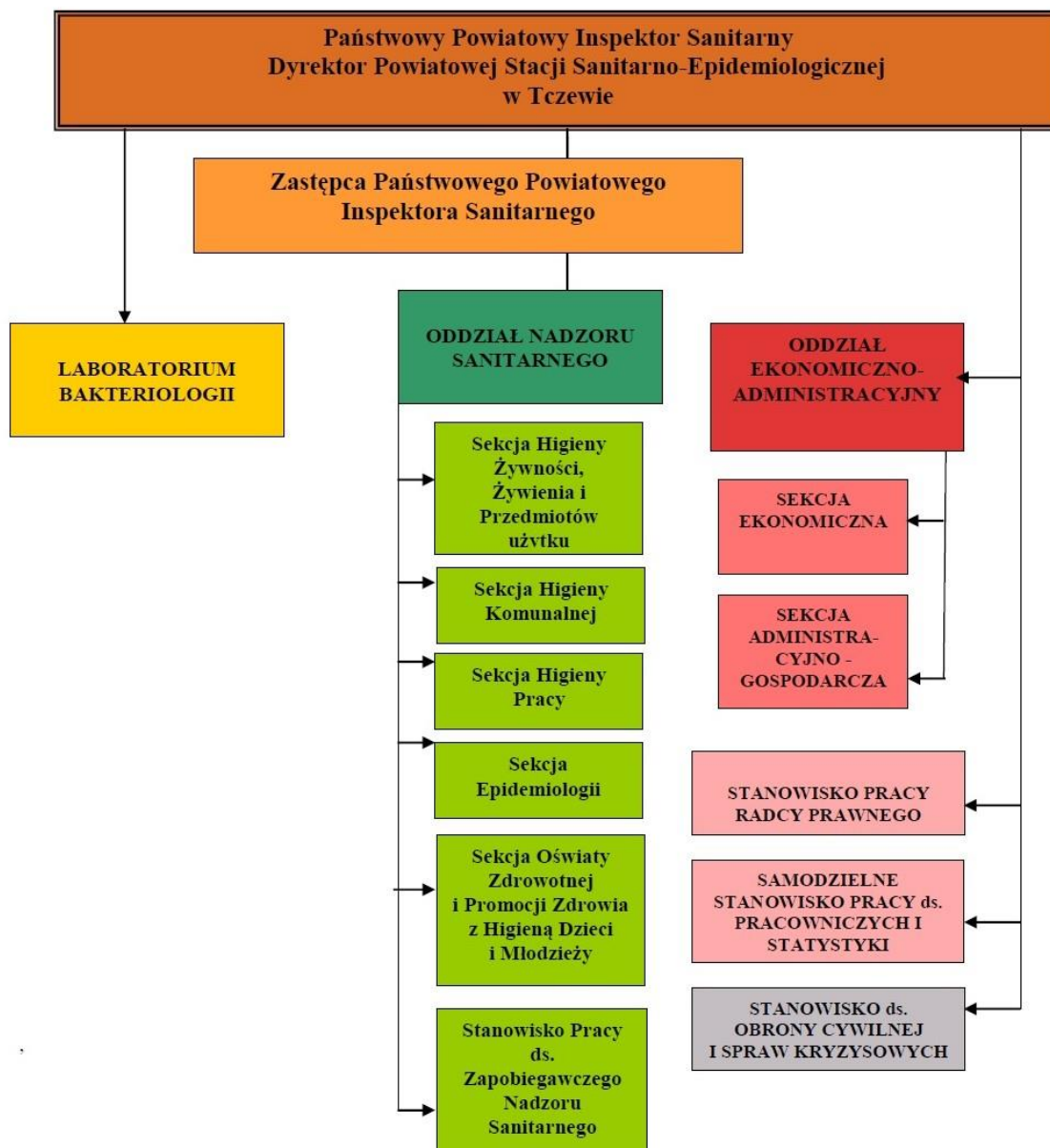
2. **Badania skuteczności działania aparatury sterylizacyjnej**

w placówkach służby zdrowia przy użyciu biologicznych wskaźników fiolkowych kontroli skuteczności sterylizacji (m.in. dot. gabinetów stomatologicznych, ginekologicznych, zabiegowych).

W 2019 roku Laboratorium Bakteriologii wykonało 14547 badań kału na obecność pałeczek Salmonella, Shigella (w tym badań w ramach nadzoru epidemiologicznego wykonano 4857 badań kału dla powiatów: tczewskiego, sztumskiego i malborskiego) i 32432 oznaczeń bakteriologicznych oraz 1065 badań biologicznych wskaźników fiolkowych kontroli skuteczności sterylizacji.

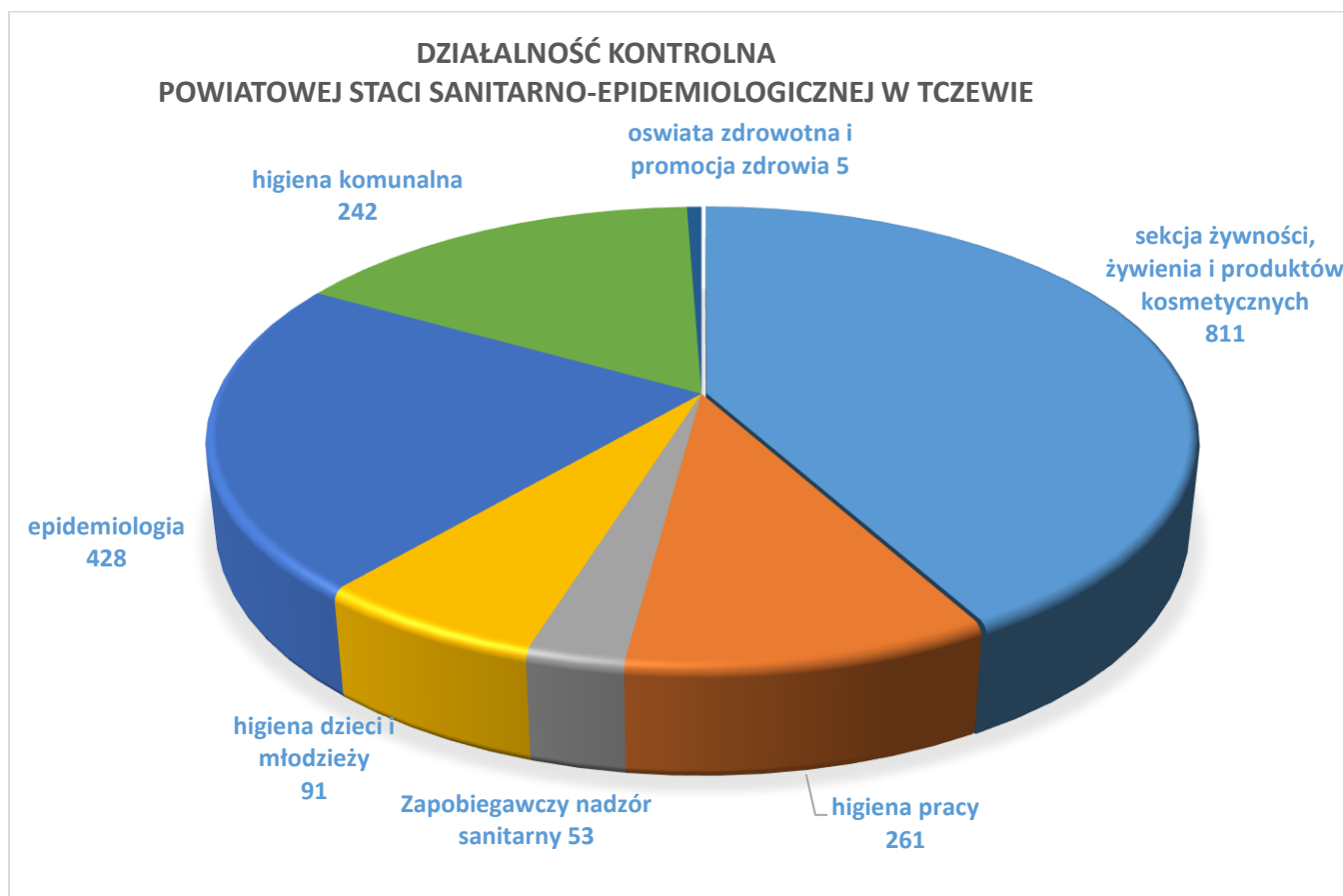
VIII. STRUKTURA ORGANIZACYJNA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W TCZEWIE

IX. PODSUMOWANIE

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w roku 2019 pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tczewie przeprowadzili 1901 kontroli i wizytacji oraz wykonali 12764 badań laboratoryjnych.

Szczegółowe dane dotyczące liczby przeprowadzonych kontroli przez poszczególne pionos Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tczewie przedstawia poniższy wykres:

W związku z prowadzonym nadzorem sanitarnym wydano 464 decyzji administracyjnych, 498 decyzji płatniczych oraz wystawiono 60 postanowień. W postępowaniu represyjnym stosowano mandaty karne – nałożono 88 mandatów na kwotę 17500 zł.

Tabela.1. Działalność represyjna na przestrzeni lat 2017-2019

Działalność represyjna	rok		
	2017	2018	2019
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	297	310	464
Liczba wydanych decyzji płatniczych	423	440	498
Liczba wystawionych postanowień	35	66	60
Liczba nałożonych mandatów	44	50	88
Kwota nałożonych mandatów	9 200	10 500	17 500

W ogólnej ocenie można uznać, że stan sanitarno-higieniczny powiatu tczewskiego w roku 2019 był dobry.